

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII N.º 391

Setmana de 22 al 28 de
març del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"El lector-oient no sol
ser conscient de la
indoctrinació que
palesa la simple
selecció de vocabulari.
Hi ha periodistes que
s'estalvien columnes de
comentaris, raciocinis
i proves parlant
simplement del Papa
«polonès», o de
l'encíclica
«involucionista»".

Jesús Iribarren

AFINANT

El veritable debat

JOAN E. JARQUE
I JUTGLAR

*Els drets de l'home, la
dignitat de l'home, la lli-
bertat de l'home, la quali-
tat de vida de l'home, la fe-
licitat de l'home...*

Avui tothom —qualse-
vol institució política o reli-
giosa, qualsevol ideologia o
partit— se sentiria incom-
près o ofès si se li negués
que, d'alguna manera, di-
rectament o indirectament
—a través de la salut, de la
cultura, de l'economia, de
l'esport...— allò que cerca
no és precisament l'aconse-
guiment ple d'aquells ob-
jectius.

També l'Església. I qual-
sevol notícia o debat sobre
les seves preses de decisió
ho hauria de reconèixer ho-
nestament i, deshonorant-
se, no ho fan.

El veritable debat es col-
locaria aleshores allà on
rau: qui és aquest home
que volem servir; quin mo-
del d'home maldem per
assolir.

L'Església no oculta quin
és el seu: L'home senyor de
la naturalesa, però no pas
creador ni d'aquesta ni
d'ell mateix; alliberat per
la mort i la resurrecció de
Crist del mal que fa i que
sofreix; destinat a la Vida
eterna cara a cara amb
Déu. Quin és el model d'ho-
me dels que refusen
aquest?

Aquest diumenge,
Dia del Seminari

Senyor, què voleu que faci?

Donat que en alguns indrets la
diada tradicional de Sant Josep és
dia feiner, s'ha fixat la celebració
del DIA DEL SEMINARI pel pro-
per 22 de març, III diumenge de
Quaresma.

El lema de la Campanya d'en-
guany —"SENYOR, QUÈ VOLEU
QUE FACI?" (Act. 22, 10)— posa
l'accent en la gratuïtat del do de la
vocació i en la disponibilitat de la
resposta. D'altra banda, el Dr. Ju-
bany, en la seva exhortació pasto-
ral, parla també de les mediacions
que de llei ordinària desvetllen, dis-
cerneixen i acompanyen la vocació
al sacerdoti fins a la seva consolida-
ció: en primer lloc la família, també
els educadors i consiliaris, i fona-
mentalment els preveres.

A la pàgina 12, els nostres lec-
tors hi trobaran unes àmplies im-
pressions dels bisbes de Girona, Vic,
Solsona i de l'arquebisbe i Primat,
doctor Ramon Torrella, de Tarrago-
na, on glossen la significació del Dia
del Seminari i l'emmarquen dins de
la necessitat que experimenta l'Es-
glésia de pastors d'un ramat que ara
més que mai necessita del guiatge i
l'ajut de bons sacerdots.

**Fou presentat
el document
del Vaticà
sobre la
bioètica.**

Pág. 6

**El drama dels
cristians del
Líban.**

Pág. 24

**La revisió de
vida preocupa
els joves
cristians.**

Pág. 13

**A l'URSS
alliberament
rima amb
empresonament**

Centrals

Tortosa dedicà una setmana a mossèn Sol

TORTOSA.—Organitzada per
la Fundació Manyà, la German-
dat de sacerdots operaris dioce-
sans i la comissió diocesana per la
beatificació de mossèn Sol, s'ha
celebrat una sèrie de conferències
al patronat escolar obrer de la Sa-
grada Família, de Tortosa.

Per tal d'homenatjar el cano-
ge Manyà, la Fundació que porta
el seu nom li dedica dues setma-
nes l'any amb un seguit de confe-
rències sobre temes d'interès cien-
tífic, filosòfic i teològic. Aquest
cop ha volgut sumar-se al goig de

la ciutat de Tortosa per la propera
beatificació del Venerable Ser-
vent de Déu Manuel Domingo i
Sol, sacerdot tortosí i fundador
dels operaris diocesans, que s'es-
caurà el 29 de març a Roma i ha
dedicat la setmana del 2 al 6 d'a-
quest mes a fer conèixer la perso-
nalitat del nou beat des de diver-
ses perspectives. Els parlaments
s'iniciaren tots els dies a un quart
de nou del vespre i, per terme mig,
es perllongaren per espai d'una
hora.

J.B.

Del 27 d'abril al 5 de maig del 1987

IX PELEGRINATGE A TERRA SANTA

ITINERARI:

Les tres regions de la Palestina dels temps de Jesús: Galilea, Samaria i Judea.

VISITANT: Cesarea marítima (zona romana i zona croada), Haifa, Santuari del Carmel, St. Joan d'Acre, Cafarnaüm, Benaurances, Tabgha, Natzalet, Primat de Pere, Tiberíades, Mont Tabor, Riu Jordà, Sebastià, Pou de la Samaritana, Jerusalem.

DES DE JERUSALEM, sortides a: Betlem, Betània, Betfagé, Hebron, Ein Karem, Jericó, Mar Morta, Qumram i Ein Guedi.

A JERUSALEM: Sant Sepulcre i Calvari, Sant Cenacle, Hort de Getsemaní, Via-Crucis, Litóstroto, Església de les Nacions, Mesquites d'Omar i Acsa, etc.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la plegària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

De retorn escala a Atenes:

Dinar i visita a la ciutat amb autocar

Per informació i inscripcions: "CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona. De 10 a 1 i de 5 a 7 (Srta. Maria Figueras). Tels.: 215 27 39 / 27 84.

La inscripció és oberta. PLACES LIMITADES. Reservat el dret d'admissió.

Direcció tècnica

G.A.T. 48

Editorial

Un gest valent en defensa de l'home

Una vegada més ens trobem davant d'un document important de la Santa Seu que interpel·la certament els catòlics, però que interpel·la també, pel que veiem, almenys "l'opinió pública", i tant de bo comogués la consciència de tots. Una vegada més, encara, aquesta presa de possessió del Magisteri de l'Església —pels fidels és això, ni més ni menys, malgrat que ens parlin del "Vaticà", per cert presentat "casualment" com a ric i escandalós en afers econòmics, o del Sant Ofici de ressonàncies tenebroses— no ens arriba "en fred" sinó envoltada d'una polseguera de "notícies triades". Tothom sap que les fecundacions "in vitro" són un èxit tecnològic, que els infants així engendrats són una meravella, que les parelles fecundes gràcies a aquestes tècniques són tan felices... Molts menys saben que els "savis" estan preocupats des de fa temps, que alguns han decidit lliurement aturar els experiments, que molts demanen una legislació que els condueixi i els empari en aquest terreny nou del qual perceben els riscos enormes de tota mena, que les instàncies públiques —governos o consells científics—, que s'han proposat emprendre la tasca urgent de fixar uns criteris i unes normes, reconeixen la necessitat d'una col·laboració pluridisciplinària per poder arribar a uns resultats plausibles, és a dir que són conscients que no és un afer de pura biologia o d'enginyeria genètica, sinó que l'antropologia, la psicologia, la filosofia, el dret, la moral... i aneu a saber si potser també el "sentit comú" hi tenen una paraula a dir.

L'opinió pública ignora també, o ha oblidat fàcilment perquè s'hi ha passat molt per sobre, els drames humans que ja avui s'han produït arran d'aquests èxits tecnològics, i els drames "ecològics" que ningú no s'atreveix a descartar per un futur potser pròxim. Si la manipulació de l'àtom fa tanta por a l'ala més progressiva de la societat, no es veu perquè han d'estar tant refiats davant la manipulació dels òvuls i espermatozous humans, a no ser per una desinformació intencionada que fa dels Txernòbils la pantalla per emascarar els "mons felços" de qualsevol totalitarisme.

És en aquest context que els fidels, tant de bo tots!, i tanta gent responsable rebem i acollim el document de la Santa Mare Església com un gest valent en defensa de la dignitat de l'home. Un gest que pot semblar impopular —el temps ho dirà—, però que almenys ningú no podrà titllar d'oportunist. Potser més d'un poder públic agrairà que la Santa Seu hagi passat al davant fent sonar l'alarma quan, fent-ho, no hi ha cap vot a guanyar.

Les conseqüències d'una petita frase

ALAN MARCHADOUR

"Que la seva sang caigui sobre nosaltres i sobre els nostres fills": Mateu és l'únic dels evangelistes que fa referència a aquesta resposta del poble d'Israel a Pilat, quan aquest es disculpa de la mort de Jesús i se'n renta les mans (Mt 27:25). Aquesta frase ha tingut insospitades conseqüències, ja que els perseguidors dels jueus (sovint cristians) sempre hi han trobat una justificació per a llur comportament: havent-se maleït ells mateixos, els jueus no han fet més que recollir al llarg dels segles els fruits de llur lliure decisió. Quin és el sentit d'aquest text de Mateu? Com se li ha pogut donar aquesta interpretació?

1. La frase en l'evangeli de Mateu

Segons Mateu, és el poble d'Israel, en el seu conjunt, el qui es responsabilitza d'aquesta sentència. No es tracta pas pròpiament d'una maledicció, sinó d'una acceptació de responsabilitat compromentent la comunitat contemporània de Jesús. L'expressió: "sobre nosaltres i sobre els nostres fills" assenyala la comunitat amb els seus llaços de solidaritat en el bé i el mal, i no als descendents del poble d'Israel.

Aquesta generalització que s'ha fet de la frase de Mateu no correspon a la veritat històrica, ja que només alguns dels jueus del primer segle tingueren responsabilitat en la condemna a mort de Jesús. Però en canvi és totalment coherent en la teologia de Mateu que li dona un caràcter solemne i definitiu, al refús d'Israel que travessa totalment l'evangeli. El rebuig de Jesús, inaugurat en el seu naixement, rep una consagració definitiva. Desemboca, segons Mateu, a la ruïna del temple i a la destrucció de Jerusalem. Mateu no preveu pas una eliminació definitiva d'Israel; i tampoc no pensa en un càstig vàlid per a l'eternitat. I encara menys es tracta d'una maledicció autoritzant els cristians a menysprear o maltractar el poble jueu.

2. La frase en la tradició

Tanmateix, fins a una època ben recent, aquesta frase sovint ha servit per fonamentar una maledicció eterna del poble jueu. Orígens, comentant aquest versicle de Mateu, diu: "La sang ha caigut

no solament damunt dels qui foren presents en aquell moment, sinó també damunt de totes les generacions dels jueus fins a la fi del món." Sant Tomàs d'Aquino afirma en el mateix sentit: "Fins avui aquesta imprecació continua pesant sobre els jueus que no poden desempallegar-se de la sang del Senyor." Més a prop nostre, un catecisme del 1947 també comenta la resposta del poble jueu a Pilat: "Aquest crim inaugura l'estrany i maleït destí dels jueus."

No serveix de res multiplicar les cites. És més important reflexionar sobre aquesta derivació del text, en un sentit totalment estrany a Mateu.

3. Una frase... esdevinguda folia

El mateix Mateu es pren llibertats amb la veritat històrica, ja que generalitza, estenent al poble jueu del seu temps una responsabilitat limitada als caps religiosos que formaven el Sanedrí, i compartit sens dubte per una part del poble jueu vingut a Jerusalem per a la festa de la Pasqua d'aquell any. Això s'explica per la seva intenció d'explicar als seus lectors judeo-cristians l'escàndol del rebuig de Jesús pel seu propi poble. Aquest to també depèn molt de les relacions conflictives entre els jueus i els cristians en el moment de la redacció dels Evangelis.

Aquesta tendència s'anirà en-durant. La Bíblia, llibre sagrat, serà pres al peu de la lletra. Això explica que els cristians se solin emparar rera aquest text per justificar les vexacions contra els jueus. El nazisme recomanant l'eliminació de tots els jueus, ha demostrat fins a quines folies pot conduir l'antisemitisme. Actualment sabem que la Revelació no té res a veure amb aquestes interpretacions. No solament el poble jueu no és en absolut responsable de la mort de Jesús, sinó que roman essent el poble de l'Aliança, si és veritat que Déu és fidel a les seves promeses. La resposta de Pilat als jueus, cal situar-la en el seu temps.

Nosaltres no hem d'oblidar mai que compartim amb els jueus una part important de l'Aliança. La ruptura entre jueus i cristians a finals del primer segle no canvia res. Montesquieu recorda aquest crit d'una jueva perseguida en temps de la Inquisició: "Ens fan morir a nosaltres que creiem en el que ells creuen, perquè nosaltres no creiem tot el que creuen." Els textos separats del seu context poden derivar vers camins de perversitat. Ens cal ser vigilants i no permetre que la Paraula de Déu sigui tergiversada del seu sentit per encobrir les desviacions dels homes.

(De "la Croix")

RESPIR

VES PER ON!

M'ho contaren com un fet real, però tothom té el dret de dubtar-ne. En un poble no gaire gran, hi vivia un home important i poderós, respectat i potser temut, tot i el seu aspecte peculiar: era baix, camacurt i ample, sobretot molt ample; la gent feia córrer que, per avançar, no caminava, es desplaçava. Un dia, en un d'aquests inexplicats desplaçaments, va caure i, per culpa de la seva esplendorosa rodonesa, com més provava d'aixecar-se, més rodava. Uns homes que s'ho estaven mirant feien esforços per no riure. De terra on era, l'home important els cridà cremat: "Rieu d'una vegada, animals! Qualsevol diria que ha caigut una bèstia!" Ves per on: riure's cordialment d'un que fa el ridícul és demostrar-li que el tens per persona!

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Edifici de la Parròquia de la
Francesc Malgosa i Riera
M. de D. dels Àngels
Edita: C/. València, 244, 2on.
Edicions Terra Nostra, S.A. Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
Gerent: 08007 Barcelona
Jaume Roigé i Torrentgenerós Impressora: Publiagraf, S.A.L.
Disseny: Consell de Cent, 224,
Josep Samper i Alejo Barcelona. D.L. B. 14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

Si resulta sobradament demostrada la relació causal entre la propagació de la SIDA i la pràctica d'unes relacions carnals determinades —vull dir, com a causa estadísticament més important—, sembla que el primer pas hauria d'haver consistit a determinar fins a quin punt aquestes relacions carnals poden incidir, de per elles mateixes, en la gestació de la pròpia malura. Altrament dit, s'hauria d'haver esbrinat —amb tots els ets i uts, i sense inhibicions ideològiques— si no ens trobem aquí, tal vegada, davant d'una reacció defensiva de la pròpia Natura davant la generalització d'uns costums (mores, en llatí) no inscrits en els determinismes biològics del propi cos humà. Una investigació de les relacions home-Natura, i que fa que avui es parli tant d'ecologia.

Això, no sols no s'ha fet, sinó que han proliferat les al·lusions burletes a la SIDA com a "virus de la moralitat", com a "plaga bíblica del segle XX", posant en boca de l'Església coses que no ha dit en absolut, i imaginant-li fregadisses de mà de complaença davant del tràgic fenomen. Tot plegat, molt lamentable, especialment en un temps on els naturalistes i biòlegs saben prou bé que, a diferència del Déu dels cristians, la Natura no perdona ni té amics davant les malvestats causades pel propi home. El principi que regeix la Natura —com sabia prou bé Nietzsche— és el del Gran Deute, davant del qual no hi ha moratòria possible.

D'aquí ve la gran basarda que molts intenten exorcitar com aquells infants que es troben en una cambra fosca: xisclant i rient per espantar les ombres inquietants. Una basarda que s'intenta exorcitar apel·lant a la tolerància i al respecte a la vida privada, com si el virus es propagues per via d'intolerància o de manca de respecte a la vida privada. Una basarda que s'intenta exorcitar al·ludint de forma sarcàstica a la moral catòlica, com si el virus hagués sortit d'alguna tenebrosa alquímia vaticana. Una basarda, en fi, que s'intenta exorcitar amb festes de "globets" i parades de preservatius, com si el virus fos el producte d'una simple manca de precaució...

La basarda que provoca la SIDA no es la mena de basarda que pot provocar, per exemple, el càncer, tot i que, estadísticament, la incidència mortífera d'aquest últim pugui ser més alta. La basarda que provoca la SIDA va més enllà del temor natural davant d'una malaltia, per inscriure's en la certesa inconfessada d'estar pagant una factura. I no tant la factura per l'acte comès pel propi afectat, com per la condescendència generalitzada davant de l'acte. Si el desafiament del càncer interpel·la de forma directa el camp de la medicina, de la cirurgia i de les tecnologies aplicades, la SIDA, en canvi, interpel·la, abans que tot, la validesa del que s'ha vingut anomenant "nova moral" en les relacions de l'home amb el seu propi cos. Per això, hi ha una diferència qualitativa tan important en la mena de temor específic

Fills del desert

JORDI BASSAS i RIBALTA

que pot provocar un i altre tipus de malaltia.

Sobretot perquè la SIDA —digui el que digui la frivolitat de certs comentaris reduccionistes— està posant seriosament en qüestió un dels dogmes que semblaven més ben apuntalats en l'edifici de la "nova moral": la impenetrabilitat ètica de la vida privada i el domini absolut sobre el propi cos. D'una forma cruel i brutal, la SIDA ha vingut a recordar-nos a tots, vulgues que no, una sèrie de veritats admeses en qualsevol tipus de cultura de les anomenades "primitives": allò que hom fa en la seva vida privada és afer que interessa directament la col·lectivitat, perquè aquesta, a la curta o a la llarga, en rebrà conseqüències positives o negatives; en segon lloc, que el propi cos és, d'alguna forma, "propietat comunal", ja que la pròpia supervivència física del grup depèn de forma molt directa de l'activitat dels òrgans més íntims. Per via indirecta, el flagell de la SIDA ens està recordant que la moral privada també entra dins del capítol més general de la solidaritat.

Aquestes consideracions, que qualsevol etnòleg modern ratificaria de forma experimental, no són pas alienes a la nostra cultura mal anomenada "occidental", d'inspiració moral judeocristiana, és a dir, bíblica. En el llibre del Levític, l'anomenat "codi de Santedat" ens descriu amb tota mena de detalls quines coses no ha de fer l'israelita per tal que el poble mantingui la seva condició de "nació santa", a diferència dels costums dels pobles veïns pagans. I no deixa de ser simptomàtic el paper preponderant que hi juga el control dels fluxos orgànics, sobretot seminals i mensuals, en previsió de les "impureses legals" a què pot donar lloc les emissions d'aquests fluxos. Tant és així, que tot un teòleg d'inspiració marxista com Fernando Belo (1) analitza amb viva curiositat el que ell anomena "sistema de la taca" i que fa referència justament a aquest conjunt de tabús pertocant als fluxos, en el Levític. Aquest "sistema de la taca", l'autor el contraposa a un "sistema del deute" present en d'altres punt del Pentateuc i que estaria més vinculat al concepte bíblic de pecat. El "sistema de la taca" —ve a dir Belo— fa referències a unes qualificacions pre-ètiques que, encara que per elles mateixes no constitueixen pràctica pecaminosa, tanmateix allunyaven l'individu de la integritat (=santedat) amb que —segons el legislador mosaic— el Poble ha de presentar-se davant del Déu que el va treure de l'Egipte.

Sense estendre-nos-hi més, trasposant-ho a les nostres categories de pensament, res no ens impedeix de veure, en el Codi de Santedat del Levític, la referència, més o

menys sacralitzada i ritualitzada, al moment històric fundacional de tot un sistema de valors que encara avui no ha perdut vigència. Pel que fa a la moral sexual, el codi del Levític ens descriu la situació típica dels nòmades del desert, que han de protegir les seves intimitats contra la precaritzat profilàctica del medi que els envolta. El perill d'infecció és enorme en un medi tan inhòspit: per això, els fluxos orgànics —sang, esperma, orina, excrements, etc.— han de ser rigorosament controlats pel propi interès de la tribu; la transgressió pot tenir un abast col·lectiu, no sols individual. Ben a l'inrevés —diríem— dels pobles recol·lectors i agrícoles, on la pròpia Natura, divinitzada, efectua el reciclatge de les pròpies deixalles humanes.

Doncs bé, aquesta condició de "poble del desert", cal tenir-la ben present per entendre tota la doctrina moral que ha perviscut en el món "occidental" fins als nostres dies, amb una clara filiació respecte del Levític. L'estil de vida "occidental" s'ha d'entendre no en el sentit de les cultures urbanes de l'antigor, sinó com una autèntica continuació de la mística desèrtica (o eremítica, per usar l'etimologia grega), iniciada pel poble d'Israel en la seva proto-història i sempre a la recerca d'una Terra Promesa. Ja són molts els qui han pensat les grans urbs contemporànies com autèntics "deserts d'asfalt i granet", però la metàfora va més enllà de l'aspecte físic: és el desert interioritzat en l'esperit de l'home judeocristià allò que realment el condiciona. Per això la moral judeocristiana no pot deixar de ser moral de gent nòmada del desert, si aquest home judeocristià no es vol destruir fins i tot físicament.

La tendència a la planetització, pròpia i específica d'aquest home "occidental" judeocristià, exigeix una ascètica moral com la que tenien aquelles llunyanes tribus hebrees que van inspirar la redacció del llibre del Levític. Tot intent de retorn a les delícies agro-urbanes de "Egipte i Canaan" és suïcida, encara que aquest retorn ostenti el nom d'"alliberament sexual". La gran promiscuïtat multiracial, multiètnica, multicultural del món que es planetitza exigeix més que mai la submissió als codis judeocristians de comportament: monogàmia, abstinència d'incest i homosexualitat, continència periòdica... El fet de predicar la doctrina cristiana del Déu que estima, no ens ha de fer perdre la vista la realitat ecològica d'una Natura —de la qual també forma part del cos humà— implacable amb els seus fills.

Al capdavant, tampoc no hem de oblidar que ha estat aquesta moral preventiva, de caràcter higiènic-cúltic, de la tradició bíblica, la que ens ha conduït a la valoració cristiana del cos humà com a temple del Déu vivent —doctrina tan cara a sant Pau, i que als nostres dies hi ha tanta tendència a oblidar.

(1) FERNANDO BELO "Lectura materialista del Evangelio de Marcos".

No sé on he llegit que, segons proven repetits experiments científics, una rata engaviada a la qual se li tanca diverses vegades la sortida per on intenta escapar-se acaba per rendir-se, per arraconar-se i per deixar-se morir de desesperació, fins i tot si, després, se li deixa oberta la porta per la qual havia intentat fugir. Mor, així, per desesperança, fins i tot abans que de fam i esgotament.

Em fa por que aquesta rata desesperada sigui el símbol de tants homes que un dia, lassats de lluitar, s'aclofen, s'entortolliguen sobre ells mateixos i viuen en l'estèrilitat i la desesperació, negant-se a continuar vivint, segurs que la vida ja no té cap sortida per a ells.

Però a mi em sembla que l'home no és una rata. I que la seva veritable grandesa és poder usar la tossuderia, saber que mai-mai totes les portes no són tanca des mentre vivim. Atrevir-se a creure en allò que alguna vegada he anomenat la "humil omnipotència" de l'esperança. És cert: l'home no ho pot tot, però, armat d'un coratge esperançat, ho pot gairebé tot, és menudament omnipotent. Desanimar-se és cedir a l'animalitat. Ser home és, precisament, estar segur que això és llarguissim, sempre estirable, perquè els recursos de lluita de la Humanitat són molt més grans dels que qualsevol de nosaltres pot imaginar.

Jo tinc un gran amor per aquest llibre admirable —que no

La rata sense esperança

J.L. MARTIN DESCALZO

sé si la gent continua llegint-lo actualment— que és el "Diari d'Anna Franck". Cada vegada que rellegeixo les seves pàgines m'impresiona el coratge d'aquesta nena que, submergida en l'espant de la guerra mundial i en el drama de la seva condició de jueva, va saber, si no sobreviure, omplir d'alegria el temps que va romandre entre nosaltres. M'admira la seva ca-

pacitat per trobar forces en les coses més petites:

"Per aquell que té por, per aquell que se sent sol o desgraciat el millor remei és sortir a l'aire lliure, trobar un lloc aïllat on pugui estar en comunió amb el cel, amb la Natura i amb Déu. Només aleshores se sent que està bé així i que Déu vol veure els homes feliços en la Natura, senzilla però formosa. Mentre existeixi això, i sens dubte que sempre serà així, estic segura que tota pena trobarà alleujament en qualsevol circumstància".

"Quan jo mirava fora i contemplava directament i profundament Déu i la Natura era feliç, totalment feliç... Es pot perdre-ho tot, les ri-

queses, el prestigi, però aquesta felicitat dintre del teu cor només pot, a tot estirar, enfosquir-se, i sempre tornarà a tu mentre visquis. Mentre aixequis els ulls al cel sense por tindrà seguretat de ser pur, i tornaràs a ser feliç, s'esdevingui el que s'esdevingui."

Em plauria repetir aquestes coses un cop i un altre cop a tants amics meus que han perdut —per raons molt més petites que les d'Anna— l'esperança. Repetir-los que l'home no és una rata acovardida. Assegurar-los que tot laberint té una porta de sortida. Cridar-los que en qualsevol circumstància, fins i tot en el major abandó, hi ha en l'home prou llum no solament per sobreviure, sinó també per ser feliç.

ARA MATEIX

És una aspiració modesta, però fonda. Mantinguda resolutament, però sense aldarull. Una vella aspiració que comparteixen força malalts i impedits, però també molta altra gent. És una aspiració pacífica: els qui la tenen no surten al carrer a barrar el pas a res ni a ningú, ni a guixar les parets. Només, de tant en tant, treuen el cap als diaris i, encara, a les modestes planes de les cartes al director. És una aspiració desinteressada. Allò que es demana té una vàlua purament espiritual: es tracta d'una missa, la missa conventual del diumenge a Montserrat. I la manera com s'espera que torni, també és etèria: mitjançant la represa de la seva retransmissió radiofònica. Trobarà acolliment, on cal que en trobi, aquesta tan gratuïta, tan fina, tan indefensa aspiració? Vet aquí un petit test a la sensibilitat social del país.

La missa de Montserrat era seguida amb devoció a través de la ràdio. Els cants, les homilies, el testimoniatge de les romeries que se succeeixen diumenge a diumenge, eren una festa. Després deixà de ser transmesa, justament quan més emissores radiofòniques hi havia. Sembla que el fet de tenir molta audiència en aquella hora del matí fa que les emissores prefereixin altres matèries que les religioses, sobretot l'esport. Però, és que els seguidors de la missa no constitueixen un sector prou nombros? Estem convençuts

La missa de Montserrat a la ràdio, per exemple

J. CARRERA PLANAS

que sí. Ara el Grup Sant Jordi promou una gran recollida de signatures a favor de la Missa de Montserrat, que seran lliurades al President de la Generalitat amb la petició que una de les emissores institucionals restableixi la desitjada retransmissió. Ben segur que el volum dels signants deixarà ben clar que es tracta d'un sector de la població realment important. I caldrà afegir a l'interès del nombre, una connotació qualitativa: es tracta, en bona part, de persones que no poden sortir de casa.

Aquesta iniciativa posa d'actualitat el tema de l'atenció que mereix en els mitjans de comunicació social la informació religiosa. És habitual, a la majoria de països europeus, que el matí del diumenge per exemple, siguin dedicats amplis espais televisius a les celebracions de la fe de les diverses confessions, a part d'altres programes també

religiosos. Entre nosaltres, TV-3 presta una atenció mínima —un programa quinzenal— a la informació religiosa i només esporàdicament transmet alguna celebració. El segon canal de TVE ofereix cada diumenge la missa en català, amb una escassetat de mitjans que contrasta amb els emprats pel primer canal en la transmissió de la missa en llengua castellana. Pel que fa a la premsa, en els últims anys han anat desapareixent les seccions religioses de la majoria de diaris. El mateix tractament de la notícia religiosa no resulta sempre l'adequat al servei que el lector catòlic espera del diari que compra, sobretot, darrerament, en llengua catalana. Si el soci i el simpatitzant del Barça —per esmentar un altre grup important però que no és tampoc tot el país— haguessin de suportar el to informatiu que ha de suportar sovint el catòlic, protestaria d'allò més...

La iniciativa sobre la Missa de Montserrat a la ràdio fa pensar en el necessari exercici dels drets que ens pertorquen com a lectors, com a radioients i com a telespectadors. I en una altra cosa encara: en el perill per a la normalització de la nostra llengua que podria comportar un tractament desconsiderat en vers l'usuari catòlic dels mitjans catalans de comunicació, que l'aboqués a d'altres ofertes. L'arribada de la TV privada podria plantejar més agudament aquesta qüestió.

CATALUÑA

Demanen que les eleccions se celebrin en dia festiu

Organitzacions empresarials i gremis catalans han sol·licitat que les eleccions municipals se celebrin en dia festiu. Aquestes organitzacions expressen "la seva inquietud" davant la possibilitat que el Govern estableixi un dia feiner per a les eleccions.

Quasi 250 ex-reclusos van trobar feina el 1986

Un total de dos-cents quaranta-sis presos que van abandonar els centres penitenciaris de Catalunya durant l'any passat van aconseguir alguna mena de treball, segons van informar fonts del departament de Justícia de la Generalitat. Els ex-presidaris van aconseguir trobar feina pels seus propis mitjans o a través de la comissió de serveis socials penitenciaris del departament de Justícia.

Les funcions de la comissió d'assistència social penitenciària són les de procurar atenció i ajuda als reclusos alliberats i als seus familiars i impulsar, afavorir i establir actuacions de cooperació i col·laboració amb organismes, institucions i entitats. Durant l'estada del reclus a la presó, la comissió subvenciona, en determinades ocasions, les despeses d'educació dels fills del pres. Un cop s'ha complert la condemna, els reclusos alliberats reben un ajut econòmic del departament de Justícia durant un període que no supera els tres mesos, durant els quals s'intenta d'aconseguir la reinserció social de l'antic reclus. Així, l'any 1986, els ajuts als reclusos van ser de vint-i-vuit milions de

pessetes, deu dels quals es van destinar a l'educació infantil.

Els acords establerts entre el departament de Justícia i diferents institucions faciliten la integració laboral d'alguns presos, malgrat que no se'n coneixen les dades. De totes maneres, els responsables de la comissió consideren que no és possible donar respostes satisfactòries a la majoria de les peticions.

Tres casinos il·legals més, tancats per la Generalitat

Els Mossos d'Esquadra tancaren tres casinos il·legals situats a la Seu d'Urgell, Solsona i Lleida. En el casino de Lleida, situat a l'edifici Brasília, en el passeig de Ronda, es precintà una taula de black-jack i una altra de ruleta americana. En el minicasino de la Seu, situat a l'interior del restaurant "La Borda", es descobrí una taula de black-jack, una altra de ruleta americana i jocs de daus. El tercer casino tancat fou el situat a la discoteca "Xarops", al carrer de l'Hospital, de Solsona, on fou trobada una ruleta americana y una taula de black-jack. Fonts de la policia autònoma assenyalaren que el joc il·legal en aquests casinos s'havia comprovat des de feia dies, per la qual cosa se sol·licitaren ordres judicials per entrar-hi.

ESPAÑA

Es pretén acabar amb els manicomis a Aragó

La reforma psiquiàtrica a Aragó preveu el final dels manicomis.

Les diferents institucions públiques d'Aragó han subscrit un conveni marc per al desenvolupament de la reforma psiquiàtrica en aquesta Comunitat Autònoma. Signaren l'acord el Govern aragonès, les tres diputacions provincials, l'INSALUT i l'Ajuntament de Saragossa. La integració màxima dels pacients en la societat, la prevenció i l'assistència extrahospitalària, amb la desaparició dels tradicionals manicomis, són alguns dels objectius proposats.

53 persones van morir de sobredosi de droga a Madrid el 1986

Cinquanta-tres persones foren trobades mortes a la capital d'Espanya per sobredosi o a conseqüència de la injecció de drogues adulterades amb substàncies tòxiques durant el passat any 1986. És el balanç realitzat fins a mitjans del passat desembre per la brigada de Policia Judicial de Madrid. Aquesta xifra suposa un terç de les víctimes comptabilitzades en tot l'Estat per idèntics motius. Tanmateix, a ningú no se li amaga que l'heroïna va haver de ser l'origen de la mort d'un altre bon nombre de persones, per bé que impossible de precisar.

Les residències per ancians són absolutament insuficients

Quatre de cada deu sol·licitants no entren en residències estatals d'ancians. Això és el que ha posat en relleu la recent informatització dels expedients d'ingrés en les residències de l'Institut Nacional de Serveis Socials (INSERSO). Encara que hi ha hagut un apreciable augment del nombre de places habilitades per l'INSERSO i les admissions de l'any

1986 s'aproparen a 2.000, el nombre de sol·licitants supera amb escreix les possibilitats dels establiments públics.

Ecologistes contra el polígon de tir de Las Bárdenas

Tretze joves dels comitès ecologistes, del grup antimilitarista d'Iruña i d'objectors de consciència es van encadenar a l'entrada de la caserna del polígon de tir de Las Bárdenas a Navarra. Els joves portaven una pancarta amb l'eslògan "OTAN, no, Bárdenas i Buel per viure".

MUNDO

Segons un socialista italià la fam del Tercer Món no es destruirà amb el control de la natalitat

La planificació familiar, tal com la concep la IPPF (International Planned Parenthood Federation), o sigui, contracepció, avortament, esterilització, etc. no és el camí correcte per a lluitar contra la fam en el Tercer Món, això ja ho havia afirmat el socialista Francesco Forte, subsecretari italià delegat per al Tercer Món, i ara ho ha confirmat en la seva intervenció en la "setmana a favor de la vida" celebrada a Livorno.

El sots-secretari Forte, basant-se exclusivament en consideracions científico-experimentals, havia afirmat el mes d'octubre del 1985, en el Conveni Italià de Centres d'Ajut a la Vida, que, per exemple, "Àfrica, en les seves zones més pobres no té massa habitants, sinó massa pocs, en relació al valor dels seus recursos i al desenvolupament de la seva produc-

tivitat". A Livorno ha confirmat que "la terra és tan rica en recursos naturals que, si s'explotés amb metodologies adequades i es distribuís amb prudència i sentit de l'equitat, s'arribaria al benestar econòmic fins i tot en les zones on avui sembla impossible d'arribar-hi; i sense haver de recórrer a polítiques de foment d'anticonceptius naturals o contra-natura que corrompen el sentit d'humanitarisme i la llibertat de l'home".

Les radiotelevisions privades volen representació a la CEE

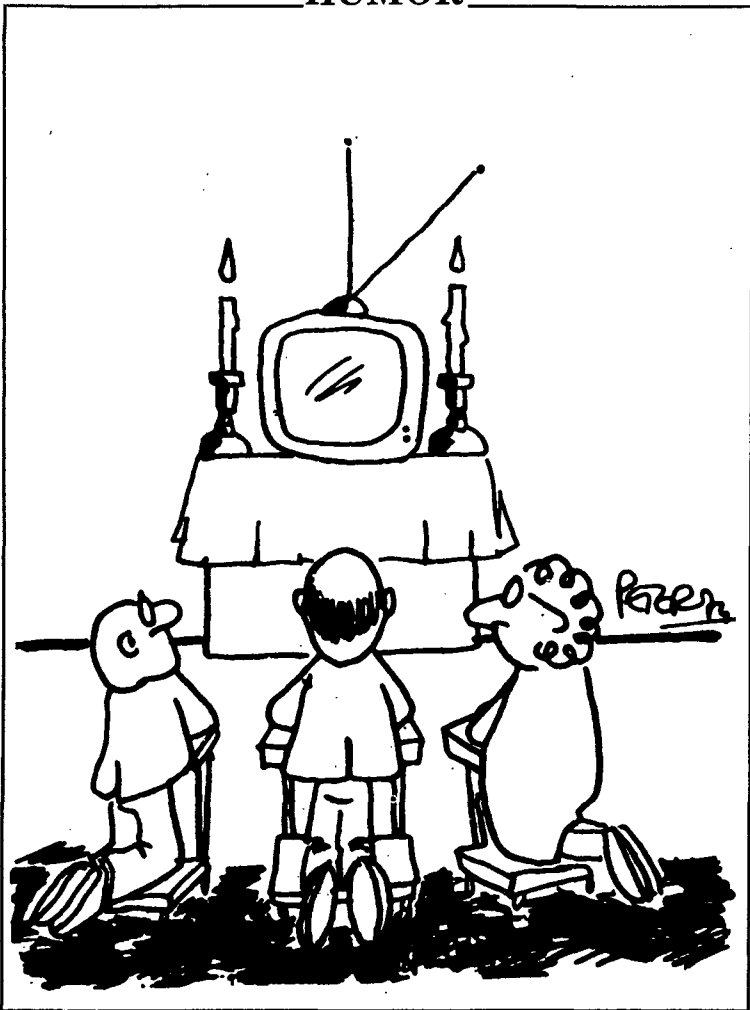
La secció europea de l'Associació Internacional de Radiodifusió (AIR), entitat que agrupa les ràdios i televisions privades, es pronuncia a Brussel·les a favor d'un reconeixement per part de la CEE.

Després d'una reunió celebrada en la capital belga, l'AIR decidí sol·licitar una acreditació davant la CEE com a organització no governamental, així com una entrevista amb l'encarregat de la cultura i de la informació en la Comissió Europea, Carlo Ripa di Meana.

S'aboliran els assots en les escoles britàniques

El tradicional càstig d'assots en les escoles de Gran Bretanya quedarà prohibit a partir del proper curs, segons normes del Ministeri d'Educació publicades a Londres. Les noves normes no solament bandegen la vara d'assots de les escoles britàniques, sinó que també prohibeixen als professors de donar bufetades als alumnes, a més d'altres càstigs menors. Com a excepció a aquestes regles, només s'admet que el professor utilitzi certa violència quan es trobi en situació d'emergència enfront dels seus alumnes.

HUMOR

TENIU HORES LLIURES?

A CATALUNYA CRISTIANA TENIM FEINA PER A VÓS

Tant si residiu a una ciutat com a un petit poble de Catalunya, podeu integrar-vos a l'equip de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Solament és necessari que:

- Estimeu CATALUNYA CRISTIANA.
- Us agradi relacionar-vos amb la gent.
- Hi pogueu dedicar amb constància el vostre temps lliure.
- Us faci il·lusió guanyar-vos un sobre-sou.

La tasca és molt senzilla, però us l'hem d'explicar amb detall. Si podeu desplaçar-vos a les nostres oficines de Barcelona, us atendrem amb molt de gust. Si, per raó de la distància del vostre lloc de residència, això no fos possible, us enviarem per escrit totes les instruccions. En qualsevol cas, truqueu en hores d'oficina al (93) 215.28.05, Sta. Puig.

Fou presentat el document del Vaticà sobre la bioètica

“La ciència, sense criteris ètics, no és una font de progrés”

El cardenal Joseph Ratzinger, president de la Congregació per a Doctrina de la Fe, presentà al Vaticà el document de la Santa Seu sobre la bioètica. El cardenal Ratzinger declarà que en la redacció del document han estat tinguts en compte els següents punts: Afirmació de la unitat substancial de la persona humana; que la persona humana està dotada d'una dignitat tal que mai no pot ser considerada com un “objecte” (no es “quelcom” sinó “algu”) i que només l'acte conjugal és digne de reunir les condicions per a la concepció d'una persona humana.

La setmana passada fou presentat al Vaticà el document de la Santa Seu sobre bioètica. El document titulat “El respecte a la vida naixent, a la dignitat de la procreació” es basa fonamentalment en dos eixos: la necessitat d'una biogenètica èticament responsable, que sàpiga que no tot el que la tècnica permet de fer és moralment acceptable; i un aprofundiment humanista, perquè l'home, en els progressos biomèdics, no perdi de vista la dimensió humana i humanitzadora de la ciència.

El document, de 40 pàgines, dedica la seva primera part a la visió personalitzadora de l'home i de la dona (“la persona no pot ser reduïda només a un complex de teixits, òrgans i funcions”) el respecte a la vida com a do i no com a camp de drets individuals, l'estímul a la ciència perquè prossegueixi les seves investigacions, la crida a preservar la llibertat de l'individu contra els abusos de la bioenginyeria, el suport a tendències que completen a la naturalesa sense desviacions.

“Ningú no pot atribuir-se el dret de matar un ésser humà innocent”

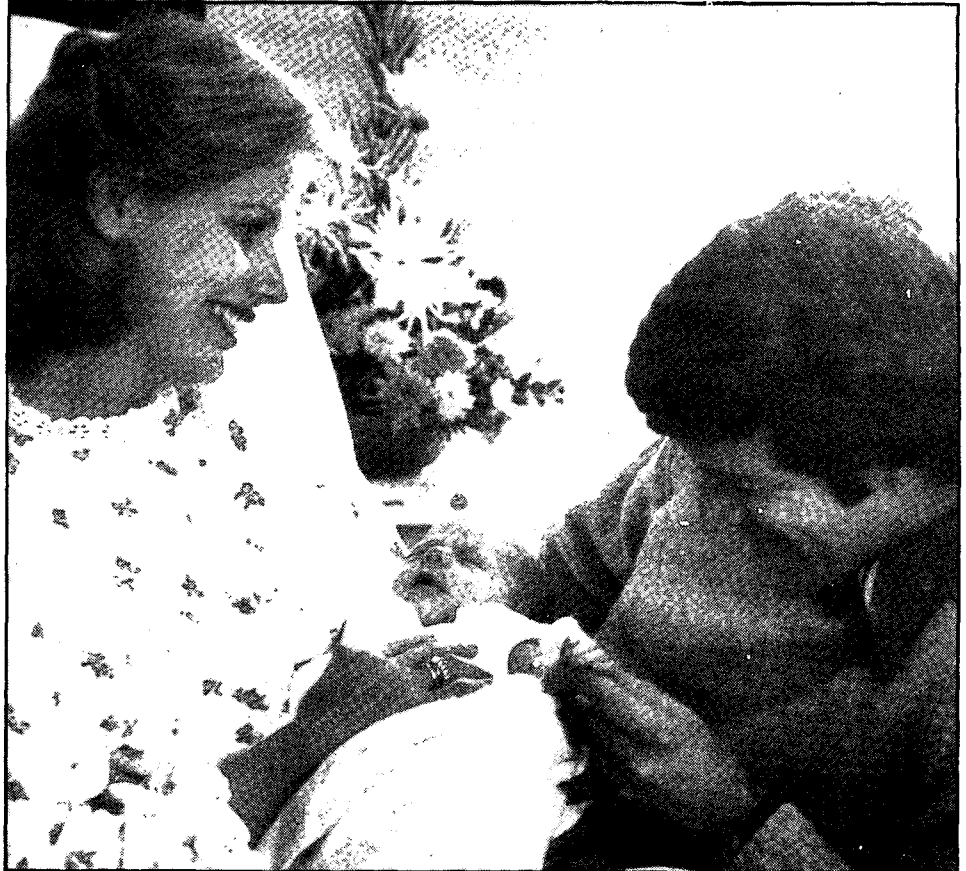
El document, que rep la qualificació “d'instrucció” i ha estat encarregat pel Papa, consta de 40 pàgines. Està firmat pel prefecte de la Sagrada Congregació per a la Doctrina de la Fe, cardenal Rat-

zinger, i pel secretari d'aquesta Congregació, l'arquebisbe Bovone. La “instrucció” es fa càrrec del sofriment de tantes parelles estèrils, però les exhorta que resolguin els seus problemes unint-se al sofriment de Crist en la creu. En aquest context s'afirma que “el matrimoni no confereix als esposos el dret de tenir un fill, sinó el dret a realitzar aquells actes naturals que estan orientats per si mateixos a la procreació”, i afegeix que tenir un fill no és un dret sinó més aviat un “do”.

Basant-se en una filosofia dualista de la persona, el document del Vaticà defensa la vida de l'embrió humà perquè té “ànima espiritual creada immediatament per Déu”. Afirmar que l'home és “l'única criatura de la Terra que Déu ha estimat per ella mateixa”. Com que Déu “és senyor de la vida des que comença fins que acaba”, ningú no pot atribuir-se mai “el dret de matar de manera directa un ésser humà innocent”.

“La persona ha de ser tractada com un “subjecte” i no com un “objecte”

En la presentació realitzada pel cardenal Ratzinger, aquest digué que “la ciència, sense criteris ètics, no és font de progrés i pot finalment tendir vers la destrucció de la humanitat i del món”. Així doncs, la ciència, sobretot quan es refereix a l'ésser humà en allò més

El document de la Santa Seu aclareix que “la tradició de l'Església i la reflexió antropològica reconeixen en el matrimoni i en la seva unitat indissoluble l'únic lloc digne d'una procreació veritablement responsable”.

íntim, en el seu naixement, ha de deixar-se guiar pels criteris ètics si vol continuar essent ciència humana. No posem obstacles al progrés autèntic de la ciència, hem indicat solament on comença la zona intocable de la dignitat de la persona humana. Aquesta zona és la que precisament avui ha d'estar protegida”. Aquestes foren les últimes paraules pronunciades pel cardenal Josep Ratzinger en la presentació del document.

Un parell de centenars de periodistes s'havien reunit per escoltar el cardenal, el secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, monsenyor Alberto Bovone, i tres experts que han participat en l'elaboració del document: monsenyor Sgreccia, professor de bioètica de la Universitat catòlica del Sacro Cuore, i els jesuïtes Bartolome Kiely i Angelo Serra.

El cardenal Ratzinger va fer

una amplia introducció al document destacant sobretot la base antropològica o la visió de l'home sobre la qual estava basada la seva redacció o gènere literari. Tres principis han estat tinguts en compte: l'afirmació de la unitat substancial de la persona humana, que la persona humana està dotada d'una dignitat tal que mai no pot ser considerada i tractada com “objecte” sinó com a “subjecte” (no és “quelcom” sinó “algu”) i que només l'acte conjugal és digne de reunir les condicions per a la concepció d'una persona humana.

Es fa una crida a les autoritats civils

El document demana a les autoritats civils que actuïn en conseqüència en el camp legislatiu per-

què, com recordà Ratzinger, l'Església “és consciència del món” i el Papa té una responsabilitat moral que tots ho reconeixen. La instrucció de fet ja està actualment en mans de polítics, legisladors, homes de ciència i investigadors.

El document sobre bioètica ja suscità polèmica abans de la seva aparició, i la revista “Treinta giorni” es va fer ressò d'una crítica carta del teòleg jesuïta nord-americà, Richard McCormick, així com la resposta que hi dona William May, membre de la Comissió Teològica Internacional que presideix el cardenal Ratzinger. McCormick es lamenta que la Sagrada Congregació per a la Doctrina de la Fe no ha escoltat l'opinió de les fonts més progressistes de l'Església a l'hora de redactar el document, una afirmació que ha estat refusada per fonts autoritzades.

Jacques Testart declarà fa poc a un rotatiu barcelonès que s'oposava “a preparar fills a la carta”.

Catàleg d'horror a l'abast de la manipulació genètica

Malgrat el comprensible refús dels científics a ingerències del legislador en el seu camp, moltes veus denotaven inquietud. Una de les més sorprenents fou la del professor Testart; aquest científic de 46 anys, ex militant d'esquerreres, pioner de la fecundació “in vitro” des del seu laboratori de l'hospital de Clamart (París) publicà el passat mes d'octubre un llibre titulat “L'ou transparent”. Era una crida al cessament de totes les manipulacions genètiques i al mateix temps un anunci que abandonava la seva activitat com a “investigador de la procreació ajudada”.

Segons Testart “la investigació científica té una pròpia lògica que no ha de confondre's amb la dinàmica cega del progrés”. El seu temor és que el mètode inventat per combatre l'esterilitat (el famós “Fivet” o fertilització “in vitro” amb transferència d'embrions acabi convertint-se en un

còmode sistema de fabricació de nadons “a la carta”, és a dir, no solament predeterminant el seu sexe, sinó condicionant les seves característiques físiques i psíquiques mitjançant manipulacions cromosòmiques.

Amb fredor científica, Testart mostra ja el catàleg d'horror i monstrositats que estan a l'abast de la mà del científic: l'augenesia o producció d'una raça superior (un dels somnis d'Hitler), la procreació en sèrie d'individus idèntics els uns als altres, l'autoreproducció femenina sense intervenció masculina, els “creuaments” entre home i animal, etc. Un món feliç al sistema Aldous Huxley que acabaria sent sens dubte, una jungla. Testart proposa una moratòria internacional per reflexionar sobre els riscos d'una experimentació salvatge.

No és un cas únic, el professor Carlo Campagnoli i la doctora

Clementina Peris, de la secció de ginecologia endocrinològica de l'hospital Santa Anna, de Torí, pioners de la fecundació “in vitro” a Itàlia, han decidit abandonar aquesta pràctica. Per dos motius: “per salvaguardar els drets de tots els embrions a ser posats en condicions òptimes per donar pas a la vida”, i, per l'altra “per protegir la parella estèril dels inevitables dilemes psicològics que es trobarien en saber que tenen una “reserva potencial” d'infants al congelador.

Es necessita

Un matrimoni, de 46 a 50 anys per sacristans a una parròquia de Barcelona, amb vivenda a la mateixa finca. Tel. 245 66 19.

VATICÀ DIA A DIA

Pròxima beatificació de l'indi mexicà Juan Diego

El Vaticà ha aprovat el procés de beatificació de l'indi mexicà Juan Diego, que al segle XVI fou testimoni, segons la tradició, de l'aparició de la Mare de Déu. La Mare de Déu de Guadalupe, venerada a tot Mèxic, es va aparèixer a Juan Diego a la muntanya Tepeyac, al nord de Mèxic, als peus de la qual s'aixecà una basílica en el seu honor. Aquesta basílica guarda el mantell de l'indi, sobre el qual encara hi ha impresa la imatge de la Mare de Déu.

Possible visita del Papa a Lituània

Valentin Falin, director de l'agència de premsa soviètica "Novosti" declarà en el curs d'una conferència de premsa celebrada a Viena que el desig del Papa de visitar la República Socialista Soviètica de Lituània en un futur pròxim crea alguns problemes, però que poden resoldre's.

"En principi —afirmà Valentin Falin— l'URSS es partidària d'un diàleg amb el Vaticà i accepta la diplomàcia de les visites que això comporta. En tot cas, es donarà una resposta al prec del Papa de visitar Lituània". Valentin Falin, en canvi, no precisà quan podria tenir lloc aquesta visita. El dubte pot haver-se aclarit en la re-

cent visita de Gorbachev al Vaticà.

Reclamen la llibertat per als creients de l'URSS

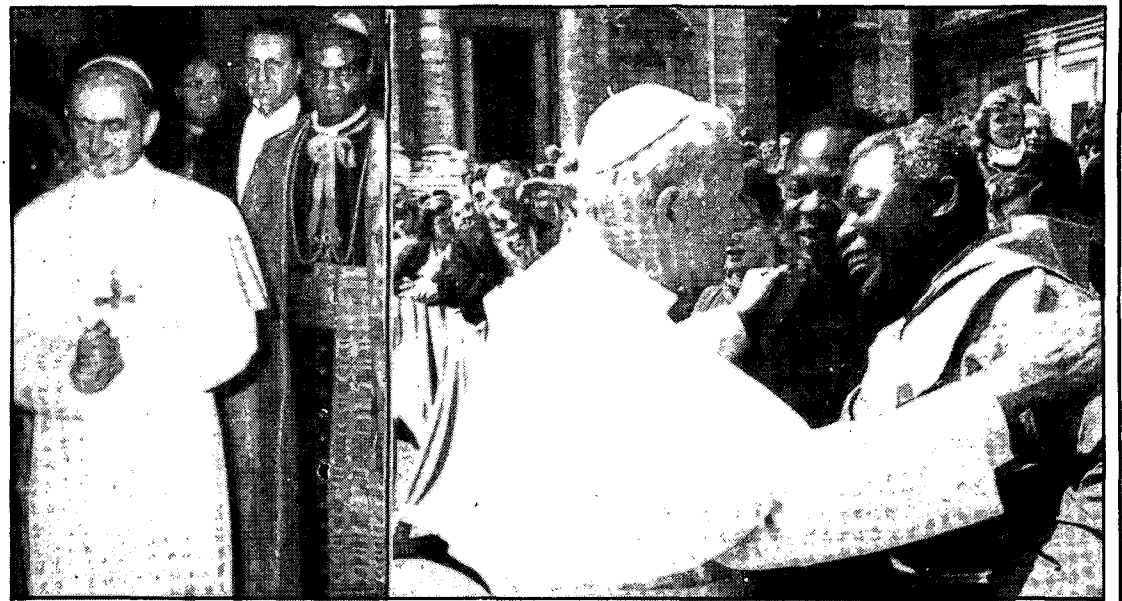
Coincidint amb la Conferència sobre la Seguretat i la Cooperació a Europa, el cardenal Koenig, arquebisbe emèrit de Viena i el bisbe luterà Dieter Knall han adreçat una crida a les autoritats russes perquè respectin en la pràctica la llibertat religiosa dels creients. El missatge demana que la Unió Soviètica reconegui plenament els drets de les Esglésies i dels creients a manifestar lliurement públicament la seva fe en Déu.

Seran beatificats els 85 màrtirs anglesos de la Reforma

Els vuitanta-cinc catòlics anglesos martiritzats durant la Reforma protestant a Anglaterra seran beatificats pel papa Joan Pau II el pròxim 22 de novembre a la basílica romana de Sant Pere, segons informà el portaveu de la Conferència Episcopal anglesa. Tots foren condemnats a mort durant la Reforma protestant, perquè no varen voler renegar de la seva fe catòlica. Seixanta-tres dels vuitanta-cin eren sacerdots.

El cardenal Basil Hume, arquebisbe de Westminster, ha declarat que, en contrast amb l'època dels màrtirs, actualment hi ha amistat i respecte recíproc entre

"Populorum progressio" a vint anys vista

A vint anys vista el més important document pontifici sobre el problema del desenvolupament és l'encíclica "Populorum Progressio". És ara urgent i necessari un nou esforç que sàpiga llegir el document de Pau VI, impregnat d'idees actuals sobre la pau i el respecte a tot allò creat. "El desenvolupament integral de l'home no pot concebre's en el món sense un sentiment de solidaritat vers la humanitat", confessà Pau VI.

En la primera fotografia, Pau VI juntament amb el cardenal Rugambwa, bisbe de Tanzània, al final del Concili Vaticà II. La segona Joan Pau II amb el pare Lufuluabo, franciscà zairenc.

les Esglésies catòlica i protestant. Estic "molt orgullós", digué el cardenal Hume, de la "tradició de coratge i fe" dels catòlics anglesos.

Per la seva part, Robert Run-

cie, arquebisbe de Canterbury i cap de l'Església anglicana, ha afirmat que "mentre en el passat l'anunci de la beatificació hauria originat controvèrsies, avui podem celebrar l'heroisme d'aquests

cristians i deplorar junts la intolerància de la seva època". Tan positiva reacció del líder anglicà és una mostra més del tarannà ecumènic i obert que caracteritza al líder anglicà Runcie.

Finalitza una polèmica cristiano-jueva

El convent de carmelites instal·lat dins dels murs d'Auschwitz serà traslladat

Les esglésies europees crearan fora, però prop dels camps de concentració d'Auschwitz i Birkenau, un centre d'informació, educació, trobada i pregària. A aquest nou marc es traslladarà el convent de carmelites, instal·lat l'any 1984 en un antic teatre que els nazis havien convertit en dipòsit de "Cyclon B", el gas letal usat en les cambres per exterminar els jueus.

La decisió fou presa a Ginebra per dues delegacions, una jueva i l'altra catòlica. Entre les personalitats firmants de la declaració conjunta Macharski, l'arquebisbe de Cracòvia. En aquesta diòcesi es troba aquest memorial de la mort, i els cardenals Lustiger, de París; Danneels, de Brussel·les, i Decourtray, de Lió. En representació de la comunitat jueva figuraven Theo Klein, president del Congrés Jueu Europeu; el gran rabí de

França, René Samuel Sirat; els presidents de la Unió de Comunitats Israelianes de Bèlgica i Itàlia i un grup d'experts.

Els objectius d'aquest centre són diversos: el primer suscitar l'intercanvi entre les esglésies europees sobre la "shoah" (extermini total del poble jueu) i sobre el martiri infligit a diversos pobles del continent pel totalitarisme; lluitar contra la desinformació i la banalització d'aquests fets en la consciència de les noves generacions; acollir els grups de visitants dels camps d'Auschwitz-Birkenau i afavorir els col·loquis entre jueus i cristians.

"Això implica —afirma la declaració de Ginebra— que la iniciativa d'oració de les carmelites trobarà en aquest nou context el seu lloc, la seva confirmació i el seu autèntic sentit, tenint present

els sentiments legitimament expressats per la delegació jueva. No hi haurà doncs, un lloc permanent de culte catòlic en el territori dels camps d'Auschwitz i Birkenau. Cada u podrà recollir-se allí segons els dictats del seu cor, la seva fe i religió".

Homenatge a Edith Stein

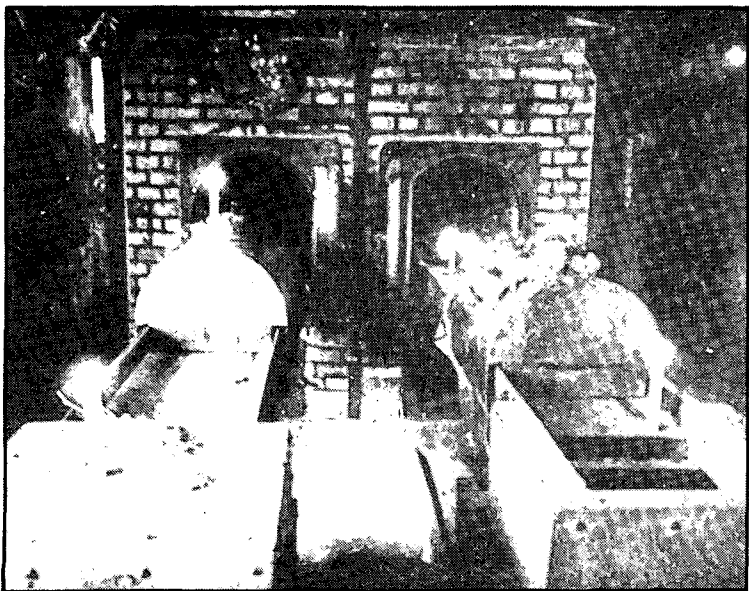
Una reduïda comunitat de monges carmelites s'havia instal·lat l'any 1984 en el que fou un dipòsit de gas usat pels nazis per a les càmeres de la mort. La intenció d'aquestes dones era doble: per una part, servir amb la pregària i la mortificació a l'expiació d'horror que s'apoderà durant anys d'aquells murs i al mateix temps, retre també homenatge a Edith Stein, l'hebreu convertida al cristianisme i assassinada per botxins a Auschwitz (que Joan Pau II beatificarà durant el seu pròxim viatge a Alemanya). La comunitat jueva, des del primer moment s'havia oposat amb fermesa a aquesta iniciativa per considerar que Auschwitz havia de continuar sent un lloc religiosament "neutre" i que, sobretot, ha de ser recordat com el tràgic escenari de la "shoah", de l'esborrador extermini de milions de persones. El seu únic "delicte" era ser jueu.

Ja l'any passat durant el mes de juliol, se celebrà a Ginebra una primera reunió judeo-catòlica per abordar el tema. El cardenal Macharski acceptà "bloquejar" les obres d'adaptació del carmel. L'arquebisbe de Cracòvia anà sensibilitzant-se al tema durant una visita a Jerusalem. En l'última reunió tots varen estar d'acord en "subrallar l'aspecte particular de

la 'soah' dins de la tragèdia hitleriana que tan durament afectà els pobles d'Europa i especialment el polonès".

El tema ha estat també abordat pels bisbes polonesos en l'última reunió que han mantingut amb el que fou arquebisbe de Cra-

còvia, actualment Joan Pau II. L'últim dissabte de febrer el Consell Permanent de l'episcopat polonès va fer lliurament al Papa de la invitació oficial per visitar Polònia. Però el tema del Carmel d'Auschwitz —segons indiscrecions— fou també abordat.

Un dels crematoris del camp de concentració d'Auschwitz.

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

TARDOR

J. Rovira Tenas

CONVERSES AMB UN CAPELLÀ RETIRAT

"El sant pare no és mai pessimista... Ell parla de reevangelitzar Europa... Opina que els bisbes d'Europa haurien de començar per prendre una posició comuna i trobar, llavors, el camí per a reevangelitzar aquesta Europa que, segons com, ha perdut el seu cristianisme".

Col·lecció ELS DAUS n.º 84.
184 pàgs. 725 ptes.

Editorial Claret

Santa Església Catedral. Predicació quaresmal.—Dimecres, dia 25, a les 5,30 de la tarda, el Dr. Joan Guiteras, canonge penitencier, parlarà sobre el tema: "La penitència ens ajuda a preparar la Pasqua". Els divendres de Quaresma, després de la missa de les set de la tarda, el Dr. Francesc Camprubí, canonge de la Catedral, dóna unes conferències sobre "L'esperança cristiana".

Església de Ntra. Senyora del Perpetu Socor. Quaresma-87.—Sants Exercicis, en el bicentenari de la mort de St. Alfons Mª de Llori, doctor de la pregària. **Per a dones i noies:** P. López Arróniz, redemptorista, director de la casa de pregària de Ntra. Sra. del Espino (Burgos). Del 23 al 27 de març, a les 6 de la tarda. A la Sala d'Actes. **Per a tothom:** P. López Arróniz, redemptorista. Del 23 al 27 de març, a les 8,30 de la tarda.

Zona pastoral de Sabadell. Conferències Quaresmals.—Organitza Acadèmia Catòlica de Sabadell. Tindran lloc a la parròquia de Sant Feliu, a 1/4 de 9 del vespre. Dimarts, 24 de març: "La Moral en la nostra vida". Dimarts, 31 de març: "Creure en Déu, avui". Dimarts, 7 d'abril: "La família, avui". Conferenciant: Dr. Artur Juncosa i Carbonell s.j., catedràtic d'Ètica i Sociologia de la Universitat de Barcelona.

Catedral de Barcelona. Confirmacions.—El dia 25 d'abril, dissabte de la setmana de Pasqua, a les 12 del matí, se celebrarà a la Catedral de Barcelona, el sagrament de la Confirmació. Els cristians que no hagin rebut aquest sagrament, especialment si són adults, i vulguin fer-ho en aquesta ocasió, poden inscriure-s al despatx de Domèria, al claustre de la Catedral, tots els matins dels dies feiners. La inscripció s'acabarà el dijous abans del diumenge de Rams, dia 9 d'abril, i cal presentar, en fer-la, el certificat del Baptisme rebut. En el moment de la

inscripció se'ls indicarà els dies de trobada per a la catequesi i preparació que han de precedir a la celebració del sagrament.

Festivitat de Sant Josep Oriol. Parròquia de Santa Maria del Pi.—Dia 23 de març: Misses a les 8, 11 i 12 a l'altar del Sant. Tarda: A les 18,30 i a les 19,30, aquesta darrera serà solemne, celebrada i presidida per Sr. Cardenal Narcís Jubany.

OFICINISTES - O.C.O.—Rambles, 122, Barcelona. Dilluns, 30, dimarts 31 de març i dimecres, 1 d'abril, a les 7 de la tarda i als nostres locals **CONFERÈNCIES DE QUARESMA**, a càrrec de Mn. Francesc Raventós i Pujol, sobre el tema: "Creats per estimar".

Col·loquis Quaresmals. Parròquia de Sant Tomàs d'Aquino.—"TEMPS PER APROFUNDIR LA PREGÀRIA" serà el tema del "Col·loquis Quaresmals" que se celebraran del 24 al 26 de març, a les 20,30, a la parròquia de Sant Tomàs d'Aquino de Barcelona, c/ Roger de Flor, 245, a càrrec del P. Josep Vilarrubias, claretia.

Recés quaresmal. Dones d'Acció Catòlica.—Dimecres, dia 25, a les 5 en punt de la tarda, a càrrec de Mn. Carles Soler Perdigo, pvre., al local del Moviment de Dones d'A.C., c/Llúria, 7 1er. És obert a tothom.

Pregària per l'abolició de la tortura.—A.C.A.T. (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura) us invita a una hora de **Pregària** amb aquesta finalitat, a l'església del monestir de Sant Pere de les Puel·les, de Barcelona, c/ Angli, 55, Sarrià, divendres, dia 27 de març, a 2/4 de 9 del vespre.

Trobada homenatge a mossèn Joan Batlles i Alerm.—Un grup d'antics consiliaris i militants dels Moviments de Joventut de l'Església de Barcelona dels anys 50 als 60, promou una trobada homenatge a Mn. Joan Batlles i Alerm, que en fou el principal animador, amb motiu de complir-

se aquest any el 70è aniversari del seu naixement. Els promotors i primers adherits són les següents persones: Antoni Bascompte, Ferran Ariño, Antoni Barnadas, Jordi Bonet, Mn. Joan Busquets, Francesc Cabana, Jaume Carner, Miquel Esquirol, Jordi Freixa, Marcel Galobart, Josep Ginestí, J.A. González Casanova, Ferran Llopis, Joan Llopis, Josep Martorell, Joan Rambla, Joan Rosell, Mn. J.M. Rovira Belloso, Josep M. Sol, Frederic Torralba, Mn. Josep M. Totosa, Mn. Josep M. Tubau, Josep Verde, Mn. Francesc Verges, Jordi Vinardell i Antoni Plasencia. Oportunament s'anunciaran els actes que es faran cap al mes de juny. Qui vulgui adherir-se pot comunicar-ho a la persona que conegui d'aquesta primera llista.

El proper dia 29 de març a les 5 de la tarda tindrà lloc la Conferència que versarà sobre: "**LLIBERTAT, SAVIESA i FELICITAT, dons de l'Esperit Sant en la vida cristiana**", a càrrec d'en Francesc Casanovas, a la sala Penyafort, c/. Bailèn, 10 (Barcelona). Algunes experiències de vida i cançons de diversos components de la comunitat amenitzaran la trobada. Us hi convidem a tots! Per a més informació podeu dirigir-vos a c/. Girona n.º 7, 3er. 1.ª. Tel.: 317 21 68.

Area Cultural Oriol. Sta. Coloma de Gramenet.—Dilluns, dia 23 de març, a les 21 h. a la Parròquia de Sant Josep Oriol de Santa Coloma de Gramenet, amb motiu de la Festa Patronal se celebrarà el concert "**STABAT MATER**", de J.B. Pergolesi, interpretat per Montserrat Español, soprà, M.ª Jesús Candau, contralt i l'organista Anna M.ª Vilar.

L'esmentada Parròquia es troba situada a l'Avgda. Francesc Macià, cantonada Major.

GIRONA

Trobada de Joves - Diòcesis de Girona.—Diumenge, dia 5 d'abril, i a Cassà de la Selva, celebrarem una Trobada de joves a la qual tots hi sou invitats.

Per invormar-vos i apuntar-vos podeu trucar als telèfons (972) 57 17 58 i (93) 762 45 17 (de 2 a 5 i de 9 a 11). Els joves de Curssets de Cristiandat de Girona, que som els que organitzem la Trobada, estarem molt contents que sigueu molts els que us decidiu a venir-hi.

Curssets de Cristiandat - Diòcesis de Girona.—Celebrarem un Curset de Cristiandat a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles del dijous dia 30 d'abril, al diumenge 3 de maig. Es adreçat a tothom, tant homes com dones i joves. Per informar-vos millor, podeu trucar al telèfon 57 17 58 (Casa d'Espiritualitat).

LLEIDA

Curset de Cristiandat Mixt.—Tindrà lloc els propers dies 27, 28 i 29 (divendres tarda a diumenge). Està dirigit a totes les persones que vulguin plenitud per a la seva vida i fer experiència d'allò fonamental cristià. Informació: Tels. 26 04 89 i 26 33 39 (pref. 973). L'acte de conclusió serà a les 7 de la tarda a la Casa d'Exercicis de la Seu Vella de Lleida.

TARRAGONA

Exercicis Espirituals per a Seglars.—"Recerca i trobament amb Déu". Dirigeix: P. Vicente Andrés, carmelita descalç, de la Comunitat del Desert de les Palmes (Castelló). **Lloc:** Església de Ntra. Sra. del Carme (Carmelites Descalços, c/ Assalt, 11). Dies: Del 23 al 28 de març. Organitza: Fraternitat del Carmel Seglar.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

"Rebeu la meua felicitació, junt amb el meu agraïment pel setmanari "CATALUNYA CRISTIANA" que periòdicament rebo. Ell porta fins a aquest llunyà Brasil un trosset de Catalunya. Cada un dels bellíssims articles ens ajuda a viure la vida de la nostra Església i de la nostra terra".

Sao Paulo (Brasil)

400 missioneres i missioners, gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció, reben ja el nostre setmanari.

La nostra fita és, que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre'l. La comunicació amoroseix la solitud i dóna el conhort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publicarem una relació, esperant que altres persones es decideixin a ser "padrins" d'aquests germans i germanes nostres.

JOSEP NICOLAU I RAMIS
Avda. Mariscal López, 2725
ASUNCION
PARAGUAY

9.750.— Ptas.

FELIX OLIVERAS PUEYO, S.F.
Parroquia San Vicente de Paul
1.ª Sección Olivar Conde, C/ 6, n.º 17
MEXICO - 19 D.F. 01400

9.750.— Ptas.

JOAN DE LA CREU BADELL
Casilla 227
PARROQUIA DE SAN CLEMENTE
POTOSI - BOLIVIA

9.750.— Ptes.

SANTA E. CATEDRAL

BASÍLICA DE BARCELONA

predicació quaresmal

Dies 11, 18 i 25 de març, 1 i 8 d'abril

El Rvd. Dr. Joan Guiteras, canonge penitencier de la Catedral, els dimecres de Quaresma, a les 5'30 de la tarda, predicarà sobre el tema:

LA PENITÈNCIA ENS AJUDA A PREPARAR LA PASQUA

Dimecres

18 de març	Un plantejament correcte del sagrament de la Penitència
25 de març	La reconciliació en la història de la salvació
1 d'abril	La Misericòrdia de Déu pel ministeri de l'Església
8 d'abril	La celebració del sagrament de la Penitència o Reconciliació

predicación cuaresmal

Días 6, 13, 20 y 27 de marzo, 3 y 10 de abril

El Rvdo. Dr. Francesc Camprubí, canónigo de la Catedral, los viernes de Cuaresma después de la misa de las 7 de la tarde, expondrá en unas conferencias cuaresmales el tema:

LA ESPERANZA CRISTIANA

Viernes

20 de marzo	Dios justiciero y misericordioso
27 de marzo	¿Cómo asegurar la felicidad eterna?
3 de abril	Jesucristo, salvador del hombre
10 de abril	La Virgen María, medianera y abogada

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms

Domicili Tel.

Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner

(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

☐ taló que adjunto

☐ gir postal

☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació:

Banc/Caixa

Sucursal n.º

N.º compte corrent

Població Província

Preço al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població Data

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on.
08007 Barcelona - Tel. 215 27 39

TARRAGONA

Segons un estudi realitzat a Montblanc

De vegades, els pares retarden fins a 52 setmanes el bateig dels seus fills

MONTBLANC.— En el full propi de la parròquia de Santa Maria, en fer constar el nombre dels batejats durant l'any 1986, es fa també una estadística del que han tardat a ser batejats aquests infants. Els pares que més aviat han batejat el seu fill ho han fet a les 7 setmanes. Quatre famílies, a les 8 setmanes. Una, a les 9 setmanes. Dues, a les 10 setmanes. Vuit, entre 11 i 14 setmanes. Onze, en-

tre 16 i 20 setmanes. Cinc, entre 22 i 28 setmanes. Vuit han tardat de 31 a 40 setmanes. Una, 42 setmanes, i una altra, 52. Set infants han estat batejats que ja tenien més d'un any. I acaba el full recordant als pares que "sàpiguen valorar més el baptisme per als seus fills i, per tant, que no el retardin tant, sinó que, fidels a les normes de l'Església, bategin "dintre les primeres setmanes".

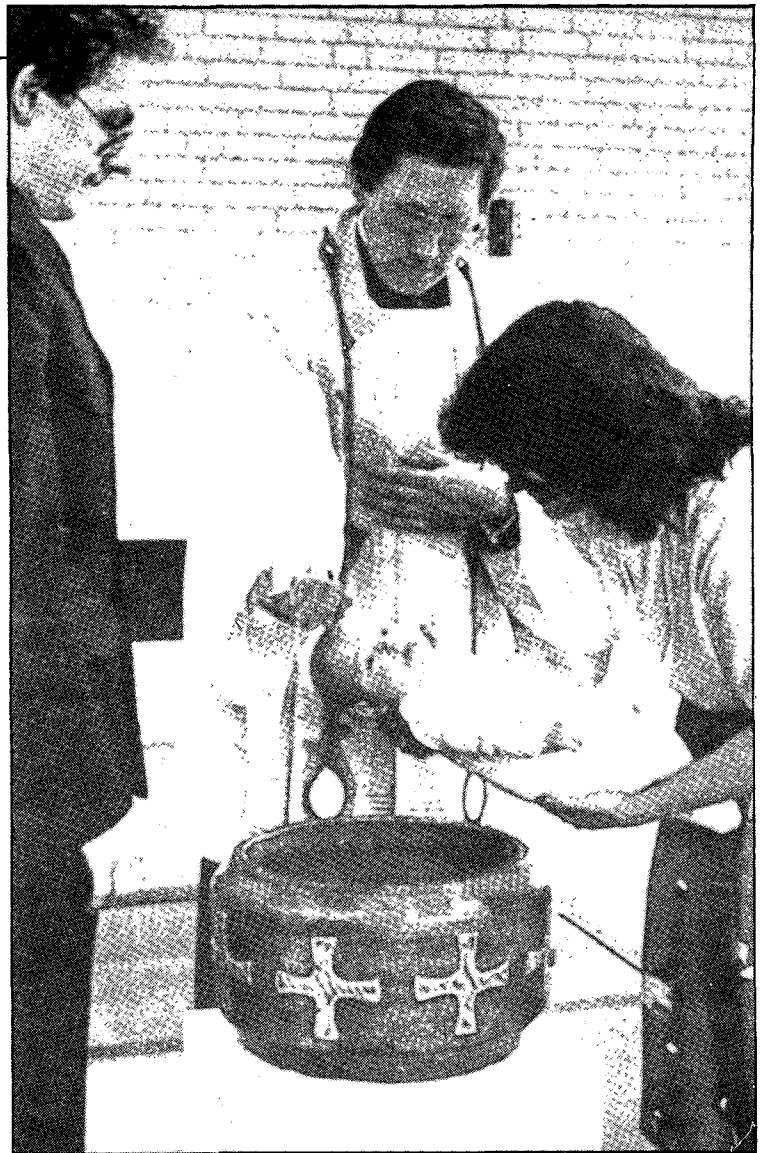
Exposició filatèlica dedicada al bisbe Borràs i Ferré

LA CANONJA.— El grup filatèlic i numismàtic de l'Orfeó Canongí celebrà, a la Canonja, la VII-Exposició Filatèlica, recordant enguany el seu fill il·lustre Manuel Borràs i Ferré, bisbe titular de Bísica i auxiliar del cardenal-arquebisbe de Tarragona, amb motiu del cinquantenari de la seva mort. Com en anys anteriors, fou concertat una mata-segells especial, a la memòria del doctor Borràs, i una estafeta temporal, oberta els dies 13 i 14 de desembre al casal de l'Orfeó Canongí. El dia 14 de desembre, a les vuit del vespre, tingué lloc la cloenda de l'Exposició. Pronunciaren uns parlaments el rector de la parròquia, el president de l'Orfeó Canongí i el batlle de la població. Concorregué a l'acte un gran nombre de canongins.

Conferències de Sant Vicent

REUS.— Organitzat pel Consell Provincial de Conferències de Sant Vicent de Paül, es va celebrar un recés, a 1/4 de 9 del vespre, a la capella dels Pares Paüls de Reus, c/. Jovellanos, 20, com a preparació de l'Assemblea Internacional a celebrar a Barcelona, si Déu vol, el mes d'octubre d'enguany. L'objectiu de l'Assemblea serà la "revitalització de l'associació" a través de la santificació dels seus socis, i també demanar que el fundador, Frederic Ozanam, sigui cano-nitzat.

Les normes de l'Església sobre el baptisme recomanen que se celebri dintre les primeres setmanes.

Inauguració de l'orgue de les carmelites

TARRAGONA.— Les germanes Carmelites Descalces de Tarragona, el diumenge dia 18 de gener, estaven de festa. Es feia, a la seva església, la inauguració i la benedicció del nou orgue fet per l'organer Gabriel Blancafort. Acté seguit es tenia el cant de vespres presidides pel P. Gregori Estrada i, a l'orgue, Mn. Cols. Com a complement de la festa, Jordi Vergés donava un concert d'orgue amb partitures de Bach, Vivaldi, A. de Cabezón, Buxtehude, D. da Conceição, etc. Des d'ara les germanes Carmelites se sentiran més ben acompanyades en les seves celebracions litúrgiques. Ho celebren.

Encontres per a matrimonis

LA SELVA DEL CAMP.— Recentment, tingué lloc, a la Casa diocesana de la Selva de Camp, un "ENCONTRE CONJUGAL" per a matrimonis, organitzat pel Moviment Familiar Cristià. Aquestes trobades d'un cap de setmana, obertes a tots els matrimonis cristians, tenen per finalitat fer reviuire en la parella el sentiment més ple del seu matrimoni, basat especialment en el "DIALOG, L'AMOR I LA PLENITUD DEL SAGRAMENT". Les xerrades orientatives anaren a càrrec de Mn. Joan Aragonès i dels matrimonis Masdeu-Font i Morell-Mas.

PENSANT-HO BÉ

L'anell

XESC SOLIU

L'anell, concretament, aquest petit cercol d'or o d'argent, llis o llavorat, si té un pes específic, no és pas per la seva materialitat, sinó per la gravidesa dels valors que significa i que volen expressar allò que dóna sentit a la nostra vida.

Altres vegades hem parlat de la necessitat dels signes i dels símbols, elements d'un llenguatge visual tan antic com l'anar a peu. Allò més essencial a l'ésser personal és sempre invisible, però la vida és comunicació i l'home sent la necessitat d'expressar-ho i de compartir-ho. La materialitat del signe o del símbol és generalment pobre i de naturalesa inferior a allò significat. Perquè l'important és llur contingut, la realitat que vehiculen. El malefici dels signes i dels símbols és que l'actitud superficial, la dobleja o la intencionalitat malèvola del subjecte, pot convertir-los en quelcom buit i enganyós. Un petó pot ser una traïció, que ja és dir.

Un dels signes més estimats i portats amb més goig, és l'anell: l'anell de prometatge, l'aliança matrimonial, l'anell de professió, l'anell episcopal, etc. És el signe d'una comunió plenament assumida en la llibertat i en l'amor. És l'encontre inefable de dues llibertats i de dos amors. L'anell és un dels petits signes que més grans pensaments i sentiments desvetlla, tot recordant el compromís i denunciant la infidelitat. Quan aliança i consciència no van d'acord, quelcom important de la nostra estructura personal s'ha trencat.

Passar-se de signes és passar-se de viu, perquè fins l'absència de signes, és un signe. Però, és això possible? Més aviat s'esdevé que als signes escaients els substitueixen

signes ambigus o contraris; com en perdre els signes de la salut, sorgeixen inevitablement els de la malaltia. Tot signe coherent, per a bé i per a mal, palesa el "més endins" de les aparences, el fil amagat que travessa el complex entramat de les circumstàncies que formen i sostenen la plataforma del nostre viure, ens ajuden a "mirar a dins" del nostre jo, allà on la llibertat i l'amor afaïonen el nostre jo segons allò que som, pensem i fem. Hi ha un anell personal, potser sense cap més significança, que aquella que jo i el meu jo sabem.

L'anell i l'anella són dues coses ben diferents: una és signe de donació en la llibertat i en l'amor; l'altra signe de retenció i de violència. L'anell és signe d'un present assolit i promesa d'un futur desitjat; l'anella signe d'impotència, quan la vida sovint, i potser a contràcor, ens mena per camins que no voldríem. El fet és que, àdhuc engrillonats per l'anella, l'anell pot mantenir-nos en plena fidelitat i llibertat.

Quan de petits, romancejàvem abans de fer algun treball que ens havien encomanat, recordo una expressió de la mare: "Vinga, no siguis mandrós. Dona't una mica de "brillo" que no et cauran els anells, no!" Tenia tota la raó del món. A l'hora de la fidelitat no s'hi val a romancejar. Si volem mantenir les nostres responsabilitats i els nostres compromisos lliurement assumits, vius i fecunds, ens cal deixar d'escoltar les veus de les sirenes enganyoses, i creure que la fidelitat, qualitat pròpia de l'home, porta a l'adultesa de la personalitat i a la maduresa del viure.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínodo suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

BARCELONA

Ho denuncia el Secretariat de l'Escola Cristiana

L'Administració aboca els centres escolars concertats a l'asfíxia econòmica

BARCELONA.— Arran de les dificultats en què es troben les escoles concertades degut a la manca d'acord en la negociació del Conveni Col·lectiu i a les deficiències actuals del finançament públic, el **Consell de l'Escola Cristiana de Catalunya**, que representa les Comunitats Educatives de les 520 escoles adherides al Secretariat de l'Escola Cristiana, ha divulgat les **puntualitzacions següents**:

1. El Consell de l'Escola Cristiana **dóna suport** a les justes reivindicacions dels Professors de les escoles concertades, i **acusa** el greuge comparatiu en què es troben en relació amb llurs companys de les escoles de titularitat pública, tant pel que fa a l'horari lectiu com a la retribució econòmica.

2. **Urgeix** el Ministeri d'Educació a acordar amb els sectors afectats el procés d'homologació de les remuneracions dels Professors dels centres concertats amb les del Professorat estatal dels respectius nivells, tal com ho estableix la LODE.

3. **No comparteix** els criteris d'actuació de la "Confederación Española de Centros de Enseñanza" (CECE) en la negociació del Conveni Col·lectiu, i **recorda** que aquesta entitat no representa l'Associació de Titulars de les Escoles Cristianes de Catalunya.

4. **Valora i agraeix** l'actitud i el treball del conjunt dels Professors de les escoles cristianes, alguns dels quals han cregut que convenia d'exercir el dret a la vaga en ordre a fer palesa llur disconformitat davant aquesta greu situació bo i lamentant els perjudicis que la vaga podia provocar en el

normal desenvolupament de l'acció educativa.

5. Finalment, **denuncia** la manca de realisme de l'Administració pública en el finançament dels centres escolars concertats, abocats a una asfíxia econòmica que els impedeix de dur a terme l'acció educativa amb un mínim de qualitat i en condicions de gratuïtat.

Jocs Florals en Llengua Catalana del Casal de Joves a Sabadell

S'han convocat les Bases per prendre part als IV Jocs Florals en Llengua Catalana del Casal de Joves "L'Arrel" de l'Acadèmia Catòlica.

S'hi estableixen tres categories: A. Fins als 13 anys; B. dels 13 als 18 anys; i C. a partir dels 18 anys.

Els treballs s'hauran de reme-

tre al Casal de Joves "L'Arrel", C/ Sant Joan, 20. Sabadell. El termini de presentació és fins el primer d'abril. I la festa de lliurament de premis serà el 26 d'abril, a les 6 de la tarda, a l'Acadèmia Catòlica.

Constituída a Sitges una Associació d'Amics de l'Orgue

S'ha constituït l'Associació Amics de l'Orgue de Sitges, entitat que té per objectius, organitzar concerts d'orgue, vetllar per la bona conservació i restauració dels orgues de la Vila, tot col·laborant amb les entitats que en són propietàries, organització de l'Arxiu Musical, a més d'altres activitats relacionades amb la música i en concret amb l'orgue.

La seu de l'entitat és: Casa Rectoral - Plaça de l'Ajuntament, 16 - 08870 - SITGES.

FINESTRAL DE LA CARITAT

Una simple despesa

L'economia submergida és l'únic mitjà de subsistència per a molts treballadors que ja han perdut l'esperança de trobar una feina fixa. Després de treballar moltes i moltes hores es guanyaran el que representa, per a quantitat de persones, una simple sortida d'un dissabte a la nit. Amb aquest preu ells hauran de maldar per viure quatre o cinc persones una setmana o quinze dies. No arribaran a tot. Potser la nostra solidaritat els pot fer menys feixuga aquesta lluita.

49.—Peó de la construcció en atur. Té quatre fills, els dos grans també en atur. Un dels fills és disminuït físic a causa d'un accident. Per a deutes d'aliments calen 40.000 ptes.

50.—Pare de família de 44 anys. Només ingressa 15.000 ptes mensuals d'una pensió assistencial. A fi d'evitar el desnonament li falten 50.000 ptes.

51.—Mare jove amb un fill de dos anys i en espera d'un altre. El marit els ha abandonats. Té deutes de lloguer que pugen 41.619 ptes.

52.—Matrimoni amb sis fills petits. El pare cobra una pensió d'invalidesa de 26.000 ptes. Els han tallat la llum per falta de pagament i tenen deutes d'aliments. Necessiten 40.000 ptes.

53.—Viuda amb una pensió de 19.600 ptes. Té un fill al servei militar i una filla en atur amb problemes de visió. Demana ajuda per unes ulleres. Son 9.413 ptes.

54.—Mare soltera amb un fill de dos anys. Ha estat hospitalitzada per malaltia greu. Deu cinc mesos de guarderia que li cal pagar. Són 25.000 ptes.

55.—Cap de família ha perdut la feina. Tardaran a cobrar el subsidi per irregularitat en l'empresa. Té tres fills. Per a aliments 25.000 ptes.

56.—Senyora pendent de ser hospitalitzada. Té cinc fills en edat escolar. Li han tallat la llum per falta de pagament. Necessita 29.460 ptes.

57.—Pare de família en atur té deutes d'aliments que no pot pagar. L'esposa està malalta. Necessiten 34.000 ptes.

58.—Mare de família té a càrrec seu l'espòs malalt i quatre fills, tres són petits i la gran té beca universitària. Subsisteixen de treballs a domicili. Tenen deutes d'aliments que pugen 30.000 ptes.

59.—Anciana de 72 anys amb el marit disminuït físic. Li urgeix pagar deutes d'aliments que pugen 22.740 ptes.

60.—Mecànic en atur. Té cinc fills a càrrec seu. Es va endeutar en posar un taller pel seu compte i va perdre la casa. Per a poder contractar un pis petit li calen 34.000 ptes.

61.—Esposa separada amb un fill de 10 anys. Ha estat malalta i no té cap assegurança. Per pagar deutes de lloguer necessita 21.504 ptes.

62.—Anciana només cobra 15.000 ptes al mes. Té rebuts endarrerits de llum que pugen 9.131 ptes.

63.—Cap de família en atur. A causa d'un accident ha quedat disminuït físicament. Mentre espera el judici necessita ajuda pel lloguer i aliments. Són 71.481 ptes.

64.—Matrimoni ancià, sense fills. Ell va treballar sempre sense cap assegurança. Ara tramita una pensió assistencial. Mentrestant li calen una ajuda per pagar deutes de lloguer. Són 19.719 ptes.

DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS

Als responsables dels Grups de la Infància Missionera

La nostra Delegació diocesana de Missions es complau a celebrar aquest mes el 10è. aniversari de la revista infantil "GESTO".

L'edició actual de cada un dels 4 números de "GESTO" que es publiquen cada curs és de 400.000 exemplars (dels quals 30.000 són en català).

A la nostra diòcesi de Barcelona se'n reparteixen 11.000 exemplars.

La Delegació organitza a nivell diocesà una festa commemorativa:

Lloc: Col·legi "La Salle-Bonanova" Pg. Bonanova, 6.

Dia: 28 de març, de 10,30 a 13,30. Representació de l'obra teatral "FRANCESCO" pel grup de teatre LETIZIA.

Per més informació dirigiu-vos a: Bisbe Irurita, 5. De 9,30 a 13,30 hores matins. Tel. 317 91 94.

PASTORAL RURAL

L'hort i la pedregada

Bo i llegint el magnífic treball sobre "Els sistemes de descristianització" presentat per mossèn Ramon Palomera i Serreinat, de Vilafraanca del Penedès, hom veu l'Església rural catalana com un hort sota la pedra o com una vinya palestina sota la calamarsada. Mossèn Palomera invità a una reflexió les difoses forces vives que tendeixen a descristianitzar el poble.

Si la Història no es repetís, els sacerdots rurals estaríem sota un xàfec "rioètic", sense arques ni coloms. Però justament perquè la vinya de Déu ha estat sempre destrealjada des dels temps d'Isaïes i Jeremies, els sacerdots contemplem el misteri cristià en la permanència del sofriment. Si el Cos de Crist fou llaurat pels assots com un hort, i el seu costat fou obert per l'arreu de la llança com un solc, la nostra Església rural, com el menut "qa'al" profètic, com el cos del Clavat, sent la presència del mal sota les mil formes obscures dels sistemes de descristianització. Quants factors hi intervenen, en aquesta descristianització? Mossèn Palomera els anomena: l'humanisme d'inspiració antropocèntrica, hedonista i marxista. Això és com un barranc furios per on entra l'aiguabarreig de sentiments i idees que ofeguen les arrels cristianes. Els canvis en la vida pública: autocràticisme, la transició, l'hegemonia socialista i el pluralisme polític són els factors inestables d'aquest temporal; el nou comportament sexual de la parella humana, els canvis en els "rols" familiar, l'erotisme obsessiu i malaltís, la influència dels mitjans de comunicació social en mans irreligioses, l'augment de la delinqüència, la crisi econòmica, el terroris-

me, la inseguretat ciutadana són les peülles paganes trepitjant les taules de l'hort i els conreus cristians multiseulars. Hi ha un procés de secularització positiu. La tàctica organitzada de descristianització sembla més fàcil degut a la manca de formació religiosa a l'escassetat de testimonis visibles, a l'escarniment de símbols cristians i al tracte irreligiós de la religió.

Una cosa es la "des-sacralització", una altra és la "descristianització" i una altra és la "laïcització". Les escoles i hospitals han canviat els hàbits monacals per texans "asèptics". En la literatura catalana, de la lluminositat de Lluïa a la "Muntanya de la mirra" s'ha passat al sarcasme amarg de plomes de fel, en lloc de tinta. Però, ¿fins on és mesurable l'flux del cristianisme actual en la nostra cultura i en la nostra societat?

L'Església neix del Costat de Crist obert en els darrers instants de l'agonia. És la intervenció gratuïta de Déu en la Història. Tant l'agonia com l'eficàcia són perdurables. L'Església s'ha avesat a aquesta agonía permanent i a aquesta intervenció del Pare. És Déu qui la regeix i cohesiona per l'Esperit i els Sagraments. Quan l'Església es queda amb els pobres dels més pobres, els qui ni poden fer vagues ni poden ser auxiliats per la societat per falta de paperam, vol dir que aquest Hort de Déu, aquesta vinya del sagrat continua donant amor i acolliment tot i que l'hort està sota la pedregada.

JOAN MARQUILLES I LLORENS
Departament de Pastoral Rural

El 5 d'abril, XVI Recés Extraordinari de Quaresma

VIC.— El diumenge 5 del proper mes d'abril, tindrà lloc (a.D.) al Seminari de Vic, la XVI edició del Recés Comarcal Extraordinari de Quaresma. (Plana de Vic).

Els actes començaran a dos quarts de deu del matí amb la Celebració Eucarística que presidirà el senyor bisbe Josep M.ª.

Després del desdijuni, lliçó a càrrec d'Amadeu Rosell, de Manresa, i una segona lliçó que explicarà el Rvd. P. Lluís A. Sobrerroca, S.J., de Barcelona. S'invita tothom.

III Jornada Interdiocesana de Catequistes, a Vic

VIC.— El pròxim dia 28 de març tindrà lloc a Vic la III Jornada interdiocesana de Catequistes que es regirà per aquest programa d'activitats:

Matí:

10.00 h.: Concentració de catequistes al "Cinema Vigatà".

10.30 h.: Déu vos guard! Salutació de monsenyor Jaume Camprodon, bisbe de Girona i President del S.I.C.

10.45 h.: Àudio-visual "Torras i Bages".

11.15 h.: "QUÈ DEMANEM ELS CATEQUISTES A LA NOSTRA ESGLÉSIA".

12.00 h.: Temps lliure: — exposició Torras i Bages (museu episcopal). — visita mercat de Vic. — dinar (cadascú se l'ha de portar).

Tarda:

15.45 h.: Concentració de catequistes a la catedral.

16.00 h.: Celebració de l'Eucaristia a la catedral.

17.15 h.: Comiat.

VIC

"Cada vegada sentia més profundament la set de l'Absolut"

VIC.— La germana M.ª Dolors Aloy és natural de Sant Martí de Torruella, al Bages. Com a missionera de Crist-Jesús, ha estat durant vint-i-quatre anys al Zaire, i, a la darrera de l'any passat, va visitar els seus familiars. Després d'uns quants dies de descans, ha retornat a la seva missió de Suka; però, abans d'anar-se'n, ens ha explicat coses prou interessants perquè les coneguem.

La M.ª Dolors és filla d'una família molt vocacionista. "De vuit germans, ens diu, quatre són religiosos: un sacerdot, dos germans de la Salle (un d'ells missioner al Togo) i jo, que sóc al Zaire". Va sentir la crida d'anar a missions quan tenia dinou anys; però com que no va poder realitzar de seguida el seu ideal, va estar un quant temps pensant-ho i, després de conèixer les missioneres de Crist Jesús —un institut nascut a Xavier (Navarra)—, es va decidir a deixar-ho tot: "Em sentia, certament, lligada als que m'escoltaven; però també veia clar que la realitat d'una llar i d'una família no omplirien el meu esperit. Cada vegada sentia més profundament la set de l'Absolut i de donació, d'arribar a molta gent".

Ara, diu, ja se sent plenament africana: "Malgrat ésser estrangera, allà em sento molt acollida i ens estimem. La gent se't fica al cor. Estimes el país, t'alegres quan veus que les coses van bé i pateixes quan t'adones que van malament. De debò que es posen arrels!". A la missió on viu, Suka, de la diòcesi de Popokabaka, les activitats que realitza són variades i complementàries: educació,

sanitat, desenvolupament rural, assistència social, catequesi, etc. Però, d'una manera organitzada: "Vivim en petites comunitats i cada germana col·labora en alguna activitat determinada o n'és responsable. L'encarregada de la catequesi, per exemple, és "itinerant", és a dir, va d'un poble a l'altre visitant la gent, animant, compartint la vida amb ells. Parla als catequistes i amb els mestres i fa recessos als grups que es preparen per al baptisme i per a la primera comunió. El meu camp és la sanitat. He treballat en hospitals i maternitats de l'Estat i també en dispensaris propis. Actualment estic al servei dels tuberculosos en el sanatori de Tombo-Suka.

Com en d'altres llocs d'arreu del món, els missioners es troben a cada país on van unes dificultats molt concretes. També les troba la M.ª Dolors al Zaire. "Aquí, diu, de dificultats n'hi ha moltes. De part d'ells, la poligàmia, els bruixots i, com que els missioners no poden visitar els cristians amb freqüència perquè són pocs, no es poden reunir per resar en comú; llavors es fa difícil la perseverança. De part nostra: la llengua, les distàncies, les males comunicacions, el clima fa manca de mitjans, les malalties, els paràsits...". Això no obstant, la M.ª Dolors se sent esperançada perquè la gent està ben disposada a rebre l'Evangeli: "Una gran majoria se sent atreta vers el cristianisme ja que veuen que els realitza i els allibera; hi ha també una gran promoció dels laics, i l'Església cada vegada és més compromesa amb els pobres...".

Tres beques més per al clergat indígena

VIC.— Dues parròquies que no fa gaire havien fundat ja una beca per al Clergat Indígena a través de l'Obra Missional Pontificia de Sant Pere Apòstol, han repetit ara l'experiència. Les noves beques portaran aquestes denominacions: "Beca Sant Pelegrí - els Hostalets de Balenyà" i "Beca Sagrat Cor de Jesús - els Prats de Rei". Totes dues són dotades amb l'acostumada quantitat de 300.000 ptes., que és la que es necessita per a cobrir les despeses de manutenció i estudis dels sis cursos d'un seminarista al Seminari Major.

D'altra banda, el donant que havia iniciat la "Beca Sant Ignasi de Loiola" a favor d'un seminarista de Rwanda, ha fet una nova aportació de 100.000 ptes. per a completar-la.

D'altra banda, la parròquia de Torelló, que havia fundat una beca per a un seminarista del clergat indígena, sota l'advocació de "Mare de Déu de Rocapervera", n'acaba de fundar una altra sota l'advocació de "Sant Feliu", titular de la parròquia. La dotació és de 300.000 ptes., i el donant vol restar anònim.

Els nous desafiaments amb què topa l'evangelització

MANRESA.— Organitzada per la Delegació de Pastoral Obrera del bisbat, han tingut lloc, a la Cova de Sant Ignasi de Manresa, les X Jornades d'aquesta pastoral obrera. El tema de la trobada era: "Desafiaments que la nova situació sociopolítica i cultural planteja a l'evangelització." El tema escollit és prou important i no s'esgotà en una jornada; per això s'ha decidit de continuar-lo en cursos posteriors, agafant-ne aspectes concrets. La dinàmica de la trobada fou la d'expressar, personalment i en grup, l'experiència sorgida dels nous problemes i dificultats que es troben en els ambients populars, originats pels canvis socials, polítics i culturals que s'han esdevingut últimament, en especial des de l'adveniment de la democràcia al país. Les sessions foren preparades amb les respostes a un qüestionari previ que girava a l'entorn dels fets que han marcat la religiositat en els darrers anys, en especial en referència al món dels adults. Hi ha la intenció de continuar l'estudi d'aquest tema en una segona sessió, fixada per al diumenge 15 de març, en la qual es demanarà l'aportació d'un expert en el tema, que faci una interpretació d'allò que es consideri com a desafiaments més importants.

IMPROMPTU

Abans d'opinar...

ORIOL CAMPS

Ha estat sorprenent la reacció provocada pel recent document de la Santa Seu sobre bioètica. Sorprenent, dic, perquè imagino que hi ha opinants que s'han limitat a donar a conèixer el seu criteri segons que els ha inspirat el sensacionalisme dels titulars periodístics.

Algunes de les opinions no són pas d'estranyar, sigui pel reconegut mèrit científic dels qui les emeten o per la seva autoritat en qüestions d'ètica.

Però entre les opinions emeses, n'hi ha que semblen fruit d'una prèvia posició enfront de l'Església, tot i que els personatges proclamen el seu catolicisme, un catolicisme que voldrien a mesura de les seves elucubracions.

Per què, aquests senyors, no llegeixen atentament i amb esperit d'humilitat la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1:17-31 i 3:18-23)? Crec que els seria molt útil i beneficiós i potser els faria veure que la seva vanitat no els aconsella pas bé.

GLOSSES DOMINICALS

L'home just de l'Evangeli

Potser és per Nadal quan els cristians es fixen en aquest personatge que és, sense cap mena de dubte, una peça clau en la vida de Jesús. Es tracta de Josep, el fuster de Natzaret, el qui exercia una d'aquestes poques professions que, segons Papi-ni, en aquella època no facilitava de caure en la corrupció. Però cal confessar que durant molt de temps Josep ha estat considerat com una mena de "figura decorativa" en el quadre de la vida de Jesús.

I no és pas així, perquè la seva missió fou extraordinària: va ocupar un lloc molt destacat en la història de la salvació. Com a espòs de Maria, li va correspondre la tasca d'exercir una funció paternal molt singular. La característica més peculiar del sant va ser la seva relació amb la persona de Jesús, salvador i cap de la humanitat redimida: per això se l'anomena —i així ho fa l'Evangeli en més d'una ocasió— pare de Jesús, Déu va conferir els primers misteris de la salvació dels homes a la seva fidel custòdia. Fou guia i educador de Jesús i cap de casa d'aquella família de Natzaret, en la qual el fill nascut de Maria la verge creixia, "i augmentava en gràcia davant Déu i davant els homes".

En els moments actuals d'una gran crisi de la família, és bo de fixar la mirada en aquest home, tan gran per la seva missió i tan profund en la seva personalitat espiritual. Va pertànyer al món dels pobres, dels humils, dels qui s'han de guanyar el pa amb el suor del front i necessiten ser consolats i estimats. Per això la vida de Josep fou tan corrent com hom pugui imaginar: silenciosa, senzilla, treballadora. I ell, esclau del deure i sempre atent a les necessitats de la llar, fou net i transparent en la seva conducta i tingué un respecte i un gran amor a Maria, la seva esposa.

No fou home de paraules vanes; l'Evangeli no ens n'ha conservat cap de seva. Fou senzillament

un obrer, "un home d'acció", com ha observat el Papa. La grandesa de la seva missió va passar desapercebuda als seus contemporanis. Els habitants de Natzaret, ¿com podien atorgar algun reileu social a la vida d'aquell home, si el negaven a Jesús, anomenant-lo amb menyspreu "el fill del fuster"? Però no hi fa res, Josep fou digne de la confiança de Déu. L'evangelista Mateu, amb un qualificatiu singular, l'anomena home "just". És l'únic atribut que l'Evangeli li atorga. Amb aquesta qualitat es mostra la vivència humil i profunda, en-sems, de la seva relació amb el misteri de Jesús, "en la plena disponibilitat de la fe". Per això Teresa de Lisieux va exclamar: Quants misteris "van ésser amagats a Josep, que, com nosaltres, va viure de la fe".

En el fons, Josep va tenir una adhesió incondicional i fidelíssima a la voluntat de Déu. Quina lliçó tan difícil per als homes i per a les dones que s'anomenen cristians! Josep va rebre a casa seva Maria, la seva esposa, després de dubtes terribles. Acabat va acceptar amb paciència el viatge inesperat a Betlem, la cova abandonada on Maria va infantar, la fugida apressada i fatigosa a Egipte, el temps dur de l'exili i els molts anys de treball manual a Natzaret. Tot això —amb les alegries, les contrarietats i els sofriments— era voluntat de Déu! La vida de Josep es va desenvolupar "talment un drama", com va observar Pau VI; encara que fos un drama transfigurat en un grau extraordinari de profunditat espiritual. Josep va desaparèixer silenciosament de la història evangèlica. N'ignorem el dia i l'hora de la mort. Sense haver escoltat el sermó de la muntanya —perquè no va ser present a la vida pública de Jesús— Josep ha estat en l'Església el gran "introdutor de l'Evangeli de les benaurances".

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Els bisbes catalans glossen el Dia del Seminari que se celebra aquest diumenge, dia 22

“Senyor, què voleu que faci”

“Si els joves tenen el cor lliure tindran una actitud de disponibilitat”

Per què tenim poques vocacions? És que l'ambient que es respira és materialista i hi ha una pèrdua dels valors espirituals? És perquè les famílies tenen pocs fills i ha minvat la seva religiositat? És perquè les nostres catequesis no han incorporat la dimensió vocacional? És perquè no hi ha joves generosos?

Crec que hi ha joves generosos, però viuen dispersos i distrets per tants d'impactes i “atractius” de la societat. Penso que és molt important ajudar-los a descobrir la crida de Jesús. També avui el Senyor té compassió de les multituds “perquè són com ovelles sense pastor”.

Per a descobrir una “vocació” hem de reconèixer unes etapes o moments preparatoris. La sinceritat dels joves i els seus desigs d'autenticitat han de servir per a fer-los més conscients de la seva llibertat interior.

Si tenen el cor lliure tindran una actitud de recerca i de disponibilitat. És aleshores que diran: “Senyor, què voleu que faci?”

Ajudar-los a plantejar-se aquesta actitud és cosa de tots: dels preveres, dels religiosos, dels catequistes, dels mestres i dels pares. No defugim la nostra responsabilitat.

MONSENYOR RAMON TORRELLA

Arquebisbe de Tarragona i Primat

“Demaneu a l'Amo del sembrat que hi faci anar més segadors”

Aquesta pregunta la féu Saule quan, abatut del cavall a les portes de Damasc, sentí la veu de Jesús que li deia: “Saule, Saule, per què em perseguiu?”

En l'Antic Testament, Jahvè cridà Abraham a creure, Jeremies a edificar i destruir, Moisès a formar un poble i donar-li fesomia i unitat... En el Nou Testament, Jesús cridà els Dotze a estar amb ell, a anunciar la seva Paraula i a portar la salvació al món; animà un jove a deixar-ho tot i seguir-lo, féu decidir Saule a ser apòstol dels gentils...

El “Segueix-me” de Jesús con-

Els bisbes de Tarragona, Vic, Solsona i Girona s'adrecen al poble cristià, i molt especialment als joves, a fi que amb la pregària i la consecució d'un marc adequat, floreixin les vocacions sacerdotals.

tinua fent-se sentir, sobretot a joves i infants. Molts dels cridats —i tot sovint els seus pares i educadors— no volen escoltar-lo, malden per reduir-lo al silenci o s'espanten davant les seves exigències. Però alguns l'escolten i, amb l'ajut de l'oració i del consell de persones experimentades, pregunten a Jesús: “Senyor, què voleu que faci?” Entre aquests hi ha els qui es preparen per al sacerdocí.

Actualment onze joves de la nostra diòcesi cursen estudis a la Facultat de Teologia de Catalunya i maduren la vocació al ministeri sacerdotal. Vocació que és una crida a “estar amb Jesús”, a participar en la seva compassió pastoral, a oferir una col·laboració generosa a la seva missió de servei a la gent, anunciant la bona nova del seu Evangeli, reproduint les seves accions i imitant les seves obres.

“La collita és abundant, però els treballadors són pocs.” Aquestes paraules de Jesús ara són d'una actualitat alarmant. Les causes de la sequera vocacional són múltiples i d'ordre molt divers. Com a conseqüència d'aquest descens, en la nostra diòcesi tenim ja moltes comunitats i grups sense capellà. En els arys venidors aquesta mancança encara serà més angiosa i el nombre de comunitats i moviments eclesials sense cap mossèn o amb un mossèn d'edat avançada anirà augmentant.

“Demaneu a l'amo dels sembrats que hi faci anar més sega-

dors.” Aquesta consigna es converteix en un repte i en un programa obligat d'oració i d'acció de totes les comunitats i de tots els fidels a favor de les vocacions sacerdotals i en ajut material i espiritual del Seminari. Cal tenir-ho present sempre, no sols avui, “Dia del Seminari”. Preguem, doncs, perquè siguin molts els joves que després de sentir que el Mestre els crida, siguin capaços de preguntar-li com Saule: “Senyor, què voleu que faci?”

JOSEP MARIA GUIX

Bisbe de Vic

“Es tracta de fer possible a tothom l'escala de salvament”

Els capellans? El Seminari? Les vocacions? Hi ha quelcom més important i urgent que demanar on i quan i com serem demà. Homes? Dones? Casats? Jo em permeto de donar-vos aquesta resposta: avui mateix, en les nostres mans tenim el poder de llançar l'escala que salva. Aquesta possibilitat impensada, la tenim a les mans. A vosaltres pertoca de demanar-la. A vosaltres escau de pidolar-la i després d'acceptar-la. En la mesura que demaneu del capellà això, que és l'essencial, ell se sentirà feliç de ser-ho, i ja no tindrà la impressió de ser una resposta que no té pregunta, un ésser

inútil. Altrament, sí, és possible ser feliç i d'aquesta manera.

Permeteu-me de fer-vos arribar una sola confidència que fa molt de temps que em barrina pel cap.

Si a mi m'haguessin proposat un dia abandonar aquest ministeri sacerdotal, aquesta vocació de mossèn, us ho ben asseguro: per a mi hauria estat una cosa semblant a proposar-me un suïcidi.

Altrament, sigui quin sigui el moment de pau o neguit, de túnel o de llum resplendent, jo no us puc dir més que una sola cosa, una cosa ben senzilla i transparent: i és que mai per mai, ni una sola vegada, ni un sol dia de la meua vida, jo m'he penedit, tot al contrari, d'aquella possibilitat infinita de ser feliç. Us ho puc dir amb fermesa: ni una sola vegada jo he refusat l'escala, gràcies a Déu, ni una sola vegada m'he dolgut que algú m'hagi posat a l'abast l'escala salvadora de mà.

Un any més l'Església us proposa ara la campanya a favor de les vocacions, a favor del Seminari. No oblideu la dita del ciutadà del tercer món de què us parlava al principi d'aquesta carta: es tracta d'una campanya contra la fam espiritual i el subdesenvolupament religiós a casa nostra. Es tracta de fer possible a tothom l'escala de salvament, la presència del Salvador per mitjà del prevere que s'ha lliurat totalment i amb il·lusió a aquest humil, però essencial servei pastoral.

És un afer que ens afecta a tots; per això mateix: preguem,

treballem, ajudem... És el Senyor qui ens ho demana, és la nostra gent qui en té necessitat, i urgent!

MIQUEL MONCADAS
Bisbe de Solsona

“Que els joves facin el seu futur a la llum de l'Evangeli”

La tercera de les cartes de Quaresma s'escau el diumenge assenyalat per parlar i pregar especialment pel Seminari. El tema no està pas deslligat dels diumenges passats, si tenim en compte que els joves que es formen en el Seminari s'ordenaran per convocar els homes en tant que salvats per Jesucrist i ser mediadors del seu perdó.

Quan el prevere bateja és Crist que bateja, quan perdona és Crist qui perdona, quan celebra la Missa Crist és significat en ell com a cap de l'Església i per ell es fa present en l'Eucaristia. Necessitem capellans que ens parlin de Jesús i de la seva salvació; que ens recordin que en Déu som una família: i que ens en parlin amb el seu mateix to. Hem de demanar-ho, no ens en podem cansar.

La vocació de capellà és una vocació ambiciosa; pel que suposa de servei a l'Evangeli en el que té de més nuclear i pel coratge de vida que demana. Però res no es situa fora del possible.

I amb això avanço un dels objectius que vull proposar per l'Any Maria que es començarà per Pentecosta: **Pregar per a les vocacions especialment consagrades, recolzats en Maria.** Ja que les meravelles que Déu ha obrat en la seva mare testimonien ben clar que “a Déu res no li és impossible”.

Més d'una vegada adreçant-me als joves els he dit que, si senten que Déu els crida a fer de la seva vida un servei als altres, tinguin coratge.

Avui m'adreço als pares:

Fomenteu a casa vostra un clima sa, obert, de diàleg i de pregària. Que en les decisions de la família la paraula de més pes la tingui Déu. Parleu del sacerdocí. I si descobriu en algun dels vostres fills indicis de vocació, **tingueu coratge** per animar-los a seguir endavant. “No tingueu por”. “A Déu res no li és impossible”.

Als altres cristians:

Sigueu perseverants en l'oració per les vocacions al sacerdocí; que són en bé de tots. “A Déu res no li és impossible”.

Finalment, **a vosaltres els joves:**

Els grans us diem sovint: Endavant, el futur és vostre. Jo us dic: sigueu vosaltres els qui us feu el futur a la llum de l'Evangeli; no us plegueu sobre vosaltres mateixos. Si de la vida no em fem un servei, per què serveix?

I si en la vostra projecció en el futur sentiu, com sant Pau, la veu de Jesús que fa trontollar els vostres projectes personals, com sant Pau, tingueu el coratge de dir: “Senyor, què voleu que faci?”. “A Déu res no li és impossible”.

JAUME CAMPRODON
Bisbe de Girona

Desitjo subscriure'm a:

Catalunya Cristiana

Redacció i Administració: c/ València 244, telèfon: 215 27 39.

Nom i cognoms

Adreça

Població D.P.

☐ Trameto les 3.900 ptes. per gir postal.

☐ Incloc un taló barrat per aquest import.

☐ Prego al Banc/Caixa

Agència

que se serveixi domiciliar aquest pagament anual, fins a nova

ordre, en la meua llibreta/compte n.º

Lloc.....Data.....

Signatura

BARCELONA

Les esglésies de Sants, l'Hospitalet i Cornellà, unes comunitats molt actives

La revisió de vida, una qüestió que preocupa els joves cristians

BARCELONA.— El secretariat zonal de Joventut es compon actualment dels col·lectius Grups de Confirmació, CPIJ de la Torrassa, Comunitats de Vida Cristiana (CVX), Moviment Escolta, Hora-3, MIJAC, JOC i JOBAC.

Aquest secretariat vol ser un lloc d'intercanvi d'experiències i de diàleg dels col·lectius de joventut amb vocació cristiana evangèlica, tot potenciant les formes organitzades i arrelades a les característiques de la zona.

Així com fins ara els grups participants eren presents al conjunt de la zona, una novetat d'aquest curs és la incorporació de la Comissió de Pastoral Infantil i Juvenil (CPIJ) de la Torrassa. Amb això es vol que la zona s'enriqueixi amb les aportacions d'altres realitats que, encara que reduïdes a un sector, tenen una trajectòria prou consolidada. Un desafiament que el secretariat s'ha proposat per a aquest curs és la relació que pot haver-hi amb els grups i entre els grups "parroquials", animar el diàleg, superar el petit grup, coordinar, etc.

En compartir els objectius dels grups i moviments i alhora en constatar-ne les diferències, han vist unes línies comunes que poden ser punt de partida per a la reflexió. Per exemple, tots parlen de

revisió de vida. Però, què vol dir, què significa això per a cada un d'ells?

El secretariat impulsa dos mitjans de comunicació entre els joves de la zona: el full "Gent jove" i les trobades.

Pastoral de la Confirmació

Des de fa uns quants anys, a la zona es treballa conjuntament la catequesi de Confirmació. L'any és doble: per una banda, oferir als grups parroquials un àmbit més ampli, com és el de la zona, per viure i celebrar la seva preparació al sagrament; i per l'altra, demanar un esforç conjunt per fer viva la realitat eclesial que representa la zona pastoral. Això s'intenta fonamentalment a partir d'uns objectius globals que han treballat totes les parròquies i d'unes trobades en les quals comparteixen les pròpies realitats, tant els joves com els animadors dels grups. La resposta a aquest treball conjunt és prou vàlida per poder parlar d'una realitat viva de la Confirmació a la zona. Si hem de parlar de nombres, aquesta tasca arriba a setze parròquies, amb uns cinquanta animadors i uns quatre-cents adolescents en edats compreses entre els 14 i els 18 anys.

Trobada de religioses de la zona

La zona pastoral organitza, cada curs, dues trobades per a les religioses que hi resideixen. El dia 25 de gener es va fer la primera d'aquestes reunions. Va tenir lloc a la parròquia de la Mare de Déu del Pilar de Cornellà, tota la tarda. A més de l'estona d'intercanvi amistós i de pregària, es parlà del procés de reflexió sobre la situació del cristià en el món actual. L'atenció es va centrar en la situació religioso-eclesial. Aquest procés de reflexió pretén determinar quines han de ser les accions necessàries perquè les comunitats i grups cristians responguin eficaçment als reptes que planteja el món actual.

El tema, presentat pel pare Xavier Alegre, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, consta de tres capítols: Estructura i dinamisme social a Espanya; Economia Espanyola i internacional; Situació religioso-eclesial.

Les religioses van orientar el seu treball per grups sobre el darrer capítol, i partint de les preguntes següents: 1. Espanya, ¿país catòlic? 2. Quina imatge de Déu tenen els espanyols? 3. Quina imatge de l'home tenen els cristians espanyols?

III Curset de Teologia-Cristologia a Sabadell

SABADELL.— Continuant els cursets de teologia, que anualment s'organitzen a càrrec dels professors de l'Institut de Teologia de Barcelona, a l'Acadèmia Catòlica s'està desenrotllant el d'aquest curs, que té molta acceptació. És una realitat justificada per la seva eficàcia, pels coneixements a l'abast de tot-hom i per l'enriquiment de la nostra fe i cultura.

Són cent catorze persones que segueixen el Curset en una temàtica tan especilitzada com és la Cristologia. Segons els organitzadors, és estimulante que aquests 114 cursetistes oscil·len en edats i diversitat. Hi ha jovent, nois i noies, religiosos i catequistes, matrimonis, etc. és a dir, persones de diverses condicions i edats que veuen clar que la formació que falta als creients és moltíssima i si volem anar per món amb un mínim de coneixements que ens acreditin com a cristians de primer ordre.

Els escrits de mossèn Cardona

També a l'Acadèmia Catòlica s'ha rebut tota la biblioteca dels escrits de mossèn Josep Cardona, poeta que morí a Sabadell l'any 1934, i que fou el que va fer el discurs necrològic del Dr. Robert. La filla de la família Duran, la qual va conviure amb mossèn Cardona en els últims anys de la seva vida, ha lliurat a l'Acadèmia Catòlica un gran nombre de llibres del qui fou també dels creadors de la Biblioteca Sabadellenca i director de la revista "Garba". Una vegada més la Biblioteca "Sardà i Salvany" de l'Acadèmia Catòlica, ha enriquit el seu patrimoni.

Es continua la tasca d'ordenació i classificació dels més de 15.000 volums existents a la Biblioteca i posteriorment és procedirà a microfilmear cada llibre per formar el catàleg general.

D.V.

En aquesta trobada, hi participaren una seixantena de religioses.

IV Assemblea zonal de responsables de catequesi

Convocada pel secretariat zonal, el dia 7 de febrer tingué lloc la IV Assemblea zonal de responsables i coordinadors de grups de catequesi. Es va tractar el tema de la religiositat popular, que tant in-

flueix en les catequesis. Mossèn Josep M. Galbany va presentar el tema i a continuació hi hagué una bona estona de diàleg obert. S'indicaren quatre camins per als catequistes:

1. Actitud d'acolliment, de simtonia amb les persones que es tracten.
2. Afavorir el sentit de l'auto-crítica.
3. Ajudar que el sentiment que constitueix la religiositat popular evolucioni cap a l'amor autèntic.

Anunciació

Natzaret es vesteix d'un sol primaveral. Fresc i somrient matí. Les orenetes han solcat, per primera vegada aquest any, el cel oriental de Galilea.

Els camps són curulls de flors multicolors. El rosinyol espargeix trèmulament les seves melodies envellutades.

Tot reverdeix. Tot somriu. Tot canta. Neix de bell nou la vida.

A la falda d'una muntanyola hi dorm tranquil un poblet. És Natzaret. Poblet insignificant i ocult als ulls del món. Ignorat als poderosos de la terra.

Allí, en un casella-Cova excavada en les blanques i groguenques roques, viu i passa la seva joventut una Verge.

Mireu-la! Tot just té quinze anys. Els seus ulls són verd-blau. Els seus cabells, castanyos-obscurs clapats de roig. La seva pell bruna amb color de rosa. Les seves galtes vermelles com un sol.

Donzella pura, bellament encantadora, la blancor de la qual brilla nítidament per tot el seu ésser.

Jove tendra repleta d'inefable dolcesa. El seu cor segellat al mon abraça al seu interior més pregon "l'amor primer". Posseïdora d'atractius inimaginables. Bonica Rosa d'embriagadora fragància.

Sabeu quin es el seu nom? Sí, sí; el seu nom és: "MIRYAM" o "MARYAM" —MARIA—.

Allotjada en la seva Casella-Cova —de vegades a l'aire lliure—, Ella prega, sospira, canta, remunta les ales de l'amor. Prepara el menjar, aparella túniques, s'encamina a la font. Talment igual com una altra noia del poble.

Enmig d'una harmoniosa pau, silenci i soledat campestre, el seu pit jovenívol forja enormes anhels, somnis i il·lusions.

Sobtadament, molt prop d'Ella, apareix —entre llums i fragàncies— un arcàngel, tot dient-li: "SHALOM! Déu te guard, Plena de Gràcia. El Senyor és amb Tu".

La humilitat de la Verge s'estremeix davant aquests encomis inesperats "L'AMOR t'escull per Esposa —continua aquell—. Tu, la Rosa entre les roses. La Dona —entre totes les dones— més extraordinària".

La Donzella Natzarena tremola amb sorpresa en veure que el seu Déu s'ha fixat en Ella. Voldria fugir, voldria amagar-se com una violeta que desapareix, emmudeix.

Gabriel, però, li ho impedeix, dient: "No temis, Maria. Concebràs i tindràs un Fill. Donaràs a llum el Fill de l'Altíssim. El seu nom serà Jesús —YEHOSHUAH—.

Maria, aspirava —com totes les donzelles d'Israel— esdevenir la Mare del Messies. I ara, que pot arribar a ser-ho, ara, tremola perquè li costa creure que efectivament això serà una realitat.

Després, respon decidida: "Com es realitzarà tot això si jo tinc ja posat el meu anell, eternament en Jahvè?"

"Oh, Poncella! —contesta el celestial missatger—, l'ESPERIT INSUFLARÀ el teu esperit amb el seu Foc. Fruit d'aquest puríssim Bes serà un Fill: Fill de Déu i Fill teu. Elisabet, la teva vella i estèril cosina, fa ja sis mesos que s'inclina amb un nou pes. Car per a Déu res no és impossible".

Llavors Ella, la graciosa i gentil Donzella, veient que en Si mateixa podia obrar-se tal i tan gran Mervella i, convençuda que podria esdevenir conjuntament Mare-Verge, obre, de bat a bat, el seu Cor intacte.

"Aquí em tens, Senyor meu i Rei meu". "Sigui engrandida en mi la Teva Paraula Viva". Y, Gabriel, tot seguit es retira.

Immediatament, l'Esperit sobreposant-se en Ella alena Amor. Maria tanca els ulls, se sent presa, captivada. Com submergida en una Flama fervent. Enardida per una Brasa Fecundant.

Maria té plena consciència d'ésser estimada per l'Esperit i restar enterament posseïda per Ell. Esdevinent així una Esposa realment seva.

I el Verb de Déu, talment com pluja, rou o neu, davalla al Si Virginal: Senzillament i divina s'ha efectuat l'Encarnació de la PARAULA.

Déu ha pres la nostra Carn. La Carn de Maria és completament idèntica a la nostra, humana cent per cent.

Deixem-nos també nosaltres impregnar per l'Esperit. Revestim-nos de les disposicions de la Noia Natzarena. I, el Verb, en certa manera, retornarà a Encarnar-se en nosaltres... (1).

(1) "Maria Mare Verge". Editorial Claret, Barcelona, 1984, ps. 121-123.

P. Martí Bou i Simó
Monjo de Poblet

SECRETARIAT DIOCESÀ DE PASTORAL FAMILIAR

Servei de Consulta

El SERVEI DE CONSULTA del Secretariat es realitza a través de tres camps: 1) **Consulta Matrimonial:** per ajudar els matrimonis que passen situacions conjugals difícils o problemàtiques. 2) **Servei d'Assessorament per a persones separades:** per ajudar les persones separades o divorciades que no volen o no poden tornar-se a casar. Es tracta de fer veure a aquestes persones, que potser han fracassat com a parella però no pas com a persona, i que la solitud també és un camí possible i positiu per a la seva realització humana i cristiana. 3) **Servei d'Assessorament sobre Paternitat Responsable:** per orientar els matrimonis a prendre decisions, d'acord amb l'ensenyament eclesial, en aquest camp de la vida conjugal.

En tots aquests aspectes, no es tracta pas de donar "consells", sinó d'ajudar les persones a **descobrir** la causa del seu problema, a **trobar** les possibles solucions i a **posar-les** en pràctica.

El Servei és obert totes les tardes, de 4 a 8 (llevat dels dissabtes) però cal demanar hora abans per a l'entrevista. Tel. 253 86 59, c/. Diputació, 231.

VIATGE A FÀTIMA

ITINERARI: Salamanca, Oporto, Coimbra, Fàtima, Lisboa i Toledo.

DATES: Del 10 al 17 d'abril.

PREU: 20.000 ptes. Inclou: El viatge, estada, desplaçament, esmorzars, sopars i assegurança.

ORGANITZA: Club Juvenil "Balmes, 100", del Temple dels PP. Redemptoristes. Ptge. Mercader, 12. Telèf. 215 13 97 - **Especialment per a Joves.**

MÉS INFORMACIÓ: Tel. 317 37 83 (Carlos).

INSCRIPCIÓ: Fins al 5 d'abril.

Amb la col·laboració de la CASA ESPAÑOLA DE FÀTIMA G.A.T. 191.

XLIV VIATGE CULTURAL

29 de març del 1987

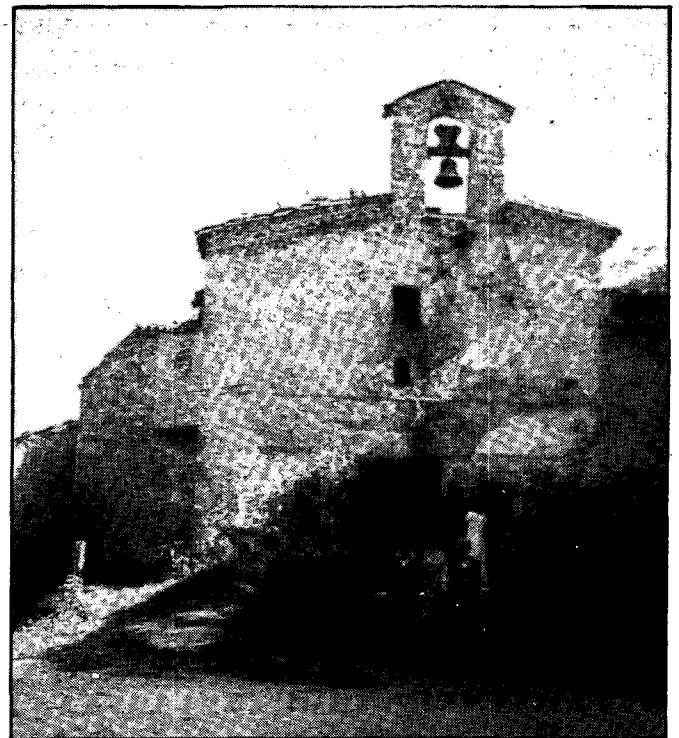
MONTSENY

ITINERARI:

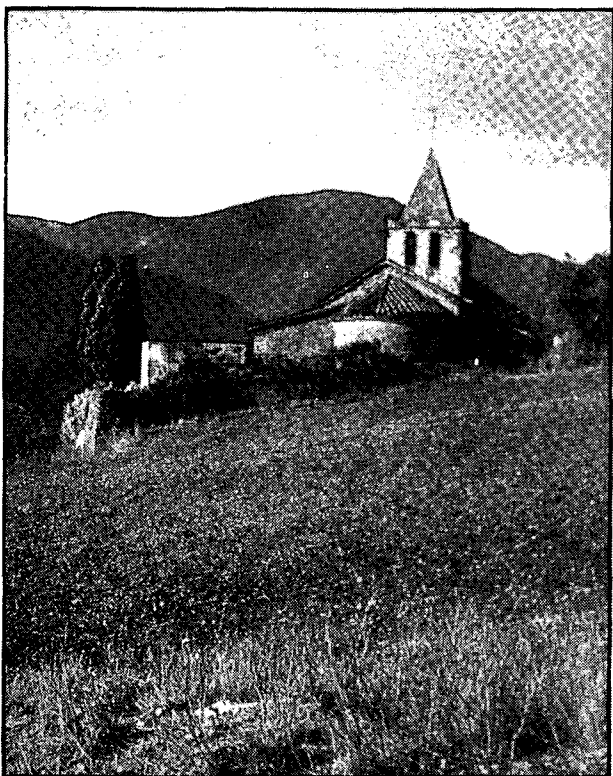
**LA COSTA DEL MONTSENY - SANTA FE DEL MONTSENY -
MONESTIR DE SANT MARÇAL - VILADRAU - ESPINELVES -
TONA - BARCELONA**

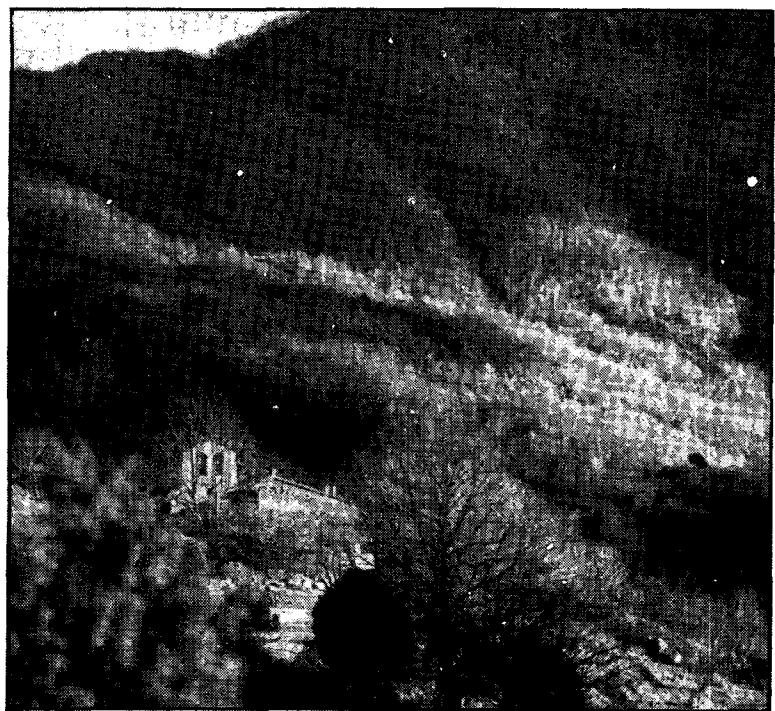
Lloc d'una gran bellesa enmig de boscos de faigs, de ro-
ures i d'avets. 645 m. d'altitud.

Ermita Romànica de Santa Fe.

Església de la Costa del Montseny.

Monestir primitiu i rústic, ja documentat abans de l'any 1000.

Dinarem al Restaurant:

CAN BAYÉS

Carretera d'Arbúcies, 6.
Tel. 884 90 29 ESPINELVES
GIRONA

Preu 2.500 ptes., comprenent viatge, visites,
propines, sorteig de llibres i dinar al restau-
rant.

Per reserves de places truqueu al Tel. 215
28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en
punt del matí, carrer de València, xamfrà
Balmes.

Preguem els participants en els viatges cultu-
rals de CATALUNYA CRISTIANA, que assis-
teixin a la missa vespertina del dissabte, en els
seus llocs de costum, ja que no podem garantir
la tornada, en hora hàbil per complir el precep-
te dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anular l'excursió i de modificar l'itine-
rari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

“En el tema de l'avortament cal ser atrevits i provocar reacció”

MADRID.— Monsenyor Buxarrais ha mantingut un col·loqui amb universitaris en el C.M. Zurbarán de Madrid, en el qual es tractaren —sobretot— alguns aspectes de la seva polèmica homilia sobre l'avortament.

El bisbe de Màlaga afirmà que és necessari ser atrevits: “s'està creant —digué— un ambient a favor de l'avortament i no es provoca una reacció suficient i proporcionada. Cal llançar anticossos provida que acaben amb aquesta mentalitat, assolint, en summa, una societat on s'acaroni la vida humana en la seva totalitat, ja que resulta una contradicció estar en contra de l'avortament i, al mateix temps, mirar amb poca estima la família nombrosa, tolerar situacions injustes, maltractar la naturalesa o defensar la pena de mort”. Referint-se als termes que utilitzà en la seva coneguda homilia per qualificar les clíniques avortistes —noves cambres de gas— explica: “Vaig voler utilitzar la hipèrbole per aconseguir una reacció més gran que de fet s'ha produït: tot tipus de comentaris, cartes, articles de premsa...”. En aquest sentit al·ludí la pressió que exerceixen els mitjans de comunicació, sobretot la televisió: “El 80% de la població espanyola, només s'informa per la televisió, que està desplegant una activíssima campanya pro-avortament”.

Monsenyor Buxarrais destacà també l'escassa lògica dels plantejaments anti-natalistes: “dintre d'uns anys —digué— els que actualment demanen, l'avortament, exigiran a les famílies un tercer fill per assegurar el relleu de les generacions. És el que està succeint a França on l'Estat dona diners als pares per aconseguir aquest tercer naixement”. En aquesta línia, va fer referència a Melilla, que forma part de la seva diòcesi, on els musulmans han passat en dotze anys de 13.000 a 27.000. “En pocs anys, continuà, aquesta ciutat pot quedar poblada fonamentalment per musulmans, excepte unes 10.000 persones —militars i les seves famílies—

Monsenyor Alvaro del Portillo envia una carta pastoral als membres de l'Opus Dei

“Edifiquem una societat més cristiana i més humana”

MADRID.— “La situació de l'Església als països europeus d'antiga tradició cristiana preocupa molt el Sant Pare”, afirma monsenyor Alvaro del Portillo a una carta pastoral adreçada als membres de l'Opus Dei, i que publica el número 2 de la revista “Romana”, butlletí de la Prelatura Opus Dei.

La lletra és una crida a compartir aquests afanys i preocupacions del Papa i “a secundar amb goig” les seves directrius: “com que l'esperit de l'Obra ens porta a sentir en tot amb l'Església, cal que treballem amb més intensitat als camps que, com a Pastor Suprem de l'Església, el Sant Pare assenyala als cristians”.

Síntomes de decadència moral

El Prelat de l'Opus Dei recorda que “repetides vegades, Joan Pau II ha aixecat la seva veu tot urgint a una nova evangelització de les nacions d'Europa occidental i d'altres regions, en la vida de les quals es manifesten tants símptomes de vellesa espiritual”.

En poques paraules, monsenyor Alvaro del Portillo descriu la situació de

decadència moral que travessa bona part dels països occidentals. “Si als segles anteriors sortí d'Europa, cap a tot el món, la llum de la fe i d'una civilització digna de la persona, ara s'exporten ideologies mancades de tot sentit sobrenatural i destructores de la dignitat humana”.

Davant aquesta situació, cal renovar les gestes de tots els evangelitzadors que, al llarg dels segles, han solcat els camins d'Europa. “No us amago —continua— que la tasca que ens espera és difícil, encara que engrescadora des del punt de vista sobrenatural i humana”. Cal comptar, d'antuvi, amb “els mitjans sobrenaturals, els que sempre van fer servir aquells homes i dones de Déu”.

Calen nous sants

Calen nous sants, afegeix monsenyor Alvaro del Portillo, citant les paraules que Joan Pau II pronuncià al Simposi dels Bisbes Europeus: “Els grans evangelitzadors d'Europa han estat els sants. Hem de suplicar al Senyor que augmenti l'esperit de santedat a l'Església i ens enviï nous sants

per evangelitzar el món d'avui. Incrementeu, doncs, la vostra unió amb el Senyor, que és l'única garantia d'èxit en la labor apostòlica”.

I juntament amb el recurs a l'oració, els mitjans humans: “aprofiteu totes les vies per a aquesta tasca d'edificar una societat més cristiana més humana. Trebal·leu amb molta rectitud, per amor a Déu, i a les ànimes. Tingueu estima i paciència amb el proïsme, cerqueu noves maneres, iniciatives noves: l'amor afina l'enginy”.

El Prelat de l'Opus Dei clou la seva carta pastoral amb una consideració plena d'esperança —“Déu no perd batalles”— i d'optimisme: “Siguen optimistes, amb un optimisme sobrenatural que enfonsa les seves arrels a la fe, que s'alimenta d'esperança i al qual posa ales l'amor”. Recordu, a la fi, les paraules que el Papa pronuncià a l'acte europeista celebrat a Santiago de Compostela el 1982: si Europa torna a actuar, en la vida específicament religiosa, amb el degut coneixement i respecte a Déu, “el seu futur no estarà dominat per la incertesa i el temor; sinó que s'obrirà a un nou període de vida, tant interior com exterior, benèfic i determinant per al món”.

Augmenten els sacerdots diocesans i no els religiosos. Per què?

Segons l'Anuari Pontifici-1986, en el món comença una represa esperançadora d'augment en les vocacions sacerdotals diocesanes i continua, malauradament, la devallada o estancament en els candidats al sacerdoci en la vida religiosa.

Ultra que caldria, potser, una anàlisi més a fons d'aquesta estadística oficial, perquè pot haver-hi una certa falta de resposta puntual de la vida consagrada als qüestionaris reclamats per elaborar l'estadística, hi ha uns factors que poden explicar en part aquesta diferència numèrica entre l'augment d'uns i l'estancament dels altres.

És indubtable que avui la societat —sobretot en països democràtics— travessa una crisi de **convivència humana**, que afecta a tots els estaments o formes de vida, àdhuc el matrimoni i la vida religiosa. Ja deia el general dels franciscans, pare C. Koser, que en la vida consagrada hi ha un quart vot, tant o més difícil de practicar que els tres vots tradicionals de pobresa, obediència i castedat: és el **compromís de viure en comú**. Els religiosos/es formen unes fraternitats que no es fonamenten ni en la sang —malgrat que simbòlicament es diuen entre ells “germans”—, ni en uns nivells socio-culturals similars. Tot ha de ser assumit al nivell de la fe, i això no és gens fàcil. Per altra banda, en les comunitats religioses qualsevol decisió personal —fins les més intrínsecament— reclama i necessita l'opinió dels altres per dur-la a terme. Això frena la iniciativa espontània i la creativitat imaginativa individual. Cal afegir encara els conflictes generacionals d'avui, prou accentuats també en les comunitats religioses, on abunda gent gran i escasseja el jovent; en qualsevol determinació pesará sempre la balança dels grans, que són majoritaris, quan els que haurien d'aportar nova saba són els joves, en nombre inferior.

El pla de la vida i organització del sacerdot diocesà és distint. El capellà quasi sempre viu sol en una casa parroquial o en un estatge escollit, on no ha de demanar ni permís del superior ni la vènia dels altres per dur a cap les seves pròpies decisions, els propis projectes i àdhuc els seus petits capricis. Si és jove, el factor “soledat” que abans s'assenyalava com heroic, avui no existeix, perquè resta suplert en escriure amb un estol de nois i noies que rodegen el capellà, que l'afalaguen i amb els quals alterna sempre que vol i allà on vol. Disposa de cotxe, i per tant de mobilitat. Un exemple només, prou il·lustratiu. Si el capellà organitza una trobada de jovent a casa seva,

que es perllonga fins a altes hores de la nit —on no hi falten guitarres i uns entrepanys—, no n'ha de donar compte a ningú, cosa inversament en el jove sacerdot que viu en comunitat, els components de la qual són generalment persones grans que no accepten fàcilment canvis d'horari conventual ni gestos improvisats.

Per altra banda, que la convivència és difícil, ho palesa el fet que quan tres o quatre capellans d'una mateixa diòcesi han volgut compartir l'estatge i uns objectius pastorals comuns, ha estat quasi sempre un fracàs, tant més evident quan que no havien estat formats per aquesta mena de vida que el religiós ha viscut des del dia que va ingressar al noviciat del propi institut. Si al sacerdot diocesà ja li era costós conviure amb una germana, tieta o majordona, que imposava els seus criteris només en els afers domèstics, vegi's el sacrifici que suposaria haver de subjectar la pròpia visió de tota una dinàmica pastoral, de tots els seus programes teòrics i pràctics, a un col·lectiu que filaria molt prim o els hi “bombardearia”. Si temps enrera ja es feia difícil la convivència entre un rector i vicari, més difícil seria per aquest rector o vicari conviure amb una comunitat de sis, nou o dotze membres. Abans hi havia algun capellà que es feia frare; avui, inversament, hi ha més frares que abandonen el propi orde o congregació, per lliurar-se a tasques apostòliques —com a capellans—, en alguna diòcesi. Si preguntem la causa de la seva determinació, la majoria respon que els era summament difícil **viure en comunitat i en convivència** amb els altres germans de religió.

Tot això fa pensar que quan avui un jove es decideix per escollir el sacerdoci diocesà o el sacerdoci en la vida religiosa, opti pel primer, perquè com a capellà diocesà se li ofereix un carisma que pot aconseguir lliurement, sense interferències de cap mena. Per això hom diu que per viure l'esperit comunitari es necessita una gran maduresa humana i molta fe.

No sé si tot aquest raonament explica en part la causa de l'estancament o devallada de les vocacions sacerdotals en la vida consagrada i l'augment de sacerdots diocesans. En tot cas pot contribuir-hi, i cal tenir-ho en compte. No pas per menysprear la vida religiosa, ans al contrari, per fer veure que quan un ideal és més difícil, són menys els capaços d'assolir-ho.

FRANCESC GAMISSANS

EDICIONS RIALP, S.A. NOVETATS!

Col·lecció Patmos. Llibres d'espiritualitat.

JOSE MIGUEL
BAÑEZ LANGLOIS

Libro de la Pasión

Poemas para contemplar
la Pasión de Cristo

187

PVP 650 Ptes.

En aquesta obra convergeixen tots els gèneres literaris. És narrativa: explica la Passió de Crist en forma d'un Evangeli actual. Aquest llibre pot portar molts lectors a contemplar més intensament la Passió del Senyor.

FRAY JUSTO
PEREZ DE URBEL OSB

Vida de Cristo

Para estudiar, conocer y
vivir el espíritu de Jesús

186

PVP 1.500 Ptes.

Comandes a la seva llibreria habitual o a Edicions Rialp, S.A. c/. Preciados, 35, 1.º - 28013 Madrid.

URSS. La clamorosa denúncia de la "Rússia Cristiana"

Alliberament rima sempre amb empresonament

L'estàtua de Lenin contrasta amb una església catòlica al fons, en una plaça de Vilnius, a la república de Lituània, el baluard del catolicisme a la URSS.

160 presoners per motius de consciència en l'era Gorbatxev

L'associació internacional radicada a París "Ajut als creients de l'URSS" ha publicat una llista de persones víctimes de la repressió a l'URSS d'ençà que Mihail Gorbatxev és al poder. La llista relativitza la imatge liberal que ha pres en els darrers temps el règim de Gorbatxev. La llista consta de 160 persones, 104 de les quals ho han estat per motius religiosos i 56 per motius polítics. La llista, amb tot, resta fragmentada, ja que no hi consta cap musulmà, tot i que es té constància de batudes, en els darrers mesos, entre els habitants del Kazakhstan, regió majoritàriament musulmana.

Respecte al gran nombre de creients a la llista, Leonid Pliouxtx ha declarat fa poc que "l'URSS tem sobretot els que no depenen del patriarcat de Moscou. Per això es persegueix principalment els catòlics d'Ucraïna i Lituània, els baptistes, etc., en definitiva, els cristians que mantenen un lligam amb Roma. Moscou acceptaria una Església controlada des de l'interior, però rebutja una Església amb una dimensió internacional, vinculada a Roma".

La repressió religiosa neix, principalment, el 1961, quan l'Estat va instaurar una reorganització de les comunitats religioses. Els sacerdots, pastors o rabins van perdre la direcció de les seves comunitats, que va passar a mans d'un òrgan executiu laic nomenat per les autoritats civils. Aquest òrgan van provocar des de dins mateix el tancament de milers de llocs de culte. Una gran part de la comunitat baptista va rebutjar el nou sistema i va entrar immediatament en la il·legalitat. D'aquí que el nombre de baptistes en les llistes sigui el més nombrós.

Són 177 els arrestats i condemnats per motius de consciència que han estat alliberats a partir del 10 de març del 1985, l'inici de la "nova era" de Gorbatxev. Naturalment, això és només la punta d'un iceberg, perquè a aquest nombre s'hi ajunten tots aquells (que són moltíssims) que no s'arrisquen a donar notícia seva a Occident.

El Gulag no s'està estingint, sinó al contrari, segons les notícies provinents dels penals fan pensar en una recrudescència de les condicions de detenció dels "polítics": especialment el famós "lager" número 36 de Perm, on són concentrats els dissidents, sembla que ha tornat al règim stalinista. Durant l'any 1986 hi han mort 6 detinguts i s'hi han produït protestes col·lectives i vagues de fam dels presoners per tal de cridar l'atenció de les autoritats sobre aquests evidents abusos.

No hi ha dubte que Gorbatxev ha sabut jugar les seves cartes a l'exterior, fins i tot les mirades d'Occident s'han fixat

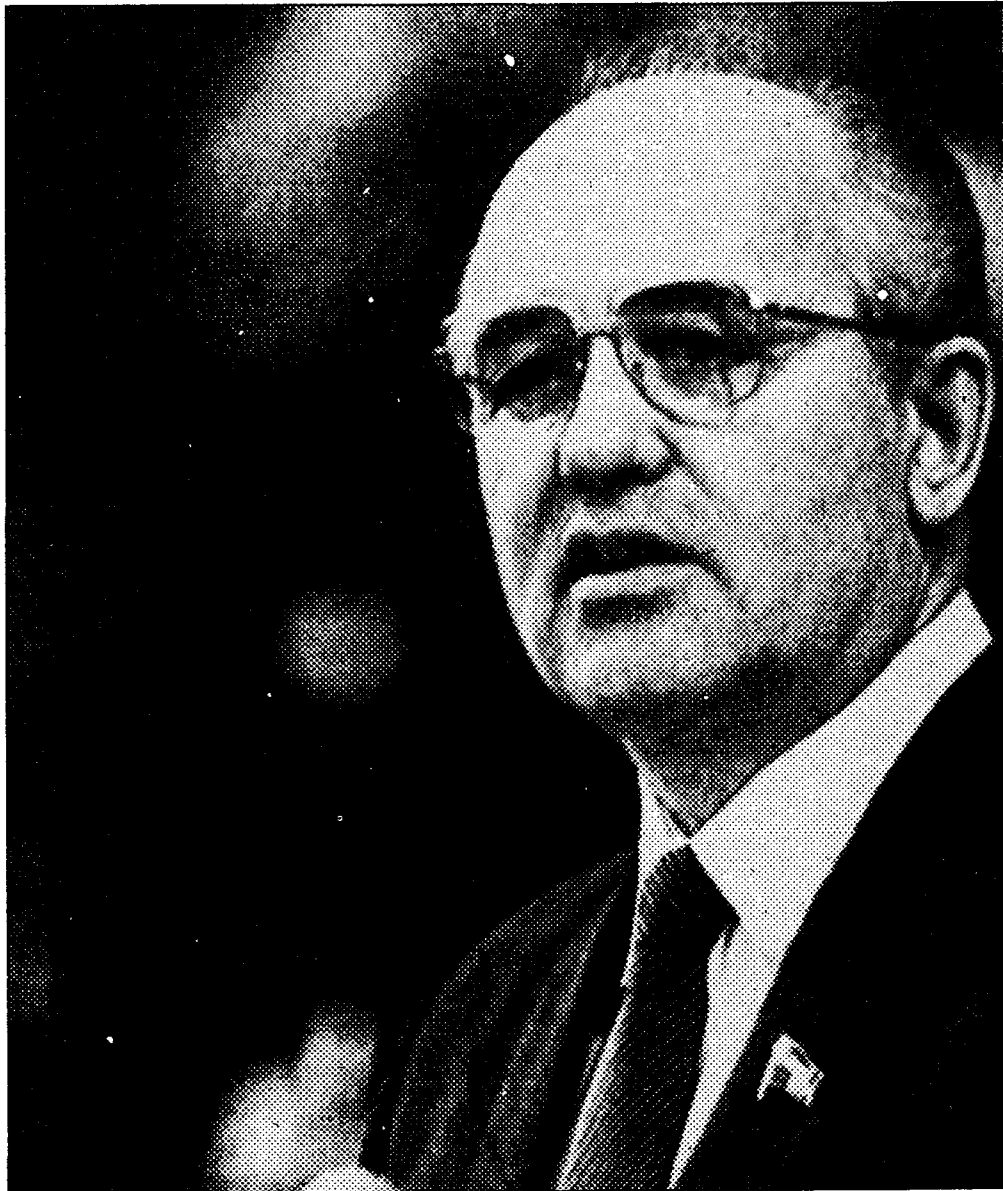
en els símptomes de la "transparència" i de la "liberalització". L'alliberament de Sacharov ha consolidat una impressió, bastant difosa, que cal esperar una nova època en la qual siguin respectats els drets de l'home. En efecte, durant el 86 han estat alliberades anticipadament 16 persones, entre els pertanyents al moviment a favor dels drets de l'home (Jurij Orlov, Tatiana Osipova, Sacharov), del moviment pacifista independent (Brodskij i Satravka), dels moviments nacionals (Calitis, Sonija), del moviment per a la llibertat religiosa (Pichelgas, Pores, Frenkel, Jadviga Beliauskienė), de la "segona cultura" (Irina Rutusinskaja i Georgij Michailov). És important fer notar que cap d'aquests presoners no s'ha hagut de declarar penedit o donar mostres de "corregit": probablement amb les pressions de l'opinió pública r'hi ha hagut prou per determinar la decisió de les autoritats soviètiques.

Però l'optimisme davant d'aquests senyals d'obertura

encara sembla arriscat: és significatiu el missatge de Georgij Michailov que, agraït a l'opinió pública occidental les pressions a favor seu, afegeix: "He estat alliberat, però no absolt; la incriminació muntada en contra meu no ha estat retirada, i continua la preparació del procés-farsa; per això cal continuar combatent aquest fenomen vergonyós del meu país... Adreçant-me a tots els que m'han ajudat, els prego que no s'oblidin que en el meu país hi ha molts altres amics perseguits per les seves conviccions: ajudeu-los".

Quina mena de distensió hi ha en l'objectiu de Gorbatxev? La llista és aviat feta: Entre els 177 hi ha 126 creients, 23 que han lluitat pels drets de l'home, 2 exponents de l'oposició política, 26 adherits a moviments nacionals. Truncada la dissensió organitzada, desmantellats els grups i comitès que buscaven crear una opinió pública a l'interior del país (Tatiana Velikanova, redactora de Crònica dels esdeveniments actuals i veterana del

Les reformes introduïdes per Mihail Gorbatxev no són suficients per Anna Vicini, del Centre d'Estudis de la Rússia Cristiana.

Aspecte de la Plaça Roja de Moscou. El Gulag no s'està extingint, tot i que Gorbatxev ha sabut jugar les seves cartes a l'exterior.

premta de l'editora clandestina **El cristià**, descoberta uns mesos abans a Moldàvia (és la sisena impremta baptista descoberta per la policia).

Una onada repressiva també ha afectat Lituània, el tradicional baluard del catolicisme a la URSS, propera en molts aspectes a la unitat nacional i eclesial que marca l'experiència polonesa, tan temible als ulls de les autoritats soviètiques. A les detencions del pare Svarinskas i del pare Tamkevicius, condemnats l'any 83 a 10 anys de reclusió, a l'època de Gorbatxev s'hi afegeixen altres casos de vexació i danys per als sacerdots catòlics: el pare Matulionis, amnistià "per error" el juny del 85, fou gairebé immediatament tornat a detenir; dos mesos després, un altre sacerdot membre del Comitè per a la defensa dels drets dels creients, Vaclovas Stakenas, fou brutalment agredit i maltractat, i abandonat al mig d'un camp. Pel gener d'aquest any, el pare Seskevicius fou llargament interrogat per la KGB i privat de continuar exercint el seu ministeri pastoral entre els joves. Finalment, pel febrer del 86 es registrà la mort, en circumstàncies misterioses en un accident d'auto del pare Juozas Zdebskis que des dels vint anys vigilat per la KGB, moltes vegades amenaçat i agredit per ignorants brètols.

ANNA VICINI
(Centre d'estudis de la Rússia cristiana)

moviment, condemnada l'any 1980 i actualment confinada, corre el risc d'una nova incriminació per "parasitisme" que directament la reclouria a presó), Gorbatxev s'ha pogut permetre alliberar Sacharov, perquè, com amargament observava Zinoviev, "ja li ha cremat tot l'entorn".

Com a punt de referència de la política repressiva de

Gorbatxev cal esmentar la lluita contra les comunitats cristianes, segons que es trasllueix en la premsa oficial: en el discurs del 24 de novembre propassat als dirigents del partit a l'Uzbekistan, el cap del Kremlin insistia sobre la necessitat de combatre la religió i donar una orientació ideològica més intensa a les joves generacions,

i **Pravda** del 16 de gener dedica un llarg article al problema "Ateisme i cultura", incitant a una revisió del tradicional sistema propagandístic de l'ateisme per tal de fer-lo més eficient i adequat a la solució.

Els més afectats per la repressió són els baptistes (82 noves detencions, i un total de 178 detinguts, contra els 87 del

1979 i els 120 del 1981, el dia següent a la invasió de l'Afganistan i dels Jocs Olímpics de Moscou); continua a la premsa la campanya difamatòria, i per l'abril passat a Odessa fou demolit l'edifici local de culte, durant una operació que va mobilitzar 400 agents de policia. Pel maig foren processats els responsables d'una im-

El "seu" Tarkovski

Diu Alexander Ginzburg: "L'hàbil jugada de l'anomenada transparència o obertura de la premsa, de la **glasnost** de la qual, els periodistes occidentals, se n'omplen la boca —una molt bonica paraula exòtica— ha fet un miracle: els ciutadans soviètics llegeixen altra vegada els diaris del seu país, mentre abans miraven exclusivament les notícies d'última pàgina dedicades al futbol. En efecte, ara hi ha l'esperança de trobar almenys un article interessant, que digui o que s'acosti a la veritat, en aquest o en aquell diari, i per això l'interès per mirar-se'l tot".

L'aparició en el setmanari **Literaturnaja Gazeta** d'un article titulat "Moralitat, Dret i veritat" deu semblar als lectors soviètics veritablement miraculosa, encara que la seva curiositat i el seu interès pel fruit prohibit que imprevistament deixa de ser-ho, són atrets per articles en els quals es revelen i desemmascaren els defectes de tal funcionari o de tal ens que en l'època brezneviana (segons la doctrina del moment, viver de tots els mals que afligeixen la societat i tot l'Estat soviètic) havia conquerit un poder il·limitat i n'havia abusat, i ara és "redimensionat".

Llegir la premsa soviètica és un ardu treball: gran nombre de llarguissims articles, impresos amb caràcters petits i encapçalats per títols que no diuen res del contingut, barrejat com a màxim amb alguns llocs comuns, generalment sense subtítols, fa impossible "donar-hi

una mirada" com fem a Occident. El lector soviètic té un olfacte especial que li suggereix en quin article pot haver-hi alguna cosa sorprenent. Una vegada un escrit ha estat localitzat, la veu es propaga ràpidament d'una persona a l'altra i arriba a oïdes dels corresponents estrangers a Moscou. És també, generalment, l'encarregat d'atraure l'atenció sobre tot allò que pugui ser interpretat com un signe de "liberalització". I d'aquest punt parteixen els télex de les agències i els articles dels corresponents de diversos diaris occidentals: ...**Pravda** publica un article en el qual s'anuncia que...

De tot el que es publica a les altres pàgines de **Pravda**, de text espès-espès, ningú no en parla ni hi pensa. Ni tampoc amb el que han publicat el mateix dia el centenar de diaris soviètics que circulen per l'immens territori del país. Cap d'ells abandona la propaganda ininterrompuda, immutable i agressiva en extrem contra Occident, la mentida constant sobre tot el que s'esdevé en el món. Ningú no s'atura per examinar com se li presenta, al ciutadà soviètic, per exemple, la guerra de l'Afganistan. Ara es parla d'aquesta guerra mentre que abans se silenciava absurdament. ¿Això és un signe de transparència? Aquí sí que s'han apressat a interpretar el canvi en aquest sentit. Però aquell que té la paciència per llegir de debò la premsa soviètica cada dia, li sembla més aviat el signe d'una canvi de comportament en altre sentit. Ara el

poder de l'URSS fa, més intel·ligentment però amb més despietada duresa, una amenaçadora convicció en la mentida, allò que sempre ha intentat de fer, i és molt seriós: crear un món comunista, en el qual per definició no hi ha lloc per la **glasnost**.

El teló d'acer s'ha tornat teló de mentida i el canvi, en última anàlisi, un empitjorament.

Malgrat tots els esforços, les autoritats soviètiques no han reeixit per fer tornar a l'URSS Andrei Tarkovski quan encara vivia ni tampoc en convèncer la seva vídua per enviar el seu marit difunt per un "funeral d'Estat". Aleshores, ignorant tot el que el gran artista havia dit i escrit, fins l'últim dia, han procedit a l'operació de recuperar-lo d'altra manera parlant-ne com si mai no hagués passat res entre ell i el règim, entre ell i la ideologia comunista.

Això també ha estat interpretat com un signe de "liberalització": com si el règim hagués perdonat el fill pròdig les seves culpes. Es tergiversen normalment la veritat i la realitat. Tarkovski no era culpable. El culpable era, també en el seu cas, el comunisme. La història de la vida del gran artista i sobretot la història de l'últim any d'aquesta tràgica i heroica vida, encara s'ha d'explicar.

Però la propaganda soviètica es prepara per a cancel·lar-la, presentant una versió endolcida i falsificada.

IRINA ALBERTI

CALENDARI

22 de març. Diumenge III de Quaresma. Sant Deogràcies i sant Benvingut, bisbes; sant Octavià, màrtir i santa Lea, vídua. El sol surt a les 5,52 i es pon a les 6,05 (hora solar)

23 de març. Dilluns. Sant Josep Oriol, prevere; sant Toribi de Mogrovejo, arquebisbe i santa Aquil·la, màrtir.

24 de març. Dimarts. Sant Agapit i Llatí, bisbes; sant Simeó, nen màrtir.

25 de març. Dimecres. L'Anunciació del Senyor. Sant Humbert, abat.
Festa major a Borgonyà d'Anoia
Fira a l'Escala.

26 de març. Dijous. Sant Brauli, bisbe i santa Màxima, màrtir.

27 de març. Divendres. Sant Rupert, bisbe; sant Joan, ermità i santa Lídia, mare màrtir.

28 de març. Dissabte. Sant Guntram, rei; sant Castor, màrtir i sant Doroteu, abat.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

22 de març. Diumenge III de Quaresma. Lectures: Primera, Ex 17,3-7, S 94, segona Rm 5,1-2.5-8, tercera Jo 4,5-42.

23 de març. Dilluns de la III setmana de Quaresma. Lectures: Primera, 2R 5,1-15a, S 41, segona Lc 4,24-30.

24 de març. Dimarts de la III setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Dn 3,25. 34-43, S 24 segona Mt 18,21-35.

25 de març. Dimecres. Anunciació del Senyor. Lectures: Primera, Is 7,10-14, S 39, segona He 10,4-10, tercera Lc 1,26-38. (Dt 4,15-9, S 147, Mt 5,17-19).

26 de març. Dijous de la III setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Jr 7,23-28, S 94, segona Lc 11,14-23.

27 de març. Divendres de la III setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Os 14,2-10, S 80, segona Mc 12,28-34.

28 de març. Dissabte de la III setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Os 6,1-6, S 50, segona Lc 18,9-14.

Litúrgia de les hores: III setmana.

D'ACÍ I D'ALLÀ

La meva conducta, ni jo no l'entenc (Sant Pau)

A la cornisa mateixa límit d'un paorós penya-segat, mirant l'abisme ens sentim com atrets per la cinglera, en tant que els múscles abdominals, esporuguits, s'encongeixen fent-nos el buit. La mateixa respiració s'accelera flairant l'abisme que té quelcom d'imant. Ens resulta, també, plaent i desplaent passar els dits al llarg del tall acabat d'esmolat d'un ganivet. Volem la sensació de tallar-nos i no volem tallar-nos. Podem comparar-ho a allò de sant Pau que diu que el pecat viu en nosaltres. El mateix apòstol, que no és un hipòcrita que dissimula, també exclama: "La meva conducta, ni jo no l'entenc". Ni jo, amic lector, tampoc. Vull i no vull. No vull i vull. I tu, igualment.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Tomàs Roig i Llop

La inevitable Parca ens ha colpit amb el traspàs d'un gran escriptor, d'un bon amic i d'un excel·lent company de la penya literària "Rall". Tomàs Roig i Llop va néixer a Barcelona el dia 29 de setembre de 1902; tenia doncs, en morir, 84 anys.

Fou escriptor, advocat, perit cal·lígraf i director durant tres anys de "Catalunya-Ràdio", però Roig i Llop fou sobretot un gran prosista que tingué sempre a punt la seva ploma per defensar i enaltir les veritats més vitals del viure humà i fer-ho, demés, amb un estil amè, entenedor, atractiu i, tanmateix, amb les millors galanies de la nostra llengua.

Vaig conèixer Roig i Llop, l'any 1945, éssent ell assessor al departament de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, a través del bon periodista Josep Tarín Iglesias que feia, llavors, la informació diària al Govern Militar, on jo vaig prestar-hi el meu servei militar.

Tomàs Roig i Llop va fer-me el pròleg en el meu primer intent de poesia, el llibre intitulat "Recull poètic", el 1969. D'aleshores ençà vàrem sovintejar una mútua amistat fins a tronar-nos al "Rall" amb més assiduïtat i adient comunicació.

Tots sabem de la seva obra literària: contes, narracions, novel·la, teatre, biografia, i com a mèrit especial les seves "Siluetes epigramàtiques", tres volums amb una rica galeria de personatges i uns esquemes tocats de manera molt personal i reeixida. Dites "Siluetes epigramàtiques" donen

a Roig i Llop la vàlua d'una obra molt efectiva pel seu tarannà personal, la visió enlairada i, si cal, el mot incisiu. Són retrats d'una corporeïdora precisió.

Hom considera la "Noia de bronze" com la seva novel·la més important, tant per l'encuny de la pròpia personalitat com per l'apassionament dels motius emprats.

Entre d'altres exquisits llibres, jo vull citar els "Petits poemes de la llar", com una pura filigrana en el bell dir, en la modelació de les vivències familiars i amb tanta bellesa creadora, que bé els podríem catalogar com poesia en prosa.

Últimament el seu testimoni "Del meu viatge per la vida" (dos volums), són l'oclusió final d'una vida marcada pel goig i el gust de les coses ben fetes. La sobrietat, l'el·lègncia i el contingut de noms, dades, cites, vivències i sentiments, fan d'aquestes memòries, per mi, la fita cabdal de la seva obra literària. Actualment la mort l'ha sorprès treballant en el tercer volum.

Home memoriós, hàbil polemista, distingit conferenciant, cristià convençut, espòs i pare dilecte, Roig i Llop fou també un acèrrim defensor de la identitat nacional de Catalunya i de la seva cultura i, en aquest terreny, no acceptà mai ni la tebior ni el deseiximent.

Un tret molt personal de Tomàs Roig i Llop, és que essent de jove, diguem-ne espiritualment indiferent, ell trobà per voluntat pròpia i designi celestial, el seu camí de Damasc i —entre els amics— ens ho comentava orgullósament i joiosament. El somris de la fe va mudar-lo amb un amor nou, vertader, sincer, esperançat, vers la religió cristiana i ell mateix n'estava content i feliç en proclamar-ho.

Amb les mil vicissituds passades durant la guerra civil, en les dificultats familiars, en les angoixes de salut (aquests darrers anys ja sofria de ceguesa), el seu caràcter tenia —encara— una bonior i un coratge que gent més jove voldrien.

Se'ns n'ha anat l'home, l'amic, el prosista, però Roig i Llop se'ns quedarà sempre amb els ulls de l'ànima molt desperts, amb l'anècdota feliç i oportuna, amb un tarannà dúctil i pacifista, amb una amistat que, ben segur, trobarem a faltar.

Adéu, amic de les eternes veritats, amic de Catalunya. Aquí quedem amb el teu pensament i el teu cor sempre àvid de vida, de goig, d'esperança, de fe, que ara, desitjem que siguin amb tu eternament.

PERE VIVES

ADULTS EN LA FE

Escriptura i vida cristiana

JOAN GUITERAS I VILANOVA

La constitució dogmàtica sobre "La Paraula de Déu", del Vaticà II, es clou recordant "com l'Església ha venerat sempre les sagrades Escriptures com ho ha fet també pel Cos mateix del Senyor, prenent sempre de la taula i distribuint als fidels el pa de la vida, tant el de la paraula de Déu com el del Cos de Crist, molt especialment en la Litúrgia".

Una constant reverencial

L'Església, en totes les famílies litúrgiques d'Orient i d'Occident, sempre ha mostrat una delicada reverència per l'Escriptura, especialment pels evangelis. Actitud similar a la que ha observat en relació amb l'Eucaristia. L'evangelari, com a llibre diferent del leccionari, en l'ordenació litúrgica occidental romana és posat damunt l'altar, acompanyat amb ciris encesos, encensat i besat. A l'Orient aquest ritu, anomenat entrada menor, obté encara més pompa. I cal afegir que, a l'edat mitjana, en algunes esglésies, hom guardava l'evangelari en un armari simètric al de la conservació de l'Eucaristia. El paral·lelisme entre la paraula i l'Eucaristia, Tomàs de Kempis el glossa en el llibre IV de la Imitació de Crist.

La veneració arrela en una gran realitat. L'Escriptura, a l'interior de la Tradició i amb ella, és la regla de la fe. Això explica que la comunitat s'arreceri sempre en la paraula divina, que és el mateix Crist. De fet, l'Església, en la seva predicació i en la manera de captenir-se, ha de pouar de la sagrada Escriptura.

Les raons d'aquesta predilecció, el document conciliar les indica així: a) pels llibres sagrats el Pare es gira amb amor vers els seus fills i els parla, b) la paraula de Déu té tanta eficàcia que és puntal i força per a l'Església, c) és la fortalesa de la fe dels cristians, d) és l'aliment de l'ànima i f) la font pura i perenne de la vida espiritual.

Llegir l'Escriptura

La Bíblia és més que un llibre ben enquadrat per fer bonic i que fa goig en una llibreria domèstica. I encara una altra cosa: que llegir ens costa molt. Seria interessant fer una enquesta sobre quants cristians han llegit la Bíblia sencera.

Per això, el Vaticà II exhorta els lliurats al ministeri de la paraula —sacerdots, diaques i catequistes— per tal que s'endinsin amb coratge en el llibre sagrat. Remarca la necessitat d'una lectura constant i d'un estudi diligent. No pot passar ni un dia sense que cap dels qui tenen aquestes ministeris deixin d'obrir la Bíblia. Ha de ser una obra a la qual cal anar una i altra vegada, llegir i rellegir. I, ultra la lectura, cal la comprensió. Amb un estudi diligent. Diligent vol dir amorós. Estudiar també costa. I els cristians, enduts per l'acció urgent, podem tenir la temptació de pensar que la lectura de l'Escriptura impedeix la caritat. El cert és que hom s'hauria d'organitzar un xic més la vida en ordre a la seva acció ministerial. No conèixer la Bíblia, diu el document que ens ocupa, és possibilitat de ser un predicador buit i superficial de la paraula de Déu.

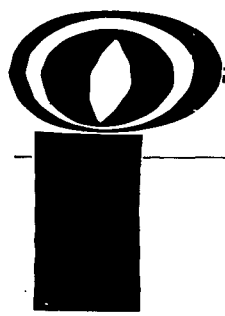
En això caldrà valorar la importància de la Paraula proclamada i explicada en la litúrgia. El canonge Martimort explica com el text de l'evangelí, sentit en el moment de la celebració litúrgica, decidí sant Antoni egipcià i sant Francesc d'Assís a canviar de vida.

També són exhortats tots els cristians, especialment els religiosos, a aprendre l'excel·lència del coneixement de Crist Jesús amb la lectura sovintejada de la sagrada Escriptura. Hom cita la diàfana frase de sant Jeroni: "Perquè el desconeixement de les Escriptures és desconeixement de Crist". Cal estar atent a la lectura litúrgica de l'Escriptura i a la seva lectura personal espiritual. Adhuc es podrien aproximar, si un anés llegint l'Escriptura d'acord amb el cicle litúrgic i com a preparació de la celebració de la missa. Seguint el ritme triennal dels diumenges i el biennal dels dies feiners, un cristià, al llarg de la seva vida, hauria llegit innombrables vegades l'Escriptura.

Escriptura i oració

L'oració s'ha d'agermanar amb la lectura de l'Escriptura. Sí, és la qüestió del diàleg entre Déu i l'home. En i per la paraula de Déu, aquest diàleg es fa ben viu. Hi ha una pauta eloqüent: l'oració oficial de l'Església, anomenada "Litúrgia de les hores", no és altra cosa que un teixit de salms. Preguar Déu amb la seva mateixa paraula. Interioritzar l'Escriptura en la pregària, si hom té clar i li ha de tenir, que l'oració és l'indret de la vertadera conversió. El lloc on són tocats els criteris inspiradors de la vida, els models de capteniment, les raons que ens mouen... L'Escriptura ha d'esdevenir experiència de Déu.

El document conciliar clou bellament com segueix: "Així, doncs, amb la lectura i l'estudi dels llibres sagrats, la paraula de Déu es propagui i sigui glorificada i el tresor de la revelació, lliurat a l'Església, ompli cada vegada més els cors dels homes. Així com la vida de l'Església rep el seu increment de la constant renovació del misteri de l'Eucaristia, semblantment cal esperar un nou impuls per a la vida espiritual de la creixent veneració per la paraula de Déu que roman per sempre".

L'escrutini del cor

“DÓNA'NS AIGUA PER BEURE”

Com la fam del poble havia estat corresposta pel manà, també la set ho és per l'aigua de la roca. En ambdues ocasions, però, el poble és posat a prova, malgrat que sembla que sigui el poble el qui posa a prova el Senyor... Aquestes temptacions fan pensar en la primera temptació de Crist en el desert de la quarantena. Quan hi ha total confiança en Déu, la manca de pa i la manca d'aigua no són decisives. La petició del poble a Moisès anuncia la petició de la samaritana a Jesús. Però Jesús pensa en una altra aigua.

Lectura del llibre de l'Èxode (17:3-7)

En aquells dies, el poble passava tanta set que deia, murmurant contra Moisès: “Per què ens has fet pujar d'Egipte! ¿Vols matar-nos de set amb els nostres fills i el nostre bestiar?” Moisès s'exclamà al Senyor: “¿Què puc fer per aquest poble? Una mica més i m'apedregaran”. El Senyor li respongué: “Passa al davant del poble i emporta't alguns ancians d'Israel; pren la vara amb què vas tocar el Nil i posa't en camí. Jo estaré allà davant teu dalt la roca, a l'Horeb. Tu dona un cop a la roca i en sortirà aigua, i tot el poble podrà beure”. Moisès ho va fer així davant els ancians d'Israel.

I donà a aquell lloc els noms de Massà i de Meribà, perquè els israelites havien discutit i havien posat a prova el Senyor quan deien: “¿El Senyor és amb nosaltres o no hi és?”.

“TANT DE BO QUE AVUI SENTÍSSIU LA SEVA VEU: NO ENDURIU ELS VOSTRES CORS!”

La prova de Massà i Meribà és típica d'una actitud de desconfiança, d'enduriment de cor. La Quaresma és el temps apte per examinar-lo aquest cor nostre, i vigilar la seva permeabilitat a la paraula de Déu.

Salm 94:1-2,6-7,8-9 (R.:8)

Veniu, celebrem el Senyor amb crits de festa, aclamem la roca que ens salva; presentem-nos davant seu a lloar-lo; aclamem-lo amb els nostres cants.

R. Tant de bo que avui sentíssi la seva veu: “No enduriu els vostres cors”.

Veniu, prosternem-nos i adorem-lo, agenollem-nos davant del Senyor, que ens ha creat; ell és el nostre Déu, i nosaltres som el poble que ell pastura, el ramat que ell mateix guia. R.

Tant de bo que avui sentíssi la seva veu: “No enduriu els cors com a Meribà, com el dia de Massà en el desert, quan van posar-me a prova els vostres pares, i em temptaren, tot i haver vist les meves obres”. R.

“DÉU, DONANT-NOS L'ESPERIT SANT, HA VESSAT EN ELS NOSTRES CORS EL SEU AMOR”

L'Apòstol ens avança i explica alhora el que significava la resposta de Déu al poble d'Israel, en el desert, i la resposta de Jesús a la samaritana: l'aigua que Déu dona és el seu Esperit de vida. “Senyor que infon la vida”. És l'Esperit fruit del misteri pasqual de Jesús: el seu costat obert és la font!

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (5:1-2,5-8)

Germans, ara que ja som justos, com a creients que som, estem amb pau amb Déu, gràcies a Jesucrist, el nostre Senyor. És per ell que la fe ha donat entrada en aquesta gràcia que posseïm tan en ferm, i és per ell que tenim la satisfacció d'esperar la glòria de Déu. I l'esperança no pot defraudar ningú, després que Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat en els nostres cors el seu amor.

Adoneu-vos bé d'això: Quan nosaltres érem encara incapaces de tot, Crist va morir pels qui érem dolents. ¿Qui trobaríem disposat a morir per un home honrat? Potser si que per un home bo trobaríem qui tingués la valentia de donar la vida. Doncs bé, Déu dona prova de l'amor que ens té quan Crist morí per nosaltres, que érem encara pecadors.

• La Quaresma clàssica

A l'interior de l'ordenament litúrgic, hom considera la distribució de les lectures de la Quaresma del cicle A —el d'enguany— com la “clàssica”, és a dir, com el prototipus del que significa i pretén la Quaresma. Això és així sobretot a partir d'aquest tercer diumenge. En efecte: després dels dos primers diumenges, dedicats cada any a la temptació i el dejuni de Jesús, el primer, i a la seva transfiguració, el segon, comença una segona etapa dels quaranta dies, amb tres diumenges —el tercer, el quart i el cinquè— dedicats especialment a una de les dimensions espirituals i litúrgiques de la Quaresma. La “clàssica” és precisament la que es refereix a la preparació de la iniciació cristiana dels elegits —recordeu el ritu de l'elecció, comentat el primer diumenge— amb les reunions pròpies que es tenen cadascun d'aquests diumenges.

• Els escrutinis

Aquestes reunions s'anomenen “escrutinis”, i el tret més característic d'aquests diumenges de cara a tota la litúrgia quaresmal, és la lectura de tres grans perícopes de sant Joan: el diàleg de Jesús amb la samaritana sobre el do de l'aigua viva, la il·luminació del cec de naixement, i la resurrecció de Llätzer l'amic de Jesús.

El ritual de la iniciació cristiana dels adults defineix els “escrutinis” com l'esforç per a “purificar els enteniments i els cors dels catecúmens, protegir-los contra les temptacions, convertir les intencions i moure les voluntats, perquè s'adhereixin més estretament a Crist i es confirmen en el seu propòsit d'estimar Déu” (Ritual n. 154). La paraula “escrutini” indica de si mateixa aquesta recerca de les intencions (parlem, per exemple, de l'escrutini dels vots, en les eleccions). El que s'escruta, en aquest cas, segons el llenguatge clàssic de la litúrgia antiga, és el cor del catecúmen: ¿com està en la seva decisió per Crist? ¿com lluita per viure en cristià?... I això no pas com una cosa humana, sinó en la pregària, perquè és Déu el qui veu els cors, i els escruta de veritat!

• La samaritana

Per a tots els fidels, que celebrem el tercer diumenge de Quaresma, i que molt probablement tindrem poca ocasió de participar en un escrutini catecúmenal, ens queda no obstant el gran text de l'evangeli de sant Joan: el diàleg de Jesús amb la samaritana. En ell, hi trobem, a l'interior ja de la nostra existència cristiana i en el procés de renovació quaresmal, la pauta per escutar el nostre cor.

¿Què és, aquest diàleg, sinó un gran escrutini de Jesús en el cor de la samaritana? De la manera que només Jesús pot fer-ho: veient més enllà de les paraules que es diuen, i revelant a la dona mateixa allò de la seva vida que ella es pensava que Jesús no coneixia. És que Jesús coneix prou bé tothom

i cadascú. “No necessita pas informació de ningú: ell coneixia allò que l'home porta a dins” (Joan 2,24-25).

La samaritana progressa en el camí de la fe. Des de veure en Jesús només un jueu adversari, fins a fer-se un testimoni de Jesús com a Messies, i conduir els conciutadans a la confessió de Jesús com a Salvador del món. I Jesús també progressa en la seva comunicació: des de la petició d'aigua perquè té set al migdia, cansat de caminar, fins a la promesa de l'Esperit com a do messiànic, perquè els homes puguin adorar el Pare en esperit i en veritat. La cruïlla d'aquestes dues línies en progrés és, clarament el cor de la dona, tocat per la paraula del Senyor. I en això està la perenne actualitat del diàleg, que el fa significatiu de qualsevol situació de l'home davant Crist.

• L'aigua i l'esperit

La imatge de l'aigua, a l'evangeli de Joan, està estretament vinculada al do de l'Esperit. Per això, el P. Feuillet, exegeta de sant Joan, ha subratllat el paral·lisme entre la petició de Jesús a la samaritana: “Dóna'm aigua”, i la paraula de Jesús a la creu: “Tinc set!”. En els dos casos, en efecte, l'aigua està vinculada al do de l'Esperit. En el diàleg, el qui demana aigua vol, en realitat, donar l'aigua viva, l'Esperit. A la creu, el qui demana aigua vol també, després d'haver complert tot el que sobre ell estava dit en l'Esperit, donar als homes l'Esperit. I, de fet, reclinant el cap a la creu, lliura l'Esperit, que tindrà després una manifestació visual simbòlica en la sang i l'aigua que brollaran del costat obert per la llança del soldat.

La presència de l'Esperit en la Quaresma cristiana caldria que fos més subratllada. Preparar-se per celebrar la Pasqua vol dir preparar-se per renovar la nostra vida en Crist, segons l'Esperit. Ell és el mestre interior, que constantment està “fent-nos memòria” de l'evangeli. D'altra banda, la quaresma de Jesús al desert fou realitzada sota l'impuls de l'Esperit, i la nostra ha d'assemblar-se a la de Jesús. No hi ha renovació en la fe, en l'esperança, en la caritat, sense l'impuls de l'Esperit. És ell, l'Esperit el qui escruta els cors (1Cor 2:10).

• Baptisme i confirmació

Per això, no sols hem de parlar de renovar la gràcia del nostre baptisme, sinó també la de la nostra confirmació, quan fórem segellats pel Do de l'Esperit Sant. Fou en la confirmació quan, d'una manera sacramental, es produí en la nostra vida aquesta comunicació de Jesús de la qual ell parlava a la samaritana: l'Esperit en nosaltres, com una font d'aigua que brolla fins a la vida eterna. I fou també amb la confirmació que nosaltres fórem plenament constituïts membres d'aquest poble sacerdotal que celebra el culte en esperit i en veritat: l'eucaristia del Senyor, font i cimal de la vida cristiana.

“UNA FONT BROLLARÀ SEMPRE PER DONAR VIDA ETERNA”

El progrés del diàleg entre Jesús i la samaritana arriba a la plenitud en l'acte de fe de la dona i en la promesa del do de l'Esperit per part de Jesús. De la unió d'ambdues realitats sorgeix el culte “en esperit i en veritat”, tal com el vol el Pare del cel.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan (4:5-42)

En aquell temps, Jesús arribà a una població samaritana que s'anomena Sicar, prop dels terrenys que Jacob havia donat al seu fill Josep. Allà hi ha el pou de Jacob. Era cap al migdia quan Jesús, cansat de caminar, s'estava assegut bonament a la vora del pou. Els deixebles havien anat al poble a comprar provisions. Arribà una dona samaritana, que venia a treure aigua. Jesús li diu: “Dóna'm aigua”. Li diu la samaritana: “¿Com? ¿Vós, un jueu, em demaneu aigua a mi, que sóc una dona samaritana?” Cal saber que els jueus no es fan amb els samaritans. Jesús li respongué: “Si sabessis què vol donar-te Déu i qui és el qui et demana que li donis aigua, ets tu qui li hauries demanat aigua viva, —i ell te l'hauria donada”. Ella li diu: “Senyor, aquest pou és fondo i no teniu res per treure l'aigua. ¿D'on la traieu, l'aigua viva? Jacob, el nostre pare, ens va donar aquest pou i en bevia tant ell, com els seus fills, com el seu bestiar. ¿Sou més gran vós que no pas ell?”. Jesús li respongué: “Els qui beuen aigua d'aquesta, tornen a tenir set, però el qui begui de la que jo li donaré, mai més no tindrà set; l'aigua que jo li donaré es convertirà en una font que brollarà sempre dintre d'ell per donar-li vida eterna”. Li diu la dona: “Senyor, doneu-me sempre aigua d'aquesta: que no tingui mai més set ni hagi de tornar mai més aquí a treure aigua del pou”.

[Ell li diu: “Vés a cridar el teu marit i torna”. La dona li contesta: “No en tinc, de marit”. Li diu Jesús: “Tens raó: n'has tingut cinc, i l'home que ara tens no és el teu marit. Això que has dit és veritat”. Ella li diu: “Senyor, veig que sou un profeta. Els nostres pares adoren Déu en aquesta muntanya, però vosaltres, els jueus, dieu que el lloc on cal adorar-lo és Jerusalem”. Jesús li respongué: “Creu-me, dona; s'acosta l'hora que el lloc on adoreu el Pare no serà ni aquesta muntanya ni Jerusalem. Vosaltres, no sabeu qui adoreu; nosaltres sí que ho sabem, perquè la salvació ve dels jueus. Però s'acosta l'hora, més ben dit, és ara mateix, que els bons adoradors adoren el Pare en esperit i en veritat. Aquests són els adoradors que vol el Pare. Déu és esperit. Per això els qui l'adoren han de fer-ho en esperit i en veritat”. Li diu la dona: “Sé que ha de venir el Messies, és a dir, l'Ungit. Quan ell vingui, ens ho explicarà tot”. Ell li respon: “El Messies sóc jo, que parlo amb tu”.

[Llavors mateix arribaren els deixebles. S'estranyaren que parlés amb una dona, però cap d'ells no gosà preguntar-li què volia o de què parlava amb ella. La dona deixà estar la guerra i se'n anà al poble a dir a la gent: “Veniu a veure un home que m'ha dit tot el que he fet. ¿No serà el Messies?” La gent sortí del poble i anà a trobar-lo.

Mentrestant els deixebles li deien invitant-lo: “Mengeu, rabi”. Però ell els contestà: “Jo, per menjar, tinc un altre aliment que vosaltres no sabeu”. Els deixebles es preguntaven entre ells: “¿Es que algú li ha portat menjar?”. Jesús els diu: “El meu aliment és fer la voluntat del qui m'ha enviat i acomplir la seva obra. Vosaltres dieu: “Quatre mesos més i ja serem a la sega”. Doncs jo us dic: Alceu els ulls i mireu els camps; ja són rossos, a punt de segar. El segador ja rep la part que li toca i recull el gra per a la vida eterna, perquè s'alegrin plegats el sembrador i el segador. En aquest cas té raó la dita “un és el qui sembra i un altre el qui sega”. Jo us he enviat a segar on vosaltres no havíeu treballat. Són altres que van treballar-hi; vosaltres sou sobrevinguts, en el treball que ells havien fet”.

Molts samaritans d'aquell poble van creure en ell [per la paraula de la dona que assegurava: “M'ha dit tot el que he fet”]. Per això, quan els samaritans anaren a trobar-lo, li pregaven que es quedés amb ells. I s'hi va quedar dos dies. Després de sentir-lo parlar a ell mateix, encara molts més van creure, i deien a la dona: “Ara ja no creiem només pel que tu deies; nosaltres mateixos l'hem sentit, i sabem que aquest és de debò el Salvador del món”.

LA BÍBLIA A L'ABAST

La prova de l'aigua

El salm responsorial, avui està com mai a cavall de la primera lectura i de la proclamació del text evangèlic. A primer cop d'ull podria semblar com una mena de frontissa que unís les dues narracions —la de l'Antic Testament i la protagonitzada per Jesús— en una mena de díptic. De fet, però, la intencionalitat d'aquest salm responsorial, avui va més enllà: esguarda i ateny la comunitat reunida per a la celebració eucarística. Així allò que hauria pogut semblar la presentació de dos quadres històrics perquè siguin contemplats per nosaltres —el díptic—, es converteix en un poderós crit profètic d'alerta per als qui ens trobem units fent Església. El lligam d'aquestes tres escenes és l'aigua. L'aigua benefactora, que apaga la set, fecunda la terra i ens porta l'esperança de vida. Mentre fem camí a la celebració de la Pasqua, aquest tema de l'aigua ens recorda d'una manera molt viva el nostre baptisme. L'aigua que neix de la mateixa entranyes de la roca viva, o que sorgeix en la pregonesa del cor humà per la força de la paraula de Jesús, no és altra que la que, irrompent amb força del costat obert de Crist a la creu, amara tota la humanitat, i la salva. Davant de la visió d'aquests sagraments de salvació, som convidats a aclamar el Senyor, que és qui ens dóna l'eficàcia. **Veniu, celebrem el Senyor..., aclamem la Roca que ens salva; presentem-nos davant seu a lloar-lo, aclamem-lo... Veniu, prosternem-nos i adorem-lo, agenollem-nos davant del Senyor** (vv. 1-2). Ell ens ha creat, ens ha salvat, és el nostre Déu, i nosaltres som el

El camí de l'aigua

(Salm 94 -H.95-:1-2.6-7.8-9 R.:8)

JOSEP M. ARAGONÉS

poble que ell pastura, el ramat que ell mateix guia (vv. 1b, 6b-7). Vet aquí com el salm responsorial avui ens convoca a l'assemblea eucarística. Veniu, reunim-nos, donem gràcies al Senyor perquè ell, que és la Vida, ens dóna l'aigua viva que ens fa fills seus en el Fill unigènit.

La Roca

Veniu... aclamem la Roca que ens salva (v. 1b). En la Bíblia, la imatge de la roca està plena de teologia. Partint de les característiques físiques que li són pròpies, la roca és símbol de fermesa, de seguretat, de cosa incommovible. Per això, aquesta imatge és extraordinàriament apta per parlar de Déu. El Senyor és la roca d'Israel, la roca eterna, que ofereix refugi al poble i li presta ajuda i seguretat. En el nostre salm se'n diu que Déu és la Roca que ens salva de les escomeses dels enemics, perquè Déu se'n posa al davant i ens protegeix com un parapet intontollable. La salvació de Déu abasta

tots els aspectes de la nostra existència. És pluridimensional. A la primera lectura hem vist com la Roca, a més de la seva dura seguretat, era possible que es "fongués" i fes saltar un doll d'aigua per calmar la set del poble a punt de morir en ple desert. Sant Pau a 1C 10:4, ens recorda una de les tradicions rabíniques que fan referència a la gesta de l'Èxode i ens diu que aquella roca del desert que acompanyava els fugitius d'Egipte i els proporcionava aigua, **era el Crist**. Així aquell poble en peregrinació cap a la terra promesa, havia rebut ja una mena de baptisme anticipat —en el mar Roig i en el núvol—, tots van ser alimentats amb un menjar espiritual —el manà—, i **tots van beure la mateixa beguda espiritual, ja que bevien d'una roca espiritual que els acompanyava, i aquesta roca era el Crist**. En la nostra celebració eucarística d'avui, fem una "lectura cristiana" d'aquesta narració de l'Èxode, i hi veiem una imatge del baptisme, que enmig del desert de la nostra vida pecadora ens purifica i ens dóna la vi-

da de debò de la roca ferma de Jesucrist. Per això podem exclamar com ho feia Isaïes —i encara amb més plenitud que ell—: **Mireu la roca d'on heu estat tallats, l'esvoranc del pou d'on heu estat extrets** (51:1).

Alerta

A la nostra comunitat de batejats que celebra l'eucaristia, el salm responsorial llança un crit d'alerta: No repetiu el capteniment dels vostres avantpassats. Ells, no sols no escoltaren la veu de Déu, sinó que amb un cor endurit i sord, i sense voler recordar tot el que Déu havia fet per la seva alliberació, van voler-lo sotmetre a prova: a veure si és el que diu, a veure fins on pot arribar (v. 9). El resultat d'aquella follia històrica va ser la impossibilitat d'entrada a la terra promesa. **Disgustat durant quaranta anys, vaig dir d'aquella generació: És un poble de cor esgarriat, que desconeix els meus camins. Per això, indignat, vaig jurar: No entraran al meu lloc de repòs** (vv. 10-11). El que llavors va succeir no és simplement història passada. Pot repetir-se. Per això la litúrgia avui ens fa respondre al salm amb aquestes paraules, que hauriem de gravar ben fort a la nostra ment i, sobretot, conservar-les sempre amb força com una llum que guí els passos de la nostra voluntat: **Tant de bo que avui sentíssiu la veu de Déu: No enduriu els vostres cors**. El nostre baptisme pot ser traït, i l'experiència amarga de cada dia ens diu que moltes vegades, ho és. Alerta, doncs, mireu que l'aigua viva de Déu no es converteix en toll d'aigua pestilent.

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

Que té o no té esquelet la cèl·lula? Un biòleg de Cambridge, **Rudolph Peters**, responia a aquesta pregunta el 1929 dient que, com que les intrínsecas reaccions bioquímiques que s'esdevenen en el citoplasma es veuen rigorosament organitzades i no com un resultat de col·lisions fortuïtes dels enzims amb les substàncies que ells activen, per força, per pura lògica, hi ha d'haver dins de la cèl·lula "una fina xarxa per l'acció de la qual es coordinin les activitats enzimàtiques cel·lulars". Tenia raó o no el científic de Cambridge? Ni el reticle endoplasmàtic, que és una estructura molt dèbil, ni els microtúbuls de què vam parlar la setmana passada, no poden considerar-se com un autèntic esquelet. Els microtúbuls, quan convé, es disgreguen en cosa de minuts amb gran facilitat i se'n fan de nous sense que la cèl·lula canviï l'estructura. Ni tampoc no poden considerar-se esquelètics els anomenats "microfilaments" constituïts per la proteïna contràctil actina, que es troben sobretot en els músculs i s'estiren i arrensen però no subjecten, ni els filaments dits "intermedis", que són massa pocs, encara que més estables que els microtúbuls. Serà, doncs, sense esquelet una cèl·lula?

Ha calgut millorar el microscopi electrònic

Fins l'any 1976 no es pogué donar una resposta convincent a la pregunta. I aquesta resposta fou que Rudolph Peters tenia raó. Però no n'hi hagué prou

amb el microscopi electrònic "ordinari". Una nova i admirable estructura que hi ha a la cèl·lula i que hi fa de veritable esquelet, finíssim, integrador del conjunt i alhora enreixat totalment eficaç per a distribuir-hi i orientar-hi els orgànuls i les fibres d'acord amb la seva finalitat, no es descobrí fins que es va fer servir el microscopi electrònic d'alta acceleració. Quan s'instal·là el 1940 el de Boulder, a Estats Units, **Keith R. Porter**, amb els seus col·laboradors **Ian K. Buckley** i **John J. Wolosewick**, s'imposaren com una de les primeres recerques la d'esbrinar la possible armadura de la substància citoplàsmica. S'hagué d'idear una tècnica molt complicada per a evitar la deformació de la cèl·lula: cultiu sobre reixetes d'or, fixació amb glutaraldehid, tinció i fixació amb tetròxid d'osmi, deshidratació amb alcohol i cetona, immersió en anhidrid carbònic líquid i finalment dessecació pel mètode del punt crític a fi d'evitar els efectes distorsionants que causa la tensió superficial d'un líquid quan l'objecte es deixa eixugar a l'aire.

I efectivament, després de tot això, els pacientíssims investigadors veieren que en la cèl·lula hi havia un reticle irregular i tridimensional, delicadíssim, fet de fibres rígides per tot el citoplasma. Els microtúbuls i els microfilaments estaven suspesos

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

en aquell imbricat filat com formant-ne part. El conjunt recordava l'estructura trabecular del teixit dels ossos esponjosos, que fa com una xarxa de trabècules ("trabècula", biga petita en llatí) i per això aquells tres científics inventaren el nom de "reticle microtrabecular" per aquella estructura que acabaven de descobrir.

Quan el 1976 publicaren la primera descripció d'allò que havien vist, en el "The American Journal of Anatomy", la primera reacció en el món científic fou d'escepticisme per part de molts. Per què? per dues raons: en primer lloc ja feia molts anys que s'observava la cèl·lula amb el microscopi electrònic i ningú no havia vist mai les "microtrabècules", i segonament les condicions tan dures que havien calgut per fixar i ténir les cèl·lules podien ser la causa de la condensació, al voltant d'orgànuls i filaments, de les proteïnes citoplàsmiques dissoltes, provocadora d'una falsa imatge de la matriu estructurada.

Però a la primera raó es pogué respondre que si s'examinaven bé mostres de fotografies anteriors fetes amb el microscopi

electrònic ordinari ja s'hi distingien les estructures microtrabeculars, encara que tan confuses que no era possible reconèixer-les com a tals i, a més, la finor dels talls que s'hi feien impedia veure les interconnexions de les microtrabècules i la resina "epoxi" usada per fixador n'emascarava la visió. I a la segona objecció es contestà fent una anàlisi meticulosa del mètode emprat, que demostrava que l'enreixat no estava pas format per res que no fos una estructura ja present a la cèl·lula. I noves proves i noves fotografies tretes amb gran compte han fet que avui dia ja ningú no dubti de la realitat del reticle microtrabecular.

Funcions de les microtrabècules

La primera funció és la que demanava R. Peters el 1929: coordinar les activitats enzimàtiques cel·lulars. Però no és l'única. També s'ha vist que té un paper important en la diferenciació cel·lular i en la síntesi de proteïnes: els ribosomes agrupats en polisomes es creia que estaven disperdigats nedant dins del citoplasma; ara s'ha vist que ocupen els nusos del reticle microtrabecular com petites aranyes en una teranyina, cosa que vol

dir que les proteïnes que elaboren segons el codi que reben de part de l'ARNm passen a formar part del material associat al reticle microtrabecular, que no queda en forma aleatòria dispersat per la cèl·lula sinó en determinats punts de forma apta per al que calgui, com ara per formar microtúbuls.

A més gràcies a unir els components dispersos del citoplasma en una unitat estructural forma un autèntic lligament o armadura del conjunt cel·lular. I K. R. Porter proposa anomenar-lo, per això, **citoplasm**.

També s'ha comprovat que és el suport de la membrana cel·lular externa i que el centre organitzador dels microtúbuls hi està associat.

Finalment encara podem mencionar una altra troballa que s'hi ha fet: Observant cèl·lules canceroses s'ha vist que tenen el reticle microtrabecular més dens que no pas el de les cèl·lules normals i que els polisomes no estan distribuïts com d'ordinari. Què voldrà dir això? No es pot aventurar cap hipòtesi, però sí que podem dir que de vegades investigant estructures per pur interès científic es troben aplicacions a coses pràctiques; en aquest cas a la medicina. Qui sap si això pot donar la pista de com es formen certes cèl·lules canceroses i combatre la malaltia!

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

Els nostres morts no envelleixen

Una vocació de llibertat

Cadascú de nosaltres arribarà a l'hora de la seva mort portant amb ell tot el feix de les bones i de les males obres que hagi fet mentre "vivía en el cos". Les nostres obres, bones o dolentes, contenen el millor de nosaltres, i àdhuc a nosaltres mateixos: és a dir, la nostra llibertat en tant que "alliberada" (si les obres són bones) o bé en tant que "bloquejada" (si les obres són dolentes), i també la nostra llibertat en tant que conformada per la gràcia del Crist, atès que "és per a llibertat que Crist ens ha alliberat... Vosaltres, germans, heu rebut una vocació de llibertat; només que aquesta llibertat no sigui ocasió per a la carn; al contrari, per la caritat feu-vos servents els uns dels altres" (Gal 5,1.13).

"Perquè tots nosaltres hem de comparèixer davant del tribunal de Crist, a fi que cadascun rebí el que ha merescut vivint en el cos, segons el que va obrar, sigui bé, sigui mal" (2Cor 5,10). ¿Què es vol dir, exactament, amb això? Mèrit i, també, premi o càstig: ¿com s'han d'entendre en el context d'un hipotètic "judici" a l'hora de la mort?

Judici

El text que acabem de citar no situa necessàriament el "judici" a l'hora de la mort; sembla que la tradició cristiana més aviat situí el "judici" a la fi del món, a la fi de la història (cf. Mt 25, 21-46). I "judici", en aquest cas, és una expressió que coincideix pràcticament amb allò que anomenem "acció escatològica de Déu", l'acció per la qual Déu manifestarà i exercirà la seva sobirania absoluta sobre tot el creat i, al mateix temps, realitzarà o portarà a terme la plenitud de totes les coses: "I el qui seia al setial va dir: Tot ho renovo" (Ap 21,5). Però cada cosa, cada ésser, arribarà a aquest "judici" renovador de Déu segons la seva pròpia naturalesa, i l'home hi arribarà amb la seva llibertat "alliberada" o "bloquejada", i amb la llibertat també amb el "mèrit" de les seves obres, mèrit que reclama "premi" o "càstig". L'home arriba a l'hora de la mort amb les "maletes" plenes, suposem, de bones obres; però la mort no és la duana que "revisa" el nostre equipatge i després el deixa passar: en realitat, la mort, en aquest sentit, és el final de la vida, i més enllà de la mort tot és gràcia, tot és do gratuït.

"Entra al goig del teu senyor", dirà l'amo al servent bo i fidel (Mt 25,21). I el "goig" és una categoria que expressa a bastament la **gratuitat** de la "vida eterna". En aquest sentit, cal dir que el cel no ens el guanyem, sinó que se'ns el regala; ja hi tornarem en un altre moment.

La "vida eterna". ¿Com cal entendre aquesta "eternitat"? L'"eternitat" no és una categoria filosòfica, oposada, per exemple, a la

"temporalitat"; l'"eternitat" és un atribut que defineix l'existència i la vida de Déu. En aquest sentit, "vida eterna" vol dir Déu mateix i la plenitud de la seva vida. Però l'home, ¿com pot endinsar-se en la "vida eterna" sense perdre la seva condició de realitat creada i, per tant, "finita" i "limitada"? ¿Potser l'home, endinsant-se en la "vida eterna", perd la seva "temporalitat" i esdevé "etern"? I si és així, ¿com es pot mantenir l'existència de l'home, com a creatura, en el més enllà de la mort? ¿No és l'"eternitat" un atribut exclusiu de Déu?

Creaturitat i temporalitat

"Creaturitat" i "temporalitat" volen dir, pràcticament, el mateix. Segons la Bíblia, Déu ho ha creat tot "en el temps"; o, més ben dit, el "temps" és la **primera creatura** de Déu; i el "temps", si és quelcom real, i no solament una mesura convencional de la duració de les coses, ho és perquè està sostingut pel "Déu etern". Volem dir, doncs, que en el nucli de totes les coses, en tant que "creades", hi ha el "temps". També en el nucli de l'home.

Quan parlem del "temps de l'home" ens referim a dues coses molt diverses. En primer lloc, volem assenyalar el curs de la vida humana, que té un principi i té una fi, i la mort, en aquest sentit, és el terme del "temps de l'home": més enllà de la mort, no hi ha temps. Però també volem dir el "temps" que l'home ha anat fent sorgir dins seu en forma de pensaments i de decisions lliures; i, en aquest altre sentit, el "temps de l'home" roman en ell i ha de romandre en ell, àdhuc més enllà de la mort, si és que l'home, en el més enllà de la mort, continua essent home. En aquest segon cas, el "temps de l'home" és l'home mateix que, a l'hora de la mort, surt a l'encontre del Senyor ressuscitat.

Llibertat i temps

"Llibertat" i "temps" són dues realitats humanes interdependents. D'una banda, la "llibertat" està feta de "temps": diríem que el "temps" és la infraestructura de la "llibertat", en el sentit que l'opció de la llibertat humana porta i conserva l'estructura temporal de l'home; l'opció de la llibertat humana, feta definitiva a l'hora de la mort, introdueix el "temps de l'home" en la immensitat del "Déu etern" i el conserva.

D'altra banda, la "llibertat" **redimeix** el "temps-que-passa" i fa que no passi. Per l'opció de la llibertat humana, el "temps de l'home" esdevé d'alguna manera "etern". I és aquesta "eternitat" (o immortalitat), com a fruit de l'opció de la llibertat humana, la que resisteix la voracitat del "temps-que-passa" i la mateixa voracitat de la mort i la que queda assumida —i amb ella, l'home mateix pel "Déu etern".

D'aquesta "temporalitat-eternitat" de l'home no en sabem pas massa, i potser tampoc no cal entestar-nos-hi. A l'home no li és possible de copsar experimentalment la seva llibertat, tot i que fonamenta la seva existència —el seu caminar vers el futur— en la peculiar "transcendència" de la seva llibertat. L'home només és capaç de sentir que el temps de la seva vida no té res d'homogeni, i que hi ha instants que semblen una eternitat, en el sentit positiu i negatiu de l'expressió. ¿No us sembla que és veritat allò que, quan hom estima un altre és dir-li: que siguis sempre?

En qualsevol cas, atesa l'estructura temporal de l'home, hem de dir que "els nostres morts no envelleixen". Volem dir que l'home, en aquest sentit, no viu després de la mort; més encara, que no hi ha temps després de la mort, i que la mort és per a l'home l'autèntic límit de la seva existència i una frontera infranquejable. El meu pare, per exemple, té vint-i-nou anys. I si no hi ha temps més enllà de la mort, la "duració" de l'home més enllà de la mort no pot ser concebuda com un temps que no s'acaba mai, sinó com l'**ésser per sempre** d'una creatura que, sense deixar de ser-ho, ha esdevingut "eterna". La "vida eterna" no és una categoria mesurable des del "temps de l'home", com a "temps-que-passa", sinó des de la definitivitat assolida per la llibertat i sostinguda pel "Déu etern".

La vida eterna, ¿és o no és vida de l'home?

Però, si les coses són així, ¿com cal entendre en **dinamisme** **humà** en el més enllà de la mort? ¿La "vida eterna" és o no és "vida" de l'home? El cel —ho veurem la setmana que ve— és activitat incessant, no solament en el sentit que Déu hi actua, sinó també en el sentit que l'home, tot endinsant-se cada vegada més co-home amb els altres homes. Així és com cal entendre la **comunió dels sants** no solament en relació amb els altres benaurats, sinó també en relació amb els vivents, tal com ho creu i ho practica l'Església en la "intercessió dels sants" en la "pregària pels difunts".

Mireu, potser caldria aprofundir una mica més en el tema de la llibertat de l'home. La llibertat no és un patrimoni o un compte bancari, del qual anem "gastant" una part cada vegada que fem un acte lliure. Més aviat hauríem de dir que la llibertat és una "potencialitat" que es va fent o realitzant a mesura que l'exercitem. L'home ho és, de lliure, en la mesura que fa ús de la seva llibertat. Però l'ús de la llibertat és, al mateix temps, "realització" i "disponibilitat"; volem dir que l'home, en cada opció, esdevé més ell mateix augmentant les seves possibilitats de ser-ho més, i, evidentment, esdevé més fill de Déu per la gràcia.

Però aquesta situació de la llibertat de l'home no és indefinida. La mort significa i és el terme d'aquest procés de fer-se home i, per tant, el terme del procés de creixement de la llibertat de l'home. ¿Què passa aleshores a l'hora de la mort? ¿Com queda la llibertat de l'home a l'hora de la mort?

Cal dir que a l'hora de la mort la llibertat de l'home queda "definitivitzada" en el doble sentit de "plenament realitzada" i de "perfectament disponible". I és aquesta llibertat la que es posa en moviment per l'acció escatològica de Déu a l'hora de la mort, un moviment o dinamisme que inclou tota la vida de l'home i tot el que l'home ha arribat a ser —no hi ha possibilitat de noves opcions o de creixement de la llibertat més enllà de la mort— en forma de disponibilitat absoluta.

A l'hora de la mort, de passivitat res de res

De passivitat, realment, res de res. De passius, més aviat ho som ara, en la mesura que ens resistim a l'amor que rebem o que ens ofereixen. Perquè el veritable motor de la nostra llibertat és sempre l'amor que rebem, segons allò que "és ell qui ha estat el primer d'estimar-nos" (1Jo 4,10). No hi ha gens ni mica de passivitat en la disponibilitat absoluta conquerida a l'hora de la mort, sinó més aviat activitat i dinamisme, una activitat i un dinamisme que són més nostres que mai i que ens realitzen humanament més que mai i ens "comuniquen" més que mai amb els altres, precisament perquè són una activitat i un dinamisme moguts per Déu mateix. Diu l'Escriptura: "Nosaltres sabem que hem passat de la mort a la vida, perquè estíem els germans" (1Jo 3,14); aleshores, ¿com no serà, i molt més encara, passar de mort a vida quan ens sentirem profundament estimats?

Els nostres morts no envelleixen

Diem: "els nostres morts no envelleixen", i, amb això, implícitament assenyalam la importància del **moment** de la mort. Vistes les coses des de la perspectiva del "temps-que-passa", el moment de la mort és com qualsevol altre, i el temps s'emporta enllà aquest moment deixant-lo en el passat. Però des de la perspectiva de l'home que hi mor, les coses són molt diferents: perquè l'home hi mor, aquest moment no pot deixar d'"experimentar" d'alguna manera la presència de l'acció escatològica de Déu en l'home que mor.

Caldria dir que el moment de la mort d'un home és un moment que té tot el que ha de tenir per a ser un "moment final"; en aquest sentit, és un moment autènticament fronterer amb la parusia. Tant és així, que l'Església pelegrina experimenta i viu aquest mo-

ment de la mort de cada home com si fos el moment en què el Senyor trucarà a la porta: "Mira, sóc a la porta i truco. Si algú escolta la meua veu i obre la porta, entraré a casa seva i menjaré amb ell, i ell amb mi" (Ap 3,20). L'Església experimenta i viu el moment de la mort de cada home com la presència anticipada del seu moment escatològic.

I el moment de la mort d'un home resta sempre present en la memòria de l'Església. I, per això, convida sovint els seus fills a agrupar-se entorn del moment de la mort de cada home. Aquest és, parcialment, el sentit de la pregària pels difunts: L'agrupament dels fidels entorn del moment en què Déu ha actuat escatològicament en aquest món, un moment per a donar gràcies i per a rebre la força per a continuar el camí. En aquest sentit, l'Eucaristia pels difunts —i tota Eucaristia és memòria dels vius i dels morts— és la que realitza amb més perfecció el sagrament pasqual.

Només que el moment de la mort d'un home porta també el segell de la màxima feblesa i impotència: s'assembla, com cap altre, al moment en què "la terra amb les obres serà consumida" (2Pe 3,10), per deixar pas a la promesa d'"un cel nou i una terra nova, on farà estada la justícia" (2Pe 3,13). Un moment que restarà sempre en la memòria de l'Església com el moment en què l'home reclama urgentment l'amor dels germans per tal de sortir a l'encontre del Senyor "que torna". Un moment, doncs, que haurà de ser constantment omplert per les pregàries dels fidels.

No hi fa res que aquest moment s'hagi allunyat de nosaltres dies, mesos i anys. La pregària pels difunts és sempre un retornar al moment de la mort d'un home, un retornar-hi sempre, i sempre possible, perquè aquest moment es conserva actualitzat en l'especial i misteriosa temporalitat de l'Església pelegrina.

Nous interrogants

És clar que el que acabem de dir origina nous interrogants. Per exemple, ¿com aprofiten les nostres pregàries als difunts? Ja veieu que estem evocant el tema del purgatori. Però, aleshores, és normal que ens preguntem: ¿què hi fa l'home en el purgatori? ¿Dura molt o poc, o no dura de cap manera, el purgatori? ¿El purgatori és quelcom semblant a una "sala d'espera" —o com una mena de camp de concentració— **abans** del cel? ¿A l'altra vida hi ha, de veritat, dues menes de persones "salvades": les que "esperen" entrar en el cel i les que ja hi han entrat?

Cel i purgatori seran els dos temes que hauré de comentar en el pròxim article.

JOSEP GIL i RIBAS, *pure*.

REIXACH - CAMPANYÀ
ART RELIGIÓS
Passeig de Gràcia, 117 - Tel. 217 82 44 - 08008 BARCELONA

Més de cent anys
al servei de la
comunitat cristiana

La desamortització va partir el monestir de Sant Sebastià dels Gorgs

Església de Sant Sebastià. A la porta, timpà: Pantocràtor voltat d'àngels i fris decorat. Alta torre campanar, rectangular, amb alguna finestra geminada. Restes del claustre; arcades amb capitells (figures d'animals). Un capitell i àbac visigòtic. (V. Burón).

Aquest monestir romànic, dedicat a Sant Sebastià, és un dels monuments més interessants d'aquesta època i estil de tot el Principat. Tot i trobar-se en un indret de difícil accés —tocant a Vilafranca del Penedès—, és alhora un gran desconegut. És, per tant, aquest treball una modesta aportació per donar-lo a conèixer, reivindicant els seus valors artístics i monumentals, i demanar la seva total restauració.

Fundació nobiliària

El dia 17 d'octubre de l'any 1030, una dama de la noblesa catalana, filla del comte Borrell II de nom Ermengarda, feia solemne testament de tots els seus béns a favor del seu fill i hereu Mir Geribert; i entre les moltes clàusules d'aquell document testamentari, dedicava una especial atenció referent a la salvació de la seva ànima; i res millor per assolir l'eternitat que —segons costum de l'època— fundar un monestir en el qual un grup de frares dediquessin part

de la jornada a resar per l'ànima de la fundadora del cenobi. Aquest monestir no fou altre que el de Sant Sebastià dels Gorgs.

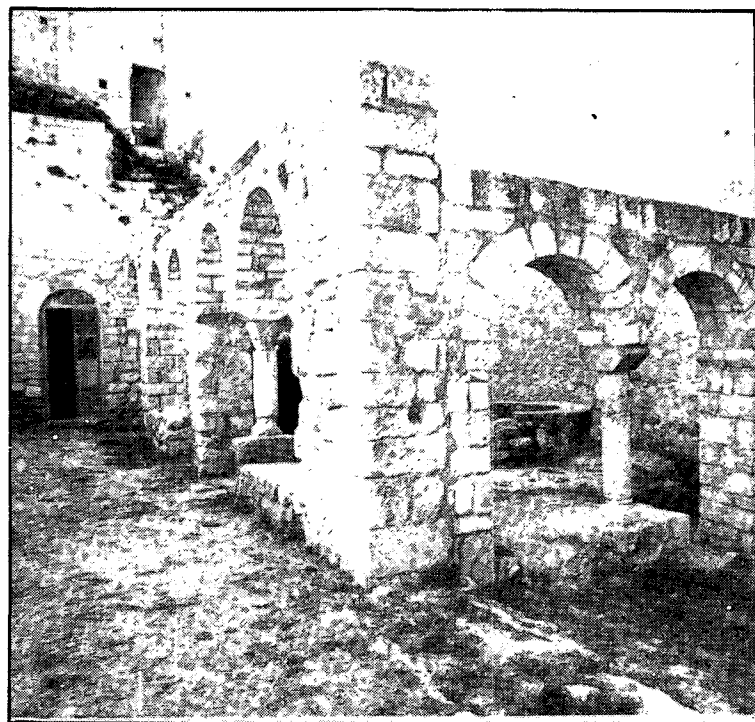
Perquè l'obra iniciada no es deturés, Ermengarda féu grans donacions de terres, vinyes i d'altres propietats, així com la venda dels seus cavalls, pollins, muls i mulets; i si això no bastava, estava disposat a vendre els seus porcs, les vaques, els ramats i fins i tot les collites de blat o de vi, per tal d'instal·lar una comunitat religiosa al més aviat possible, un cop enllestides les edificacions.

La bona Ermengarda, no pogué veure realitzat el seu desig d'assistir a la consagració d'aquella obra monumental, però el seu fill Mir Geribert proclamat príncep d'Olerdola, es féu càrrec del tot el legat matern, instal·lant a Sant Sebastià una comunitat benedictina, sota la protecció de l'Abadia de Sant Víctor de Marsella, per tal de guardar-hi les despulles de la seva mare, i perquè no deixessin mai de pregar per la seva ànima.

Desamortització

La unió de Sant Sebastià dels Gorgs amb la comunitat de Marsella no fou, al llarg dels segles gens afortunada, car els deutes, la falta d'administració, el desgovern, etc., feren que aquell monestir visqués sempre en unes condicions molt migrades. Aquest estat de coses canvià lleugerament als inicis del segle XV quan el papa Benet XIII amb la proclamació d'una butlla, deslligà aquest monestir de l'obediència a Sant Víctor de Marsella, unint-lo al de Santa Maria de Montserrat, del qual depengué fins al primer terç del segle XIX, època en la qual la davallada del món monacal fou una trista realitat, a causa de les lleis de desamortització, exclusivament i moltes d'altres que es promulgaren en aquells anys tan trasbalsats.

La dissort de Sant Sebastià s'inicià en l'anomenat trienni liberal; concretament l'any 1821, en què el govern s'apropià de tots els monestirs i de les seves propietats, per vendre'ls al millor pagador. Els compradors de Sant Sebastià dels Gorgs foren dos personatges de la comarca anomenats Jaume Hugas i Josep Faiges, que pagaren la quantitat de 135.636 rals i 33 maravedís. Una propietat que no pogueren gaudir gaire temps car al finir el trienni liberal, el monestir retornà a la propietat montserratina, i no fou fins l'any 1835 en què el decret de desamortització retornà als esmentats primers compra-

El monestir és a Avinyonet del Penedès, a la comarca de l'Alt Penedès.

dors aquella propietat.

Recuperat, doncs, pels propietaris Hugas i Faiges els edificis prioral i les terres annexes, feren la partició, una partició de la qual sols se salvà l'església que es convertí en parròquia, mentre que els altres edificis com els claustres, la casa prioral i altres dependències passaren a parts iguals pels dos compradors, i precisament en la part del claustre és on es féu aquell disbarat d'aixecar una paret al bell mig de la construcció, quedant una petita part desafectada, mentre que la part principal es convertia en la base de l'edificació de dues cases pels nous propietaris, perdent-se lògicament en fer aquesta obra, gran part dels valuosíssims elements decoratius que adornaven aquest extraordinari claustre.

No s'acabaren aquí les dissorts dels claustres de Sant Sebastià

car la petita ala de llevant que els acords de venda pertanyia a l'Església, es féu servir també de base per construir-hi la casa rectoral i la del campaner, quedant aquesta edificació molt malmesa per les obres; i perquè no li manqués res, s'aprofità el petit espai per convertir-lo en un galliner, una feina que va desenvolupar durant molts anys, amb l'admiració —suposem— de les gallines, no acostumades a viure en galliners romànics.

Avui el monument restaurat en part, és com he dit, un lloc digne per fer-hi una visita i sobretot per admirar entre d'altres elements, el que queda del claustre, unes pedres mil·lenàries tant trasbalsades i enigmàtiques, que ni els més experts estudiosos han pogut treure'n l'entrellat.

JOSEP M. BROTO I TWOSE

100 milions de persones viuen a la intempèrie

S'estima que 100 milions de persones, al món, no tenen cap llar, viuen sense cap recer. A l'Àfrica Llatina 20 milions d'infants dormen als carrers. A casa nostra aquesta forma extrema de pobresa ha tornat a aparèixer. Durant els mesos crus de l'hivern, moltes persones busquen aixopluc a les estacions de metro buscant una mica d'escalfor per dormir unes hores.

Aquest trist fenomen està molt vinculat al Tercer Món i a l'explosió demogràfica de les ciutats grans que han absorbit bona part de la població rural. A Mèxic, 1.000 persones s'instal·len cada dia a la perifèria. La ciutat compta ja amb 18 milions d'habitants. L'any 1980, el 25 per cent de la població mundial vivia a les ciutats. Avui la proporció és del 40 per cent. Hom preveu que d'aquí a mig segle la proporció sigui del 65 per cent.

Viut de les deu ciutats més poblades del món seran, en un termini de quinze anys, del Tercer Món. L'any 2.000 Mèxic tindrà 31 milions d'habitants, São Paulo 26 milions, Calcuta, Rio i Bombai prop de 20 milions.

Èxode rural

El fenomen és irreversible. L'èxode rural és constant. L'única solució és potenciar el camp per retenir la seva població. S'ha d'actuar racionalment per corregir la tendència actual que provoca desequilibris importants.

La societat té plantejats molts desafiaments. Un dels més importants és permetre que els sectors més pobres puguin accedir a un habitatge que els permeti de viure amb dignitat. Aquest és un problema que s'ha de plantejar seriosament en aquest 1987 que ha estat declarat per les Nacions Unides com l'Any Internacional de les persones que viuen a l'intempèrie.

NECESSITEM DIRECTORA

Per a Residència de la Tercera Edat.

Situada a l'àrea Metropolitana de Barcelona. Es requereix:

- Experiència demostrable.
- Edat entre 30 i 50 anys.
- Hi haurà de residir permanentment.
- Condicions a convenir.

Escriu a Catalunya Cristiana. Referència 175. València, 244 - 08007 Barcelona.

Solidaritat amb Fang

El món de la investigació científica es mobilitza en defensa de Fang Li Zhi, l'astrofísic xinès líder de les manifestacions estudiantils de desembre i gener passats, que ha estat destituït del càrrec de vicedirector de la Universitat d'Hefei i expulsat del partit. El Nobel Valentin Fitch, físic de les partícules elementals i president de l'"American physical society", en nom dels físics americans ha enviat un prec a Deng Xiao Ping; altres crides han estat tramessades des d'altres continents. El 27 de gener propassat Edoardo Amaldi, president de l'"Accademia dei Lincei", ha lliurat a l'ambaixador xinès a Roma, un missatge adreçat a Deng Xiao Ping a favor de Fang.

"Els contactes entre la nostra Acadèmia" es lleixen en el document "i la Xina daten de 350 anys (...). En els darrers deu anys els intercanvis entre les nostres Universitats, i entre l'Acadèmia Xinesa (de ciències) i la nostra s'han incrementat amb l'activitat del professor Fang Li Zhi. I ens adonem que això ha estat possible gràcies a la política per ell iniciada."

El document del professor Amaldi continua: "En la història de la nostra Acadèmia hem pogut constatar que les limitacions de la llibertat d'investigació científica i de l'ensenyament sempre han tingut efectes socials i econòmics negatius a breu termini i que, a llarg termini, han estat condemnats pel judici de la història."

El document, concret en el seu contingut, espera en conclusió, "en nom dels membres nacionals i de l'estranger de la nostra Acadèmia, i en nom de la Universitat de Roma que ben aviat es podran resoldre els problemes conexas a les activitats d'ensenyament i d'investigació del professor Fang Li Zhi. Així ho creiem vista la política de modernització per vostè iniciada, que permetrà l'assoliment de nous coneixements científics pel poble xinès i els seus amics d'arreu del món".

A propòsit del professor Fang, s'ha desmentit el que informava el Washington Post, i que fou repetit

per diversos òrgans informatius europeus. "Il Saba-to" està en condicions d'afirmar que, fins el dimarts 27 de gener, el professor Fang es trobava treballant prop de l'Observatori de Pequín, de l'Acadèmia Xinesa", i que per tant fins aquesta data no havia estat pres ni se sap de cap procediment acordat per detenir-lo. La situació de Fang, com la de molts altres intel·lectuals és crítica, si bé sembla que hi ha un factor que juga a favor seu, i que segons el parer de comentadors de qüestions xineses podria ser decisiu: la borsa d'Hong Kong, el dia següent de l'expulsió de Fang Li Zhi del partit comunista, va sofrir una baixa de 42 punts.

La importància del paper dels intel·lectuals i la necessitat de la seva autonomia havien estat subratllades per Fang Li Zhi, de retorn al seu país després del seu viatge a Itàlia el passat novembre. "A Roma", explica Fang a un diari de Shanghai, "he vist el Papa i el president de la república escoltar els savis d'arreu del món parlant del cometa Haley. El poder suprem no pertany a un individu sinó al saber".

Especialment a Roma, Fang s'ha sentit afectat per una frase del Papa al final d'una audiència concedida als científics de la trobada internacional sobre el cometa Haley. Després del discurs i les fotografies de ritual, el Papa, adreçant-se al cardenal Casaroli preguntà: "¿Quina sala és aquesta?", "Es la Sala Regia, Santedat" respongué el Secretari d'Estat una mica estranyat d'aquesta inesperada pregunta del Papa. "En altre temps", conclougué el Papa, "aquí es venia a rebre reis i emperadors, com avui: hi hem rebut reis de la ciència". "Les vostres investigacions i descobriments científics", havia dit Joan Pau II en el discurs oficial als màxims astrofísics del món, entre ells Fang Li Zhi, "estan en el punt d'esdevenir instruments efectius per a una profunda comprensió entre els homes, pel benestar dels quals ha nascut tota l'aventura de la ciència".

PAOLO BIONDI

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

El 29 d'abril

Convocatòria de totes les persones grans de Catalunya a Montserrat

D'ençà que la nostra història com a poble s'inicià —com cantem en el "Virolai"— sota la invocació de MONTSERRAT, la majoria dels catalans hem volgut iniciar-hi també la nostra pròpia història: personal, de parella o de col·lectivitat, com és, avui, el nostre cas.

També, MONTSERRAT ha estat, de sempre, l'origen i la força de tot redreçament i reivindicació.

Per això, "Vida Creixent" (moviment cristià de gent gran), CONVOCA TOTES LES PERSONES GRANS DE CATALUNYA que tenen voluntat d'iniciar una nova etapa en la seva presència activa i col·lectiva dins la gran germanor del nostre poble, a pujar, una vegada més, però ara amb una

significació singular, ALS PEUS DE LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT, per a implorar que ens concedeixi "la humil fidelitat de cada dia, arran de Poble i portant la Creu, i que el treball i el progrés de la feina Catalunya sigui sempre un servei desinteressat en la construcció del Regne". (Bisbe Casaldàliga).

A demanar-li, també, que ens ajudi,

—Perquè, respectant, volem ser respectats,

—Perquè, servint, volem ser atesos,

—Perquè, estimant, volem sentir-nos acompanyats, i, encara més, perquè amb el seu "foc, que sense consumir escalfa, foragiti de Catalu-

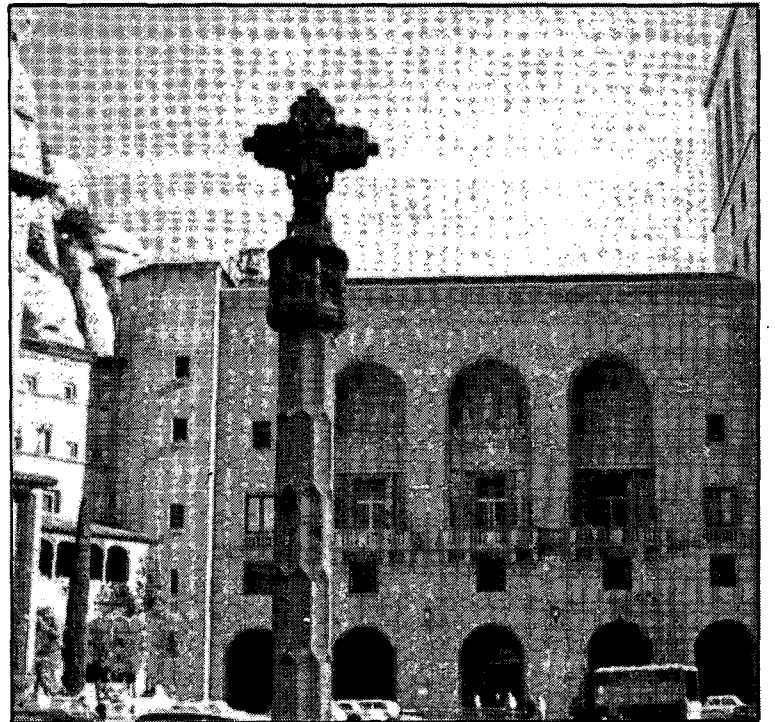
nya l'esperit de discòrdia i uneixi tots els seus fills amb cor de germans" (Dr. Torras i Bages), sense diferències d'edat, de sexe, d'origen, d'ideologies ni de classe.

ES PER TOT AIXÒ que, els que del nostre passat no pretenem passar-ne factura sinó que volem fer-ne un oferiment per ajudar a bastir el futur, ENS APLEGAREM A MONTSERRAT des de tots els indrets del nostre Principat, per unir la nostra lloança a la dels monjos i escolans, dient, com el poeta:

*"I com per tot arreu,
a flor de Ter, de Llobregat
o Segre,
oh pàtria meua, vas pujar
de preu*

"La veritable necessitat humana d'actuar no més se satisfà amb el compromís de CREIXER i espiritualitzar-se, i contribuir així a la salvació i a la maduració de la humanitat".

J. Bruguera
(A "Qüestions de Vida Cristiana")

Montserrat ha estat sempre l'origen i força de tot redreçament i reivindicació.

*pels fins merlots de la caputxa negra,
que eren arcàngels aflautant la veu"*

(Josep Mª Sagarra)
Que no hi manqui, doncs, la teva veu i la teva presència.

Viure... malgrat tot

La visió s'enfosqueix...
L'oida es tapon...
L'olfacte desapareix...
El gust es perd...
El tacte es fa vacil·lant...
Els peus són feixucs...
Les articulacions grinyolen...

Els múscles es debiliten... però si el cor continua batejant amb capacitat per a estimar i agrair de sentir-se estimat... és que no som vells encara.

L'amor ajuda a acceptar les pròpies nafres. I el poder compartir les nostres febleses fa que aquestes resultin menys punyents que no pas mantenint-les en secret.

La voluntat de viure i de ser feliç pot superar la davallada física, i estimular-nos a seguir dempeus en la darrera competició atlètica de l'Olimpiada de la vida...

El fet de seguir participant-hi ja omple de goig. I també hi ajuda l'esperança de rebre el premi amb què serà reconegut justament el nostre esforç. Per damunt de na-

fres i àdhuc d'injustícies, podem albirar un horitzó joïós, ampli i esperançador.

Una vida de fe, consolida l'esperança i possibilita el viure, talment estimant, que el morir no representi més que una anècdota, un fet certament important però viscut com el trànsit que és devers l'amor infinit.

Saber convertir en rialla col·lectiva, franca, espontània i innocent una fallida de la nostra limitació, és un signe de notable desèiximent.

És un do de Déu poder gaudir dels sentits, malgrat l'edat. I no ho és pas menys el de poder viure en els nostres temps en què els avenços de la tècnica poden ajudar la naturalesa desgastada...

La naturalesa fa el seu camí... La Gràcia ajuda a fer-lo amb joia i esperança.

Viure la riquesa del què som, i del què hi ha entorn nostre, és ben bé un do de la Gràcia.

LLUÍS ANTONI

Resum d'activitats

El dia 8 d'aquest mes de març, vam prendre part en la Diada de les Associacions i Moviments de la Delegació diocesana d'Apostolat segle, i en la qual actuàrem com a moderadors del "Testimoni de cinc militants seglars", sobre "Els laics en el món", i aportant-hi també el nostre testimoniatge.

El dia 14 del mateix, tinguérem el recés trimestral, amb el tema "L'Església, poble de batejats", presentat pel nostre consiliari, el P. Lluís Antoni Sobreroca, s.j.

Els dies 8 i 9 del proper mes d'abril, ens trobarem els delegats de "Vida Creixent" de les vuit diòcesis catalanes, per a intercanviar informació i coordinar les nostres activitats i projectes.

El dia 29, també d'abril, "Aplec de Gent Gran a Montserrat", convocat pel nostre moviment.

Cada segon dimecres de mes, es tenen les reunions d'animadors de grup, a Roger de Llúria, 89, de 5'30 a les 7 de la tarda.

Programa dels actes

SORTIDA: Des dels diversos indrets de Catalunya, a una hora convenient que permeti ser a Montserrat a les 10 del matí.

A les 11.- **Participació a la Missa Conventual.** (Presentació d'ofrenes).

A les 12.- **Temps lliure**, per a confraternitzar.

A les 13.- **Cant de la Salve**, per l'Escolania.

A les 14.- **Dinar.** (Al restaurant a l'entrada del recinte montserratí).

A les 16.- **Trobada col·lectiva**, a l'interior de la Basílica. (S'hi farà una breu informació de cada diòcesi i s'hi interpretaran unes peces musicals).

Advertiments

DESPLAÇAMENT. Si es fa en grup, cada ciutat, vila o poble, haurà de contractar pel seu compte el servei d'autocars. I fixar el preu del viatge. (El preu del dinar és de 800.- Ptes.).

DES DE BARCELONA. Les inscripcions es fan a través de cada un dels grups de "Vida Creixent". Els qui ho facin particularment, telefonin al N° 207 01 54, de 10 a 13 del matí o de 5 a 7 de la tarda.

PREUS. Viatge, 500'- Ptes.

Dinar, 800'- Ptes.

HORA DE SORTIDA, a les 8'30 del matí.

LLOC DE SORTIDA: Passeig de Sant Joan (entre Gran Via i Diputació).

Constituit a la diòcesi de Lleida

El moviment s'estén per Catalunya

"Vida Creixent" s'ha constituït formalment a la diòcesi de Lleida. Mossèn Josep Pascual Benabarre ha estat nomenat conciliari. El moviment va estenent progressivament el seu radi d'acció. El primer projecte que ha aprovat la nova junta és participar en el pelegrinatge de la Tercera Edat a Montserrat el pròxim 29 d'abril.

Des de feia alguns anys, el senyor Josep Olomí Batlle i el seu grup treballaven sistemàticament en l'apostolat de la Tercera Edat. Ara, seguint l'esperit de VIDA CREIXENT, aquest apostolat rebrà un nou impuls. En la reunió que el grup Olomí i d'altres persones tingueren el dia 13 de febrer, fou elegida la primera Junta Directiva Diocesana de VIDA CREIXENT, en la qual figuren les següents persones: Josep Olomí Batlle, Responsable; Guillermo Puertas Fernández, Secretari; Villar

Guardiola Royo, Vice-secretaria; Raimunda Oto, Tresorera; i Pompeu Tardà Casas (Relacions Públiques). Antonia Palacin Roqué (Propaganda), Roser Sabaté, Carmen Barrios, Lorenzo Salcedo Biescas, com a vocals. Mossèn Josep Pascual Benabarre, Consiliari. El Dia Permanent Fermí Tomás, coordinador dels diversos apostolats seglars, continuarà treballant amb el grup.

Amb el propòsit d'organitzar en totes les parròquies que sigui possible grups d'amistats, espiritualitat i apostolat, la Junta Directiva té la intenció d'establir una Escola d'Animadors de l'Apostolat de la Tercera Edat. En aquesta escola xifren els membres de la junta totes les esperances de fer reviuir en els grans l'esperança d'una vida millor aquí en aquest món i en l'altre.

El desplaçament cap a regions més estables pot ser una solució pels refugiats libanesos.

Els drets més elementals, trepitjats

El drama dels cristians del Líban

El Centre Catòlic d'Informació de Beirut, al Líban, va organitzar una conferència titulada "On són els drets de l'home?". Els quatre conferenciant, Charles Hélou, ex-president cristià de la República del Líban; Cheikh Chassan Lakkisse, iman xiïta de Byblos; monsenyor Antoine Beylouni, vicari patriarcal siríaco-catòlic, i el germà Nour, de l'Assemblea dels Fills de l'Església, van recordar que la societat humana ha d'aplicar els drets de l'home derivats de l'amor i el respecte absolut, tant en la pau com en la guerra. També van recordar que l'amor al pròxim és la condició indispensable de l'amor de Déu.

"Hem perdut tota esperança d'ajut exterior. Només el retorn als valors espirituals i orals que es fonamenten en la unió del poble poden ajudar a restablir els drets de l'home al Líban", van

concloure els conferenciant. En resum, els conferenciant van acabar fent una crida a la unió entre les diferents faccions en lluita en aquesta guerra civil, que ha convertit el que se n'havia anomenat fa uns anys la Suïssa del Pròxim Orient en un país on la misèria i la fam aflorescen per tots cantons.

"Estem a punt de ser enterrats"

La fam, la manca d'aliment, medicament, allotjament i hospitalització, junt amb la por de la població a ser torturat, per la por dels bombardeigs, dels segrestos i de la destrucció de les propietats i les expropiacions forçades, ha portat a una sèrie de reflexions entorn al problema que es planteja entre els refugiats libanesos, refugiats en el seu propi país.

Ibrahim Chebli, un dels caps visibles del "Comité de la Verge

del Líban" a França declarava fa poc que "som en el camí de cometre l'error que van cometre els palestins fa quaranta anys en acceptar la realitat dels camps de refugiats. Des de fa dotze anys, que va començar la guerra, els nostres fills no han conegut cap més realitat que la dels fusells. Nosaltres refusem que ens vulguin fer marxar, però el nostre futur podria ser entre els 150.000 visats que el Canadà acaba d'oferir als cristians libanesos. Estem a punt de ser enterrats. Però no tindrem cap mena de credibilitat davant l'opinió pública mundial fins que comencem a fer alguna cosa. El problema greu no és la manca econòmica, sinó el subdesenvolupament intel·lectual dels que es neguen a reconèixer la realitat en què viuen". Tot i no ser partidari dels mètodes violents, Chebli pot ser considerat com un radical. Apassionat pel Líban, no para d'interrogar-se sobre el futur del seu país i més particularment de la comunitat cristiana.

En fer les seves declaracions Ibrahim Chebli pensa en els milers de cristians libanesos, refugiats en el seu propi país, entre els quals ha aparegut la fam, producte de la inflació galopant que pateix en els darrers temps el país. El Líban és avui dia un estat en ruïna econòmica i social. En aquestes condicions no es fa estrany llegir en la premsa internacional que un pare de família de Trípoli —al nord del país— ha intentat recentment vendre els seus vuit fills a "qui vulgui encarregar-se'n i els, assegurant una bona educació". Efectivament, l'escolarització és un dels problemes més greus amb els quals es troben les famílies immerses en la pobresa al Líban. Si bé la campanya endegada fa un any per l'organització francesa "Secours Catholique" —i de la qual "CATALUNYA CRISTIANA" es feu ressò— d'escolarització de 3.000 nens necessitats era purament de prevenció, actualment, els nens sense centre d'ensenyança són la gran majoria dels cristians libanesos.

Ibrahim Chebli, des de França, proposa el desplaçament cap a zones més estables, en petites unitats d'artesanat amb destí a l'estranger. "Cal muntar un circuit socio-econòmic que garanteixi llur autonomia i llur subsistència adjuntant 100 o 200 famílies d'entre els refugiats libanesos", declarava fa poc.

J.C.

Crist de la vida

Que els jueus i els cristians es reconciliïn!

JEAN-FRANÇOIS BOUTHORS

A 91 anys, Katia Granoff, nascuda d'una família jueva, convertida al cristianisme, desitja que els llaços imperibles que uneixen les dues religions siguin més forts que allò que les separa.

Exiliada russa des d'inicis de segle, nascuda d'una família jueva, convertida des de molt jove al cristianisme, poetessa i amiga dels pintors, al front de diverses galeries de pintura, dues de les quals radiquen a París, Katia Granoff és un personatge rar. Als seus 91 anys, continua escrivint, i ha volgut dedicar el seu darrer llibre als llaços imperibles* que uneixen judaisme i cristianisme (1). Aquest tema és per a ella molt més que un tema de reflexió, perquè és, sens dubte, el tema que ha omplert la seva vida, de costat amb la passió que ha sentit per la pintura.

"Vaig néixer en una família jueva —explica—, però incrèdula. Eren d'aquells intel·lectuals que varen preparar la revolució abans que fossin descoberts per ella... com sempre. Recordo quan tenia 11 anys i creia fermament en el bon Déu. Jo era molt feliç. Una nit em preguntava: "¿Per què el bon Déu no et fa cap senyal? ¿Per què et deixa aquí en el teu llit sense dir-te res? Aleshores, ¿és que existeix veritablement?" Em vaig aixecar, i amb camisa de dormir vaig anar a la cambra dels meus pares. Pensava que ells eren omniscients, i els vaig confiar el meu problema: "Digueu-me què s'ha fet del bon Déu. No em diu res, no m'ensenya res... I el meu pare va respondre: "Jo no et diré res sobre l'existència de Déu. Però sí que et diré que cal seguir la consciència i que ella et guiarà pels camins del deure i de l'honor".

Això estava molt ben pensat, ¿no? Però això no satisfia del tot aquella noieta que era jo: això no em donava cap resposta. I fou aleshores que Crist va venir a donar-me la resposta: ell, ell era l'home, ell formava part de la humanitat humiliada, ell estimava els infants, ell vivia. Vaig descobrir que tenia una història, que l'havien tocat, que li havien estirat la roba per rebre salut física i moral i que, finalment, havia estat maltractat, com desenes de milers de jueus crucificats pels romans".

Molt aviat, per Katia Granoff, el cristianisme va revelar-se com a inseparable del judaisme. "De fet, jo no coneixia plenament el judaisme, però com que jo volia estimar el Crist, vaig tornar als seus orígens, a l'Antic Testament." Al mateix temps, feia l'experiència del rebuig, del menyspreu del qual es feia objecte als jueus: "Em molestava dir que era jueva".

Aquest descobriment d'infantesa roman encara vibrant, tant com inesborrable és l'espantós misteri de la Shoah. Katia Granoff no ho pot comprendre i es retreu ella mateixa d'haver-se'n escapat: "Es un miracle, però és un trist miracle. Jo hauria hagut de rebentar com els altres, amb ells. La gent hauria hagut de preferir rebentar abans que es produís aquest horror de lliurar els jueus a la mort".

Terrible qüestió que ens remet a l'ensenyament que durant segles ha impartit l'Església, aquest "ensenyament del menyspreu". Segons Katia Granoff, l'Església té molt per reprochar-se: "Durant molt de temps, l'esperit dels pobles ha estat dirigit amb un sentit d'odi i de menyspreu vers els jueus. Tot això preparava els holocausts que s'han vist i deformava la fe cristiana. Però crec que Jesús crucificat plorava llàgrimes amargues pels seus germans jueus i pels seus botxins".

Retrobament

Aquesta dolorosa pregunta no ha apagat en ella la flama de la fe. Aquest descobriment del Crist que venia a complir la Llei, Katia Granoff desitja compartir-lo amb els seus germans jueus. "Desitjo que l'evolució espiritual del pensament jueu s'obri a Crist: no es pot mirar enrera indefinidament. Hi ha el risc que s'esdevingui allò que li passa a la muller de Lot: hom es cristal·litza i no pas a favor seu, mentre que si s'avança amb amor i esperança..."

En el fons de si mateixa, espera una profunda reconciliació, un retrobament. És per això que va vibrar intensament quan hi hagué la visita del Papa a la sinagoga de Roma. "Calia veure el rabí quan rebia Joan Pau II. Exultava de felicitat. I deuria dir-se: «Per fi!». No va dir-ho, però segurament va pensar-ho com jo. I jo crec que a aquest esdeveniment, el Papa venia amb cor contrit, per tot el que el cristianisme deu al poble de la primera aliança, aquest poble d'Israel que fou el primer a manifestar la unitat de Déu."

I, evocant aquest moment particular, el to poètic aflora als llavis de Katia Granoff: "Si jo fos singularment audaç, diria que l'amor entre Israel i els cristians aspergirà com una pluja de gràcies la terra ressecada per l'odi i la indiferència".

L'esperança no li manca pas. En la mateixa situació dramàtica del Mitjà Orient hi percep signes de progrés. És sobretot que present que la força que ha d'apropar els creients en el Déu únic és més puixant que tot el que els separa. Katia n'extreu la certesa amb el testimoni d'homes com Edmond Fleg, en qui percep un immens i dolorós amor del Crist. O també amb els pintors que tant admira com Chagall i Mané-Katz: "Els dos, romanent fidels a la seva sensibilitat i al seu origen jueu no poden defugir els llaços imperibles que uneixen les dues confessions. Mireu Mané-Katz que quan vol pintar un jardí d'Israel, el que ens ofereix és una figura del Bon Pastor". A través del geni dels pintors que interpreta com una espurna espiritual, un do diví, és aquesta esperança i aquest clam de reconciliació que li plau escoltar.

("La Croix")

(1) Katia Granoff, Juifs et chrétiens, liens imperissables. Christian Bourgois éditeur. (160 p., 60 F).

CASA D'ESPIRITUALITAT "LA IMMACULADA"

Les Religioses Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció, han obert una Casa d'Espiritualitat a la nostra Diòcesi. Situada en l'acollidor poble de la Garriga, disposa de 30 habitacions individuals amb bany, calefacció, sales de reunió... Adient per:

Exercicis Espirituals
Dies de recés
Dies d'estudi
Convivències
Trobades
Jornades d'oració
Cursets

La Garriga, està comunicada per carretera Barcelona-Vic-Puigcerdà i R.E.N.F.E.
La Casa és oberta a:

Sacerdots
Religiosos i religioses
Laics en general

Per a més informació i inscripcions:
Germana responsable
C/ Cardedeu, 25
LA GARRIGA Tlf. 871 48 48
(Barcelona)

LLIBRES

Les aparicions marianes de Iugoslàvia (1)

Les aparicions de Medjugorje van començar el 24 de juny de 1981. Poc conegudes entre nosaltres, van tenir ressò internacional. Més de dos milions de cristians han viatjat a aquest racó perdut i inaccessible de Iugoslàvia. Allà hi han redescobert la pregària, el dejuni i la urgència de retrobar Déu davant dels greus problemes que amenacen el món.

És cert que Maria s'apareix a Medjugorje? Per l'estil de les grans aparicions del segle passat, Lourdes, La Salette, l'aparició té les mateixes característiques: simultàniament jove i mare davant d'uns pagesets fervorosos. Però aquesta vegada cal afegir-hi que es tracta d'un país comunista en el qual es conserva viva la fe.

L'Església encara no s'ha pronunciat i el bisbe local és partidari de la prudència tradicional al mateix temps que vol una crítica exigent. No vol fer el ridícul davant d'unes au-

toritats atees i que s'aprofitarien dels fets per desprestigiar unes comunitats cristianes que saben el que és la persecució i les catacumbes...

Un teòleg croata, i professor d'exegesi Ljudevit Rupčić ha fet un important treball per a donar conèixer aquestes "aparicions" i queda completat pel conegut periodista-capellà francès René Laurentin. Aquest féu una estada a Medjugorje pel Nadal del 1983 fruit de la qual és aquest llibre així com les fotografies que l'il·lustren. El llibre es completa amb una sèrie de documents, dades cronològiques, bibliografia, així com explicacions de com s'hi pot anar.

R. C. C.

(1) **RENE LAURENTIN-LJUDEVIT RUPČIĆ.** Apariciones de la Virgen en Medjugorje. Una investigación. Versión castellana de Claudio Gancho - 1987. Editorial Herder - Barcelona.

El doctor Josep M. Torres, missioner claretia a la Xina i a Filipines (1)

Els missioners són els grans desconeguts. Realitzen llur obra evangelitzadora abnegadament, calladament. Potser per allò que el bé no fa soroll. I nosaltres, que ja vivim ara en país de missió, restem tan tranquils. Allà, lluny, els missioners, i nosaltres fent la viu-viu en les nostres petites comunitats, això sí, cristianíssimes de sempre. Vivim de les "arrels cristianes de Catalunya"...

Però quan tenim la notícia de la vida sacrificada d'un missioner concret, vibren les fibres més íntimes de la nostra ànima cristiana i en donem gràcies a Déu. Ara mateix, hem llegit la biografia d'una gran missioner: el claretia doctor Josep Maria Torres Valentines, fill de Miralcamp (Segrià). El seu germà, Llorenç, un amic d'Igualada, mai no m'havia parlat del seu familiar, el gran missioner claretia, però ara m'ha posat a les mans un amè estudi biogràfic imprès a Filipines, i escrit pel P. Pablo Olmedo.

Entrà el doctor Torres i Valentines al seminari claretia als deu anys. Estudis a Barbastre, Vic i després a Cervera. com a germà coadjutor. A Solsona va voler ser infermer. Va viure un temps a Marsella, i estudià medicina a Roma. A 26 anys arribà a Xina, i s'incorporà a la missió claretiana de Tunki. La medicina es trobava pessimament a la Xina d'aleshores. L'aparició del doctor Torres fou un esdeveniment en aquella regió. Sols hi havia un dispensari a 300 kms., dels PP. Jesuïtes. Va viure, el doctor Torres, la terrible guerra dels anys 40. La fama del metge claretia va estendre's. Feia

P. Gustavo Alonso, beneï el nou hospital de Basilan. Li aguanta el micròfon, el doctor Torres Valentines.

temps que el generalíssim Chiang Kai-shek es trobava malalt, i hom demanà una visita del doctor Torres. El nostre metge el posà bo. Totalment guarit. El generalíssim li'n restà tan agraït que volia oferir-li uns presents que la dignitat cristiana del religiós esquivà amb educació. Això de la visita al generalíssim és anecdòtic. La feina la realitzà el doctor Torres entre milers i milers de pobres malalts, la gent més humil. I a totes les hores del dia. Sense, a penes, descansar. Després de 17 anys de treballar a Xina, fou pres pels comunistes i finalment deportat. Fou el darrer claretia que sortí de la missió. Es traslladà a Filipines i treballà a Lamitan. Era l'any 1952 i tenia 42 anys. Encarnà l'ideal d'evangelització que més endavant formularien els bisbes de l'Àsia: un diàleg de vida amb els pobres i amb la gent de diverses cultures i religions. El seu lliurament als pobres i als malalts despertà una actitud d'estimació pregona envers la persona del missioner claretia. Morí a Lami-

tan el 13 de maig de 1982, després de 47 anys de servei a Déu i al proïsme.

Amb la pèrdua del doctor Torres, la gent es preocupà pel futur sanitari del poble. "Què passarà ara amb nosaltres els pobres?", "Què serà dels nostres fills?", "Continuarà d'alguna forma la labor del Dr. Torres a Lamitan?", es preguntaven amb ansia. Els missioners claretians de Filipines i el bisbe claretia de Basilan fan tot el possible perquè l'hospital del doctor Torres segueixi oferint ajuda i assistència als malalts més pobres.

Les restes mortals del missioner català han estat sepultades a l'entrada del nou hospital, en l'illa tropical de Basilan, a l'ombra de gratacels altíssims de cocoters, perduts en l'Oceà Pacífic entre nombroses illes, de cara a un mar immens, obert de bat a bat a l'esperança...

A. DALMAU i JOVER

(1) "Corazón de oro y manos de artista Dr. José M. Torres C.F.M." Pablo Olmedo. Claretian Publications. Quezon City. Filipines 1986.

Els templers a la Ribera d'Ebre (1)

Quan, al 1119, Hug de Paganis i uns altres set cavallers fundaren el Temple, l'orde militar més antic, poc pensaven que aquella institució provocaria tanta literatura com ho ha fet. Important fou el paper que tingué en la Reconquesta i la seva influència religiosa, cultural i econòmica, però el que més llibres ha omplert ha estat la seva supressió al 1312 per Climent V. Aquest darrer punt ha estat origen de nombroses llegendes sobre la seva permanència fins a l'actualitat, que són més fruit de la imaginació que de cap altra cosa.

El llibre que presentem no és de fantasia, ans el contrari: és una història seriosa. Gairebé l'anomenariem una tesi doctoral si no fos perquè la seva amenitat i el seu to divulgatiu ens ho impedeixen. Es tracta de "La implantació de l'orde del Temple a la Ribera d'Ebre (1148-1210)". Obra de Carmel Biarnès, ja conegut per altres treballs històrics, va publicar-se el passat novembre, havent guanyat el II premi d'assaig Artur Bladé i comptant amb el suport de la Generalitat, la Diputació de Tarragona i l'Ajuntament d'Ascó. Rigorós, però a l'abast de tothom, és un llibre de 115 pàgines amb bones il·lustracions, tres documents facsimils, àmplia bibliografia i un glossari de mots tècnics al final.

Després d'una breu explicació introductòria de l'orde del Temple, tracta de la Reconquesta a la Ribera d'Ebre, de les donacions i privilegis i del repartiment territorial, incloent diverses cartes de població.

De la lectura d'aquesta obra se'n dedueix que l'autor és un creient, amant de la història i de la seva comarca. Amb l'edició d'aquest lli-

bre, el Centre d'estudis de la Ribera d'Ebre fa un homenatge a aquells cavallers que en aquesta comarca, el castell de Miravet, mostraren fins a l'heroisme la seva noblesa, sota la divisa "No és per nosaltres que ens esforcem, sinó per Aquell de qui prové tota glòria".

J.A.

(1) **La implantació de l'orde del Temple a la Ribera d'Ebre (1148-1210).** Carmel Biarnès i Biarnès. Editat pel Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre. Ajuntament de Flix. 1986.

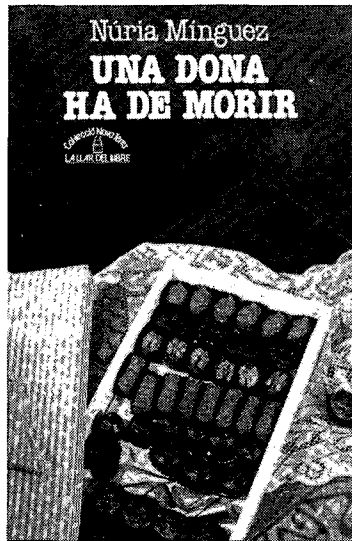
La Col·lecció NOVA TERRA es complau a anunciar l'aparició del volum 70:

Núria Mínguez

UNA DONA HA DE MORIR

En el mateix volum, i com a complement, quatre narracions curtes que són unes petites obres mestres en el camp de les novel·les de misteri i suspens. De Núria Mínguez es pot ben afirmar que és l'Agatha Christie catalana ja que les seves novel·les són tan interessants que una vegada començades no es poden deixar fins arribar al final.

A la mateixa col·lecció, i de la mateixa autora, el volum 13 amb el títol:

EL CRIM D'UNA NIT D'ESTIU ja se n'han fet 3 edicions.

LA LLAR DEL LLIBRE

Bergara, 3
Demaneu-los a totes les llibreries.

LLIBRES

Suport a l'edició de llibres en aranès

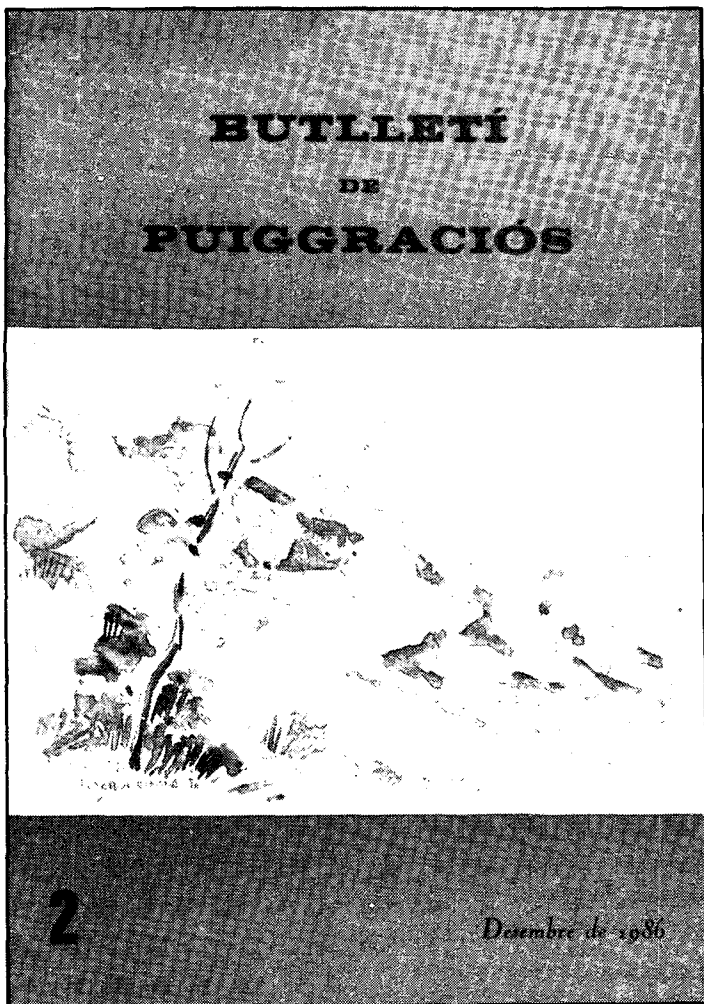
La Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya que ja fa anys que ve donant suport genèric a la producció editorial en català, ha convocat per enguany les bases per a la concessió d'ajuts a la producció en la llengua de la Vall d'Aran.

Com és sabut el aranès parlen una forma dialectal de l'occità, que està reconeguda en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i del qual es van dictar unes normes ortogràfiques emanades de la "Comissió per a la Normalització ortogràfica de la llengua de la Vall d'Aran" adoptades per Decret 57/1983 de 14 de gener.

El suport genèric és materialitzarà en la compra pel Departament de Cultura, amb un 25% de descompte, de dos-cents exemplars de les obres amb preu de venda al públic inferior a dues mil pessetes, IVA exclòs, i de cent exemplars de les obres amb preu de venda superiors a dues mil pessetes i fins a sis mil, IVA exclòs.

Serà requisit per a la concessió del suport, que siguin llibres produïts en aranès a Catalunya i que tinguin un tiratge mínim de cinc-cents exemplars.

Es pot aconseguir més informació al Servei dels Llibres, carrer de Mallorca 272, de Barcelona o a qualsevol dels Serveis Territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Publicacions

El "Butlletí de Puiggraciós"

El mes de setembre de l'any passat va aparèixer el primer número d'una publicació que va tenir una excel·lent acollida: el Butlletí de Puiggraciós. Per Nadal aparegué el segon.

El Santuari de la Mare de Déu de Puiggraciós està situat al municipi de Montmany (Vallès Oriental) arran del cingles de Bertí, on es venera una imatge gòtica de Maria, del segle XV. El santuari fou bastit a principis del segle XVIII i d'ençà del 1973 hi resideixen monges benedictines de Sant Pere de les Puel·les. Aquesta comunitat es l'artífex de la publicació.

La revista, que reproduïx a la portada una bonica aquarel·la de Josep Serra i Llimona del paisatge que presideix Puiggraciós, inclou interessants articles tant d'espiritualitat, com notes geogràfiques i històriques de la zona.

Els interessats en aquesta publicació es poden adreçar al santuari, 08480 l'Ametlla del Vallès.

MÚSICA

Continua el conflicte en el Conservatori de Música de Barcelona

El jutge refusa el recurs del director

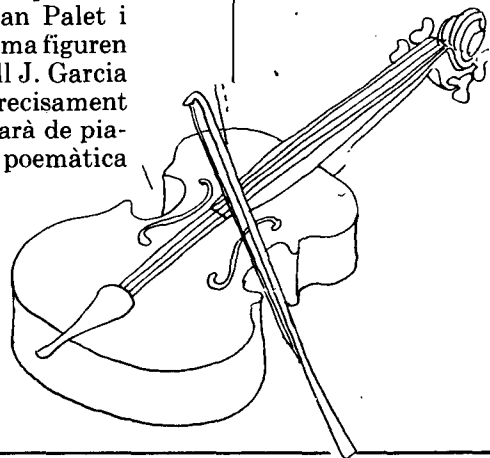
El jutge refusa el recurs presentat per Marçal Gols, director del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona, contra l'auto de processament que se li obrí a instància d'una part del professorat, que l'acusava d'intrusisme en el desenvolupament del seu càrrec.

En escrit de data 27 de gener, el magistrat jutge del Jutjat d'Instrucció número 18, César Plana Saura, diu el següent, en la part expositiva: "Que no obstant les al·legacions formulades pel recurrent en ares a desvirtuar els fets que en el seu dia es varen tenir en compte per dictar la resolució recorreguda, aquells no han estat modificats de forma precisa malgrat les proves practicades a instància de la part querellada, concorrent encara els indicis suficients de criminalitat, per confirmar la resolució recorreguda". En la seva part resolutiva, es diu: "No és possible reformar l'auto de data 24 de novembre del 1986".

Concert mensual dels Amics dels Clàssics

El diumenge 22, a les 11.15 del matí celebrarà el tradicional concert mensual l'Orquestra de Cambra Amics dels Clàssics que dirigeix el mestre Joan Palet i Ibars. En el programa figuren obres de H. Purcell J. Garcia Gago i E. Torra. Precisament aquest últim actuarà de pianista en la suite poemàtica "Mallorca".

El concert tindrà lloc a la Sala d'Actes de la Delegació Territorial de l'ONCE, carrer de Calàbria, 66 segona planta, de Barcelona.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

PREMIS MUSICALS "FRANCESC BASIL".— Francesc Basil fou un destacat intèrpret de piano i compositor empordanès, en record del qual i des de fa deu anys es convoca un certamen musical de sardanes promogut per l'entitat "Amics de Francesc Basil" de Figueres. Les característiques de la convocatòria d'enguany són les següents: Poden participar al certamen tots els compositors que ho desitgin amb sardanes inèdites i originals les quals s'han de trametre per duplicat exemplar (original i fotocòpia), instrumentades per a cobla d'onze instruments, figurant al peu de la partitura una reducció per a piano i s'acompanyaran de les corresponents partitelles; les composicions s'han de fer arribar a la secretaria d'"Amics de Francesc Basil", carrer Portella número 6, 17600-Figueres abans del 26 de març de 1987. El jurat d'aquest certamen examinarà les obres presentades i seleccionarà les cinc que al seu criteri reuneixin millors qualitats musicals tècniques; d'entre aquestes cinc sardanes, el mateix jurat decidirà l'atorgament del Premi del Jurat i també aquestes cinc sardanes optaran al Premi Popular que es decidirà per votació dels assistents al tradicional Concert-homenatge al Mestre Francesc Basil que cada any se celebra a Figueres el dia 1 de maig, tot coincidint amb les Fires i Festes de la Santa Creu a la capital empordanesa.

Els Premis establerts enguany són: Trofeu i una dotació de 25 mil pessetes per a cada una de les sardanes finalistes; Premi Popular, dotat amb 50 mil pessetes; i Premi del Jurat, de 75 mil pessetes.

SISTEMA MANRESÀ.— El dia 22 de febrer s'ha celebrat a Granollers una nova audició de sardanes programada a l'"estil manresà" de reducció de tirades. D'aquesta manera es prossegueix en l'experimentació d'aquest sistema tal i com es va acordar a la reunió celebrada a finals del mes de gener a l'Ajuntament de Matadepera, promoguda per l'Agrupació Sardanista "La Mola", amb la intenció de potenciar les programacions de ballades d'aquest tipus amb un total de nou sardanes de set tirades: tres de curts i quatre de llargs.

Concessió de subvencions als Seminaris diocesans i religiosos catòlics

Com a conseqüència de l'aplicació de la Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del Dret a l'Educació, se suprimeix el sistema de subvencions de l'ensenyament establert per la Llei 14/1970, de 4 d'agost, General d'Educació i Finançament de la reforma educativa.

Ja que els Seminaris Menors Diocesans i Religiosos de l'Església Catòlica no van entrar en les previsions contingudes en l'esmentada Llei Orgànica reguladora del Dret a l'Educació, es va dictar l'Ordre Ministerial de 29 de maig de 1986, per la qual es regula el règim de subvencions a aquells centres docents.

Per tal d'establir el procediment per a l'atorgament de subvencions als centres esmentats, i d'acord amb l'esmentada Ordre de 29 de maig de 1986, la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya ha publicat una Ordre regulant el procedi-

ment per a la concessió de subvencions que pel seu interès reproduïm íntegrament.

ORDENO:

Article 1

Els Seminaris Menors Diocesans i Religiosos de l'Església Catòlica que escolaritzin alumnes del Cicle Superior d'Educació General Bàsica i que percebin subvencions a l'ensenyament presentaran als ensenyaments Serveis Territorials del Departament una llista dels alumnes escolaritzats, agrupats per cursos, abans de finalitzar el mes de setembre de cada any.

Article 2

Els lliuraments per satisfer l'import de les subvencions esmentades s'efectuaran per períodes trimestrals a través de la Dipositaria General del Departament d'Economia i Finances.

Article 3

Durant els mesos de desembre i abril de cada any, es presentaran als Serveis Territorials del Departament certificacions de la continuïtat o, si s'escau, de les variacions que s'hagin produït en el nombre d'alumnes, com a requisit per al lliurament corresponent al trimestre següent.

Article 4

Els Serveis Territorials trametan a la Direcció General d'Ensenyament Primari, juntament amb l'informe de la Inspecció d'Educació Bàsica, les certificacions rebudes dins dels deu primers dies d'octubre, gener i maig, segons escaigui.

Article 5

La Direcció General d'Ensenyament Primari adoptarà les mesures necessàries per a l'execució d'aquesta Ordre. La mateixa Direcció General aprovarà el nombre d'alumnes beneficiaris que correspongui a cada centre.

Dinotte, marca la teva pell

La novetat de la pell doble faç serigrafiada, ha servit de base per a la realització d'aquest elegant i confortable abric.

Peça molt envoltant realitzada en napa serigrafiada a tons daurats, que aporta gran elegància al conjunt.

Abric de tall esportiu en napa serigrafiada a petites fulles bicolor, amb ornaments de peça sobreposada en napa llisa.

A l'Hotel Princesa Sofia de Barcelona, es va presentar fa uns dies la col·lecció de la firma espanyola DINOTTE, plenament dedicada a la realització de peces d'ant i napa segons disseny de l'exquisida creadora Carmen García Munté. La puresa de línies i el gran sentit perfeccionista d'aquesta dissenyadora nata, quedaren una vegada més reflectits a través de tota la col·lecció presentada, en què unes línies ben diferenciades ens mostraren per

una banda capes doble faç molt envoltants i de gran volum, just a diversos abrics i jaquetes tipus radingote, la silueta dels quals es va veure finament marcada.

Una moda de tall clàssic que es recrea en certs moments amb la presència d'unes idees molt avançades exquisidament desenvolupades, buscant la vanguardia elegant del moment actual.

Gran presència d'abric, ja-

quetes i jaquetes formant coordinació amb bruses, faldilles i vestits que alternen ants i napes en contrast d'estils i color. Moltes granotes, pantalons i una bella selecció de gavadines de tall raglan en napa negra rentable i permeabilitzada fent joc amb paraigües de disseny exclusiu, que cobreixen l'apartat pluja home/dona, que fou molt aplaudida.

Breu però molt evident per la seva alta qualitat, el capítol dedicat a les bruses, realitza-

des en finíssims ants de color suau i delicat o com a contrast, en estampats sense estridències.

Molta pell doble faç que permet tota classe de repujats i serigrafiats, veient-se una gran diversitat de temes entre els quals sobresortiren els efectes muaré, quadres Gales estampats i uns bellíssims tons metal·litzats com el platejat, daurat i de coure per a peces de molt vestir i més sofisticades.

El negre sempre capdavanter de la col·lecció, junt al vermell, el gris i el marró que a voltes es presenten en combinat mat/brillant, compartiren amb els dos colors de promoció que ha llançat aquesta firma: el to violeta i el verd Viena, que feren de tota la col·lecció DINOTTE una autèntica ostentació estètica plena d'elegància i de bon gust.

MARÍA JOSÉ EJARQUE

COSTUMS I TRADICIONS

De curts i savis sermons

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

Expliquen d'un "lugin" o pagès basc, poc enraonador com la majoria dels seus paisans, que en retornar d'escoltar un sermó li preguntaren:

- Què tal el predicador?
- Capellà era.
- Ja ho suposo, però de què ha parlat?
- Del pecat, doncs.
- I què ha dit?
- No n'és partidari.

En aquests temps de Quaresma es fan molts sermons. I molts predicadors parlen del pecat i, com el de l'acudit no hi estan d'acord; no en són partidaris.

Per l'home senzill, com el pagès basc, el fet que el predicador no vulgui el pecat ja n'hi ha, o n'hi hauria d'haver prou. Totes les raons teològiques o morals, sobren. El sacerdot no n'és partidari? Doncs el pecat és dolent.

Antigament quan arribava el temps de penitència, a més a més dels sermons, hom prodigava els fulls religiosos populars on s'explicaven en vers, les coses bones de la vida cristiana i les coses dolentes pels pecadors. Una d'elles, —"Consideració de les penes de l'infern"— presenta en un gravat dividit en diversos quadres, les penes de l'olfacte, de la vista, del gust, del foc, de les malalties i altres dolors que sofreixen els condemnats.

En els versos es recomana meditar força sobre aquell lloc: "Fill, baixa a l'Infern vivint, / baixa a menut i sovint / perquè no hi baixis morint".

Es a dir, que cal pensar en la mort quan encara s'està viu. Sermó molt breu el d'aquests tres versos, però de gran profit si es medita bé. Després en venien d'altres tant ingenus que de bell antuvi fan somriure. No obstant, l'eternitat del càstig no es pot prendre a broma:

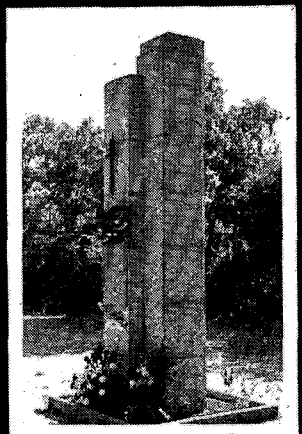
"Penaràs tants anys i més, / que llavors no s'han collides, / que fulles no s'han podrides, / que pedres no hauran caigudes, / que gotes no hauran plogudes, / que gotes no hi ha en les aigües, / que àtoms no hi ha en els aires. / I tants anys no seran res / als anys que vénen després. / Ai, que després, i després, / in eternum més i més".

Aquests fulls eren llegits en família. N'hi havia d'altres més esperançadors, com els que expliquen la Glòria del Cel: "Qui la glòria considera, / no sent treballs, ni amargures, / penes, dolors, ni tortures / l'hivern li apar primavera".

M'estic allargant massa. Segurament em poso pesat i tot. En qualsevol cas, la culpa no és meua sinó de la parquedat del basc en les seves declaracions, de les quals em permeto treure'n una conseqüència: que no sempre els millors sermons són els més llargs i erudits. O dit d'una manera més popular i gràfica segons la parèmia o refrany: "Els sermons curts mouen els cors, els sermons llargs mouen els culs". És a dir, que els oients es cansen i, si poden, s'aixequen i se'n van.

Una vida d'entrega: Dr. Josep Guardiet i Pujol, Rector de Rubí

UNA VIDA D'ENTREGA

EN EL 50^è ANIVERSARI DE LA SEVA MORT - 1936-1986

Amb motiu del 50è. aniversari de la seva mort martirial, l'Associació "Amics del Dr. Guardiet" ha publicat un opuscle amb el desig de donar a conèixer la gegantina labor que va desenvolupar aquell rector insigne, que va ser un gran apòstol de l'obra d'evangelització del nostre poble, i en especial de la seva estimada parròquia de Sant Pere de Rubí, a la qual va servir amb abnegació de l'any 1916 al 1936.

És un resum de frases i anècdotes de la seva vida, que palesen les seves virtuts i el seu zel apostòlic. S'hi acompanyen articles i poesies a ell dedicades de col·laboradors i amics, i il·lustrat amb una vintena de fotografies de les seves obres i activitats.

Qui estigui interessat a tenir-ne algun exemplar, pot escriure a "Amics del Dr. Guardiet" - Pl. Dr. Guardiet, 8 - 08191 Rubí, i li serà enviat per correu al preu de 400 pessetes més despeses de reembossament.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

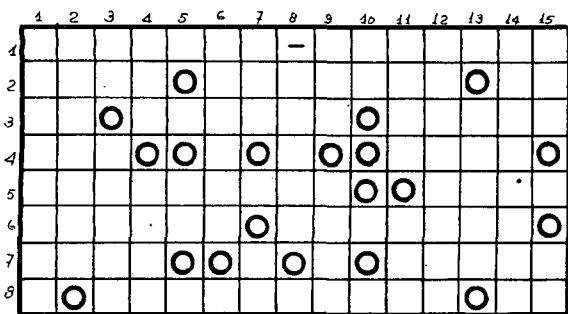
CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t. Tels. 239 12 92 - 322 31 82. Pref. Concert entrevista.

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

HORITZONTALS

- (Barcelona) Dibuint, músic i escriptor, fill d'Oriol Mestres; morí l'any 1936.-
- L'home en les parelles quan es casen. Que s'esdevé un cop cada segle. La part final del braç.-
- Queixa. Moviment de guerrilles antifranquistes que tingué lloc a diversos llocs de l'estat espanyol. Nadiu.-
- Consonants. Vocal. Vocal. (A l'inr., joia, pau).-
- Que no fa res, que ho deixa tot. Consonants.-
- Costa de la mar. Aquella qui pateix de tinya.-
- Tron, cadira reial, a l'inrevés). Consonant. Mil. Nom d'un crustaci.
- Preposició. Un cim molt important prop de Berga, i que té dos pics ben visibles. Infusió.

VERTICALS

- Estudi del cos humà, estàtic.-
- El pic més alt de Núria.-

- (A l'inr. nom de lletra). Silicat d'alumini i magnesi.
- (A l'inr. Mil). Nombre ordinal.-
- Cinquanta. Vocal. Consonants. Cinc-cent.
- Afecte d'esquiar. Consonant.
- Catedral. Inicial de punt cardinal. Nota musical.
- Coneixedor. Consonant.
- Cert joc de cartes. Forma prefixada del mot "tim".
- Article. Inicial de punt cardinal. Consonant.
- Líquid que circula per venes i artèries. Consonants.-
- Aquella que fa traïció.
- Consonant. Volum que presenta algú o alguna cosa.
- Que emigra.-
- Pantà de la comarca d'Osona. Consonant. Nom de lletra.-

HORITZONTALS

- San. B. Ce.
- Emigrant.
- R. Tossa.
- Traïdor.
- Sang. Y. C. C.
- El. N. R.
- Mus. Tim.
- Cient. F.
- Sen. E. Fa.
- Esquia. R.
- L. A. CN. D.
- IM. Sise.
- EV. Prop.
- Puigmal.
- Anatomia.

VERTICALS

- San. B. Ce.
- Emigrant.
- R. Tossa.
- Traïdor.
- Sang. Y. C. C.
- El. N. R.
- Mus. Tim.
- Cient. F.
- Sen. E. Fa.
- Esquia. R.
- L. A. CN. D.
- IM. Sise.
- EV. Prop.
- Puigmal.
- Anatomia.

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

El 24 de març del 1961, Espanya posà en circulació una sèrie de 10 valors, dedicada al Greco y en commemoració del "Dia del Segell". Dividirem el comentari en tres parts. Denat: 12 3/4. Marc daurat. Peu: FNMT-B, en el de 0'80 i d'1 pta., (per als altres valors el normal FNMT), aquests dos valors foren impresos a Barcelona. Color: el de 0'25, gris-negre; el de 0'40, malva, el de 0'70, verd-fosc. El de 0'25, presenta la imatge de sant Pere (Escorial). El de 0'40 fragment del quadre de la Sagrada Família; la cara de la Mare de Déu d'una bellesa extraordinària. El de 0'70, fragment de l'Oració a l'Hort. Domenikos Theotolópulos és l'home que passaria a la posteritat amb el nom de Greco. Nasqué a Càndia, capital de Creta, l'any 1541. Format amb monjos bizantins, passà a Venècia sota la influència de Miquel Àngel i d'altres. Vingué a Espanya, concretament a Toledo, l'any 1577.

JEROGLÍFIC

Per SNOP

ET FARÉ UN BATUT...

Solució 390

500'1902

MANSO

M ANS O

FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL• FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
At. Madrid-Valladolid 1-0	PJ GF GC Ptos. 1. R. Madrid 31 55 27 45 + 15	1. At. Madrid-Valladolid (X) 1	Hugo Sánchez (Real Madrid) 26	R. Madrid-Valladolid
Ath. Bilbao-R. Madrid 1-2	2. Barcelona 31 42 19 44 + 12	2. Ath. Bilbao-R. Madrid (2) 2	Lineker (Barcelona) 14	Espanol-Ath. Bilbao
Sevilla-Espanol 1-0	3. Espanyol 31 50 28 40 + 10	3. Sevilla-Espanol (X) 1	Magdaleno (Mallorca) 14	R. Murcia-Sevilla
Sabadell-R. Murcia 1-0	4. At. Madrid 31 34 32 33 + 1	4. Sabadell-Murcia (X) 1	Ramón (Sevilla) 14	Las Palmas-Sabadell
Cádiz-Las Palmas 1-2	5. R. Mallorca 31 38 38 33 + 1	5. Cádiz-Las Palmas (2) 2	Calderón (Beti) 13	S. Gijón-Cádiz
R. Mallorca-S. Gijón 1-0	6. S. Gijón 31 42 34 32 + 2	6. Mallorca-Gijón (X) 1	"Pichi" Alonso (Espanol) 12	Zaragoza-R. Mallorca
Santander-Zaragoza 1-2	7. Sevilla 31 38 30 32	7. Santander-Zaragoza (2) 2	Contreras (Las Palmas) 12	R. Betis-Santander
Barcelona-R. Betis 2-0	8. R. Sociedad 31 37 32 31 + 1	8. Barcelona-Betis (X) 1	Pineda (Espanol) 11	R. Sociedad-Barcelona
Osasuna-R. Sociedad 1-3	9. Zaragoza 31 28 29 31 + 1	9. Osasuna-Real Sociedad (2) 2	Marina (Atl. Madrid) 10	Osasuna-At. Madrid
	10. R. Betis 31 29 39 30	10. Castilla-Logroñés (X) 2	Flores (S. Gijón) 10	
	11. Valladolid 31 29 29 29 - 3	11. Huelva-Málaga (1) 1	Andrés (Las Palmas) 10	
	12. Ath. Bilbao 31 35 36 29 - 3	12. Hércules-Figuera (1) 1	Sarabia (Ath. Bilbao) 9	
	13. R. Murcia 31 28 40 28 - 2	13. Coruña-Valencia (X) X	Julio Salinas (At. Madrid) 9	
	14. Las Palmas 31 39 46 26 - 4	14. Oviedo-Celta (X) 1	Cholo (Sevilla) 9	
	15. Osasuna 31 20 34 25 - 5		Rincón (Betis) 8	
	16. Santander 31 30 45 24 - 8		Perico Alonso (Sabadell) 8	
	17. Cádiz 31 20 35 23 - 9		Valdano (R. Madrid) 7	
	18. Sabadell 31 27 48 23 - 9			

P E T I T S A N U N C I S

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents

Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

OFERIMENTS

ADMINISTRATIU i oficial electricitat.
Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

SECRETÀRIA import-export-Full-ti-me, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

CAMBRE, o neteja general. INEM 38.082.106.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

ES PASSEN treballs a màquina d'escriure. Tel. 211 29 70

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

BIÒLOGA i llicenciada en farmàcia. Contracte mercantil.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

INTÈRPRET amb experiència i traductora anglès. INEM 37.272.044.

ADMINISTRATIU amb experiència o portar botiga o una altra feina. INEM 37.050.357.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clí-nica titulada INEM 37.233.125.

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIU lliure servei militar, carnet de conduir, coneixement mecànica moto-cotxe, per a oficina, magatzem, etc. Tel. 303 21 60.

VARIS

DONARIA classes d'anglès particulars. Bon preu a convenir.

RESIDÈNCIA 3.ª EDAT enfront cinema Coliseum. Direcció mèdica. Preus mòdics. Gran Via de les Corts Catalanes, 618 1er. 1.ª. Tel. 318 49 10. Barcelona 08007.

SEGELLS usats Espanya. Ofereix intercanvi Eloi Oro, c/. Bassa, 12, Artesa de Lleida.

SOLTERA 34 anys desitja amistat sincera amb noi cristià i si arribem a entendre'ns casar-nos. Apartat de Correus 6.005 Barcelona 08080.

ES VEN col·lecció segells del món meitat preu. T. 212 04 70.

OCASIÓ: Per necessitat veng panteó amb capella interior de marbre per 6,5 milions. Interessats escriviu a l'apartat de correus 23.333 de Barcelona.

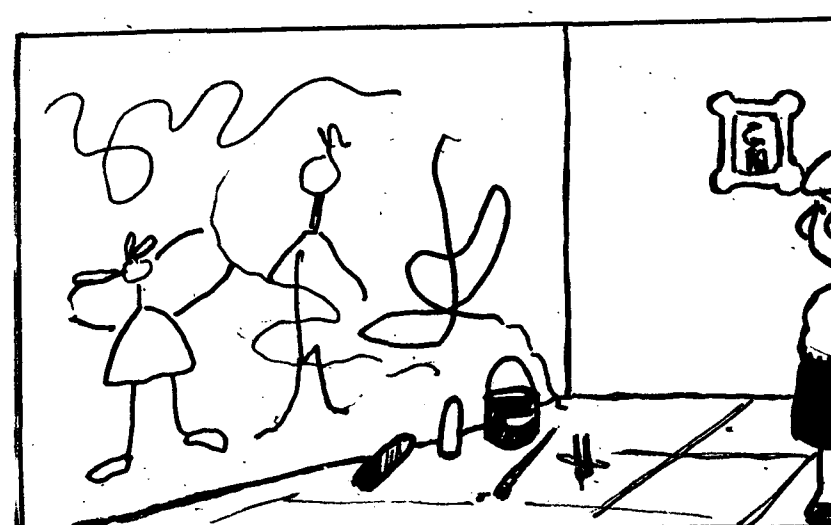
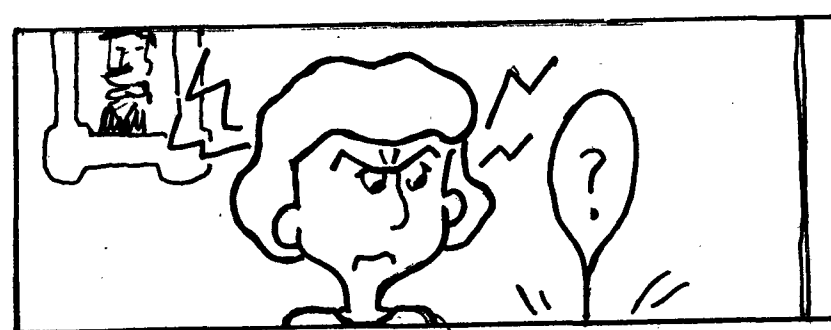
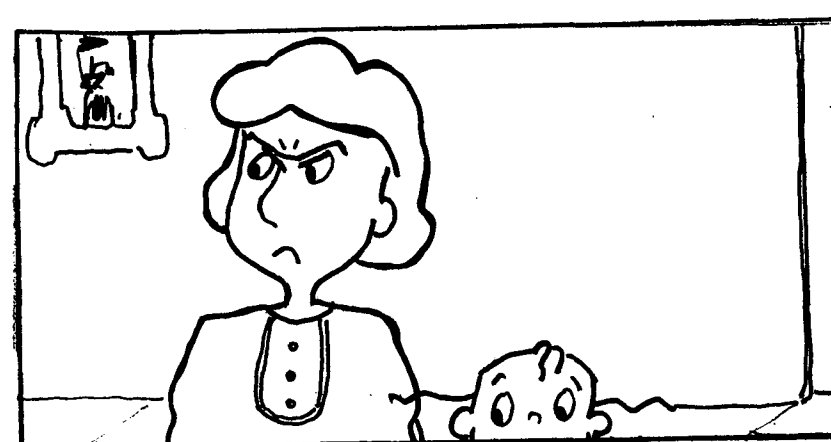
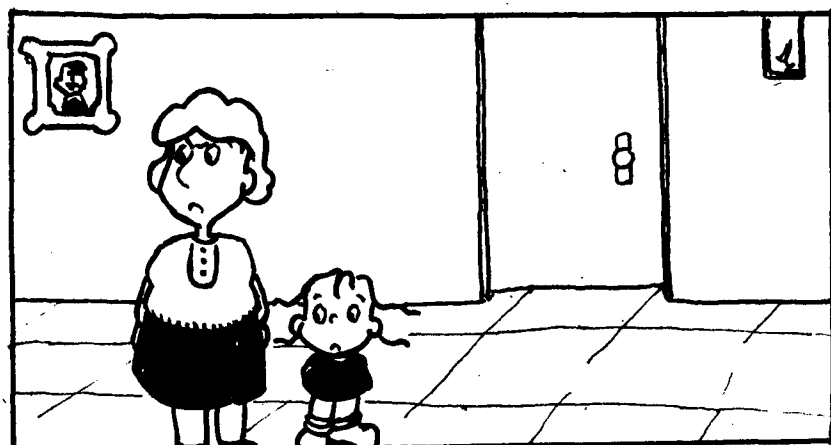
SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel: 245 37 58.

TENS inquietuds espirituals, apostòliques? Vols ser missioner/a, sacerdot? Tel. 318 53 01. c/. Carmen, 18, pral. Barcelona.

VENDES

VENDA DE XALETs I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

L'EXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 347

Històries d'Eixerits

La senyora Teresa

La senyora Teresa és una veïna de casa que ja té més de vuitanta anys. L'altre dia em deia: "N'estic ben tipa de l'hivern". Pobre, es veu que passa fred, només té una estufa de butà per escalfar la casa i, és clar, no n'hi ha prou.

Cada dia, en un moment o altre, algú de casa li truca per si necessita alguna cosa. Quan cal, el pare li canvia la bombona de butà i la mare li posa l'olla al foc i jo vaig a comprar-li el pa o a fer-li algun encàrrec.

La senyora Teresa està molt agraïda de l'ajut i de la companyia que entre tots els veïns li procurem. Algun dia la convidem a dinar. Ella, després de ronsejar una mica, ve molt contenta, i ens explica coses de quan era jove.

L'altre dia vaig anar-hi, i em va convidar a berenar: pa amb xocolata. Sempre m'explica contalles, i quan me'n vaig està molt contenta si li faig un petó.

Mentre escric això, penso que les persones ancianes han passat moltes coses, bones i dolentes, que han viscut, estimat i treballat molt, i que es mereixen que nosaltres també les estimem i ajudem molt. També tots nosaltres, un dia serem vells i, oi que ens agrada que ens estimin i ens ajudin?

Quan això surti a l'Eixerit, hi aniré i li llegiré. És clar que potser la faré plorar una mica. No ho sé. Un dia que la mare plorava em va dir que plorava d'alegria. Jo voldria això, que la senyora Teresa plorés d'alegria.

POTSER
MÉS
ENDAVANT

QUAN
CREIXI

SERÉ
UN GRAN
JUGADOR
DE
BÀSQUET

PERÒ,
SIGUEM
REALISTES
AVUI PER
AVUI...

GALI

LA PILOTA EM
VE MASSA
GROSSA

I LA
CISTELLA LA
TINC
MASSA
ALTA.

L'Eixerit

Jesús ens parla

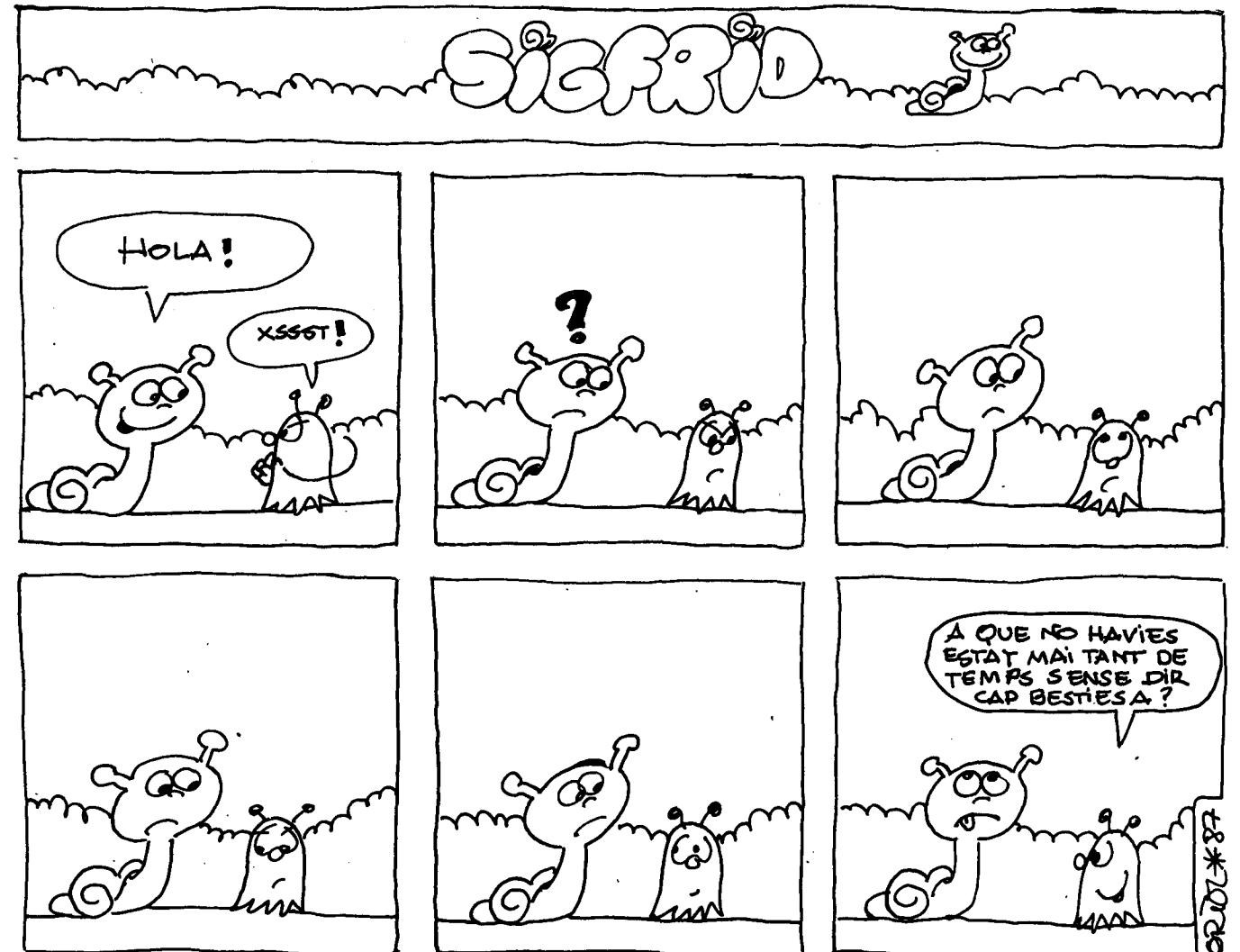
Busquem l'evangelí del diumenge: Evangelí segons Sant Joan, capítol 4, versets del 5 al 42 (Jo 4,5-42).

Reflexionem: 1. En aquest relat, allò que més sorprèn és la "humanitat" de Jesús. Després d'una bona caminada té gana i set. Els deixebles van a comprar queviures i ell s'apropa al pou per beure aigua. Amb això arriba la samaritana (els samaritans tenien tírria als jueus) amb els atuellers per treure aigua del pou. Jesús li diu: "Dóna'm aigua". La dona romanceja.

2. Jesús, però, endevina que aquella dona pateix una altra set, "la set del cor" que vol estimar i ser feliç i no ho aconsegueix mai del tot. Parla de l'aigua viva (l'amor de Déu, la fe, la gràcia divina, l'Esperit) que li faria passar la set per sempre (la del cor és clar). A poc a poc, Jesús, va encaminant-la cap a la fe, que es va fent una llum cada vegada més resplendent: primer Jesús era un jueu, després un profeta, el Messies, El Salvador del món.

3. Ella corre a dir-ho als seus convilatans. Sent dintre d'ella l'aigua viva de l'amor tendre de Déu. Sent que Déu la perdona i l'estima; i sap que, d'ara endavant amb la força d'aquest nou amor podrà començar una nova vida. També el nostre cor s'omplirà d'alegria si procurem parlar més amb Jesús i obrir-li amb confiança el nostre esperit.

El mossèn

DIUMENGE - 22

- 10.05 Temps d'esperança.
10.45 Matinal a TV3:
"Concurs Maria Canals 1986".
12.45 Fi d'emissió.
13.30 Avanç informatiu.
13.32 Esports en acció (Rep.).
15.00 Telenotícies.
15.30 Fèlix, el gat.
16.00 No passa res (Repetició).
17.00 N'hi ha que neixen estrellats:
Ep. 11.
17.30 Vida salvatge: "El gran amo".
18.00 Identitats:
"Joaquim Muns".
19.00 Música vista.
19.30 El dia en què canvià l'univers:
"Un món sense fi".
20.30 Telenotícies.
21.00 30 minuts.
21.30 A cort obert:
"Transplantament de cor".
22.30 Gol a gol.
23.30 Fi d'emissió.

DILLUNS - 23

- 12.35 Avanç informatiu.
12.37 Universitat oberta:
"Retrat i imatge".
13.05 TV3, segona vegada:
"Gol a Gol".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - Cap. 35.
15.50 Bergerac - 1.
16.40 Digui, digui... - Prova.
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta:
"Decorat interior".
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 Oliana Molls:
"O doble o res".
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Informatiu cinema.
21.30 Cinema 3:
"Els lladregots".
23.30 Telenotícies.
23.45 Fi d'emissió.

DIMARTS - 24

- 12.15 Servei d'informació agrària.
12.35 Avanç informatiu.
12.37 Universitat oberta:
"Reflexions sobre les ones".
13.05 TV3, segona vegada:
"Trossos" i "Botó fluix".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - Cap. 36.
15.50 Laurel i Hardy.
16.10 Bergerac - 2.
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta:
"Raigs X i nivells d'energia".
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 El meu amic Winnetou:
"Un jove comanxe".
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Perry Mason:
"El cas de la germana d'ulls verds".
22.00 Galeria oberta.
23.30 Telenotícies.
23.45 Fi d'emissió.

DIMECRES - 25

- 12.15 Servei d'informació agrària.
12.35 Avanç informatiu.
12.37 Universitat oberta:
"El cel amagat".
13.05 TV3, segona vegada:
"Música vista" "Joc de Ciència".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 37.
15.50 Laurel i Hardy.
16.10 Bergerac - 3.
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta:
"Excés de cosa bona".
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.35 Filiprim.
20.00 Telenotícies.
20.30 Bàsquet:
"F.C. Barcelona-Llebotges".
22.00 Simon i Simon:
"L'última vegada que varen veure en Michael".
23.00 Arsenal.
23.45 Telenotícies.
24.00 Fi d'emissió.

DIJOUS - 26

- 12.15 Servei d'informació agrària.
12.35 Avanç informatiu.
12.37 Universitat oberta:
"Interpretant els sediments".
13.05 TV3, segona vegada:
"Informatiu Cinema".
"30 minuts".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 38.
15.50 Laurel i Hardy.
16.10 Bergerac - 4.
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta:
"Deserts".
18.00 Scooby Doo.
18.30 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 El meu amic Winnetou:
"El delegat d'afers indis".
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Vostè jutja.
22.30 A tot esport - Temps de neu.
00.05 Telenotícies.
00.20 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 27

- 12.55 Avanç informatiu.
12.57 TV3, segona vegada:
"A tot esport" - "Temps de neu".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 39.
15.50 Laurel i Hardy.
16.10 Bergerac - 5.
17.00 Divulgatiu:
"Una escola per a tots".
17.40 Digui, digui... Prova.
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes Flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 El meu amic Winnetou:
"El duel".
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 No passa res.
22.05 Debat:
"La fecundació artificial".
23.35 Trossos.
00.05 Telenotícies.
00.20 Cinema de mitjanit.
02.00 Fi d'emissió.

DISSABTE - 28

- 12.30 Agenda sardanista.
12.32 Sardanes.
13.00 Oliana Molls:
"Arri, arri tatanet".
13.20 Avanç informatiu.
13.22 Universitat oberta o (Rep).
15.00 Telenotícies.
15.30 Els barrufets.
16.00 Clau R:
"Els estrangers".
16.50 Esports en acció.
18.20 Digui, digui... - Prova.
18.40 El gran ocell del capità Cook - 6.
19.30 Botó fluix.
20.00 Joc de ciència magazine.
20.30 Telenotícies.
21.00 Pel·lícula:
"Belleza negra".
22.45 Els treballadors del mar:
"El vaixell del diable".
23.45 El món del cinema.
00.15 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 22

- 9.00 L'art de viure.
9.30 Naturalesa ibèrica.
10.00 Santa Missa-El dia del Senyor.
11.00 Concert.
12.00 Poble de Déu.
12.30 Soldats:
"Los músculos de la guerra".
13.30 Curro Jiménez:
"Carambola a tres bandas".
14.30 Set dies.
15.00 Telediari - 1.
15.35 L'inspector Gadget.
16.00 S'ha escrit un crim:
"Funeral en Fifty-Mile".
16.55 Punt de trobada.
17.50 Dibuixos animats.
18.20 De 7 en 7.
18.45 Estrenes TV:
"Huida de Bataan".
20.30 Telediari - 2.
21.05 L'arca de Noé.
21.35 Cançó trista de Hill Street:
"Oficial del año".
22.30 Volta ciclista "Setmana Santa".
22.40 Estudi Estadi.
DILLUNS - 23
7.30 Bon dia.
9.00 Follow me 39 i 40.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 Això s'enfonsa:
"Todo un caballero".
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 El dominical. Rep.
11.30 Fortuna i poder - 22.

- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 La cuina de primavera.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Retorn a Eden - 7.
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 Positró.
19.00 El jove Sherlock.
19.25 De pel·lícula.
19.55 Consum.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Especial Informatiu.
22.20 Philippe de Monte.
23.25 Viure cada dia.
00.35 Setmana catalana de ciclisme.
00.45 Telediari 3.
01.15 Comiat.

DIMARTS - 24

- 7.30 Bon dia.
9.00 Follow me - 41.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 Això s'enfonsa.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Viure cada dia.
11.30 Fortuna i poder - 23.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Terenci a la fresca.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Retorn a Eden - 8.
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 Els electrofollets.
19.00 La quarta part.
19.30 Les noies d'or.
20.00 Els comptes clars.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Les monarquies.
22.05 Sessió de nit:
23.45 Ahir i avui de l'aviació.
00.15 Setmana catalana de ciclisme.
00.25 Telediari 3.
00.55 Testimoni.

DIMECRES - 25

- 7.30 Bon dia.
9.00 Follow me - 42.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 Això s'enfonsa.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Moments. Rep.
11.30 Fortuna i poder - 24.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Al ritme d'un temps.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Retorn a Eden - 9.
16.25 La tarda.
18.00 Barrio Sesamo.
18.25 La volta al món de Willy Fog - 1.
19.00 Tocata.
20.00 El capità - 3.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Aquí et vull veure.
22.15 Els Colby.
23.10 Espanya en guerra 1936-1939.
24.00 Setmana catalana de ciclisme.
00.10 Telediari 3.
00.30 Especial "Estudi Estadi".

DIJOUS - 26

- 7.30 Bon dia.
9.00 Follow me - 41.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 Això s'enfonsa.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Aquí et vull veure.
11.30 Fortuna i poder - 25.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.

- 13.30 Què vol veure?
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Retorn a Eden - 10.
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 El quiosc.
19.00 El bigoti de Babel.
19.30 L'art de viure.
20.00 MASH: "Salud".
20.30 Telediari - 2.
21.15 A portada.
21.50 Nort i Sud - 16.
22.25 Debat.
00.25 Setmana catalana de ciclisme.
00.35 Telediari 3.

DIVENDRES - 27

- 7.30 Bon dia.
9.00 Follow me - 42. Rep.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 Això s'enfonsa.
10.10 Art i tradicions populars.
10.30 Tocata.
11.30 Fortuna i poder - 26.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Músic mots.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Retorn a Eden - 11.
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 Món Disney.
19.30 El legat de les illes.
20.00 Val més prevenir.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Naturalesa ibèrica.
21.50 Divendres cinema.
00.35 Setmana catalana de ciclisme.
00.45 Telediari 3.

DISSABTE - 28

- 9.00 Fi de segle.
10.35 Les aventures de Gulliver.
10.55 Gent jove.
11.55 La bola de cristall.
13.15 Loteria Nacional.
13.30 Objectiu-92.
14.30 Artistes avui.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els Ewoks: "Asha".
16.05 Primera Sessió: "Tron".
17.45 En concert.
18.40 La vall secreta - 11.
19.10 Les aventures dels ossos Gummy.
19.35 L'Equip "A": "Fuego".
20.30 Telediari - 2.
21.05 Informe setmanal.
22.15 Cas per a dos.

DIUMENGE - 22

- 10.00 Santa Missa.
11.00 La bona música.
12.00 Estudi Estadi.
14.45 Recull informatiu.
15.00 Estudi Estadi.
16.00 Connexió amb Madrid.
16.00 Sessió de tarda.
17.25 Documental.
18.15 Les aventures d'Alvin i els esquiroles.
18.50 Connexió amb Sant Cugat.
18.50 El dominical.
19.45 Connexió amb Madrid.
19.45 Moments.
20.40 Com gat i gos.
21.30 Connexió amb Sant Cugat.
21.30 Debat.
22.30 Diumenge cinema:

DILLUNS - 23

- 17.00 Plaça major.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 David el Gnom.
19.20 Fills i filles - 48.
19.40 Curs d'anglès 5.1.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Retrats.
21.00 Dilluns cinema.
23.05 Últimes preguntes.
23.30 Jazz entre amics.

DIMARTS - 24

- 17.00 Plaça major.
17.30 El carrer de l'espectacle.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Els nostres arbres.
19.20 Fills i filles - 49.
19.40 Curs d'anglès 5.2.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Música i músics.
21.05 Còmics.
21.45 La Revolució Romàntica.
22.40 L'ull de vidre.

DIMECRES - 25

- 17.00 Temes de Catalunya.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Prop de la natura.
19.20 Fills i filles - 50.
19.40 Curs d'anglès 5.3.
20.00 Agenda informativa.
20.35 Amb les mans a la massa.
21.00 Contes impossibles.
22.00 Fi de segle.
23.45 La veu humana.
00.25 Temps de creure.

DIJOUS - 26

- 17.00 La vall de Shallowford (12).
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Dibuixos animats.
19.20 Fills i filles - 51.
19.40 Curs d'anglès - 5.4.
20.00 Agenda informativa.
20.30 El plumier.
21.05 Cinema club.
22.45 Fila 7.
00.15 Metròpolis.

DIVENDRES - 27

- 17.00 Les cartes d'Hercules Poirot.
18.15 Documental.
18.30 Gaudí i música.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Els vells amics.
19.20 Fills i filles - 52.
19.40 Curs d'anglès 5.5.
20.00 Agenda informativa.
20.35 La comèdia de George Burns.
21.00 Òpera.
23.40 Temps moderns.
00.35 Tendido cero.

DISSABTE - 28

- 10.00 Les aventures de Pepero: (19).
10.30 Picapuça.
11.00 Documental.
11.30 Pintors catalans.
12.00 Una història particular.
13.00 Canal 10.
13.30 So-Terrani.
14.00 135 escons.
14.30 Recull informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Estadi 2.
21.00 Nit de teatre:
"Ni pobre, ni rico, sino todo lo contrario".
22.50 Documents TV.
23.40 Filmoteca TV:
"Mis armas escupen flores".

El món de la televisió

TV-1

DIVENDRES CINEMA. - "¡Hatari!", (1961-Color) d'Howard Hawks, amb John Wayne, Elsa Martinelli i altres. Magnífica pel·lícula d'aventures africanes a Tanganika, pel·lícula amb pressupostos reals, no "de cinema", sobre els motius argumentals i punt de vista. Els seus herois, són persones raonables, que triomfen gràcies a la seva facultat de raonar, com nosaltres. Cant a les persones que busquen el seu equilibri en la vida, amb el seu treball i el seu personal esforç. Interessant la part documental. Howard Hawks, en un dels seus millors moments, filma la meravella de la vida, amb Déu com a rerafons, com a presència que tot ho imbueix. "¡Hatari!" és una obra rodona. No se la deixin perdre. Si volen veure bon cinema, no posin cap més canal. Vegui ¡Hatari! **QUALIFICADA COM A MOLT BONA I APTA PER A TOTHOM.** (Divendres 27, a les 21,50).

PRIMERA SESSIÓ. - "Tron" (1982-Color), d'Steven Lisberger, amb Bruce Boxleitner, Jeff Bridges i altres. És vostè afeccionat a l'electrònica i els video-jocs actuals? Aleshores li agradarà "Tron". Els Estudis Walt Disney han realitzat la primera pel·lícula de ciència-ficció, a través d'un ordinador. Flynn, un geni de la informàtica, inventa un joc sensacional. El seu cap, decideix robar-li l'invent i patentar-lo al seu nom. Per recuperar la seva patent, Flynn necessita posar-se dins de la unitat de control de l'ordinador central d'una empresa. El sistema de vigilància, ho descobreix, i sense proposar-s'ho, es trobarà dins de la màquina. Per sortir-ne, necessitarà l'ajuda de "Tron". **BONA I TOTALMENT APTA.** (Dissabte 28, a les 16,05).

TV-2

DILLUNS CINEMA. - "Caballero sin espada", (1939-B/N), de Frank Capra, amb James Stewart, Jean Arthur, Thomas Mitchell i altres. Un home jove, ingenu i idealista, és promocionat fins al Senat dels EE.UU., per un poderós grup de pressió que només desitja fer d'ell un dòcil instrument seu. Però el noi es rebel·larà contra els seus "protectors" i lluitarà enèrgicament contra la corrupció. **BONA I APTA PER A TOTS ELS PÚBLICS.** (Dilluns 23, a les 21,00).

ESTRENES TV. - "Huida a Bataan" (1967-Color) de Don Weis, amb Doug McLure, Katharine Ross, Ricardo Montalban i altres. Pel·lícula antibelicista. Després de la caiguda de Filipines en poder de les tropes japoneses, un caporal de l'exercit americà, un sacerdot i una infermera, intenten conduir un grup de nens orfes fins un lloc segur, des d'on puguin ser evacuats. **INCLUSIÓ NO DECIDIDA, EN EL MOMENT DE REBRE LA PROGRAMACIÓ ANTICIPA-DA. S'EMET PEL PRIMER CANAL. SENT UNA PEL·LÍCULA ANTIBELICISTA, ÉS OBVI QUE HI HAGI OB- JECCIONS.** (Diumenge 22, a les 18,45).

JOAN SANS

PATRONAT D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA TRADICIONAL SORTEIG 1987

DIA 29 DE MAIG

12 PREMIS

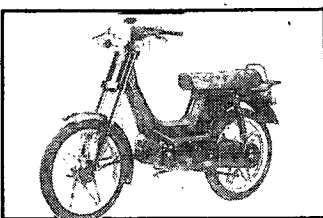

PATRONAT D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA TRADICIONAL SORTEIG-1987

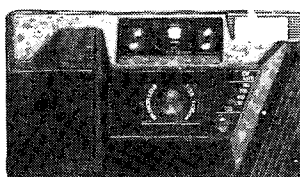
DONATIU:
CENT pessetes.

1er. Premi. Un viatge per a dues persones a TERRA SANTA.

2on. Premi. Un Ciclomotor Derbi Variant Start amb intermitents.

3er. Premi. Una magnífica càmera fotogràfica RICOH AF SYSTEM

4art, 5è, 6è Premis. Un transistor F.M. GRUNDING.

7è, 8è, 9è Premis. Un rellotge despertador QUARZ REISEWECKER.

10è, 11è, 12è Premis. Una calculadora.

EN SUPORT DE **Catalunya Cristiana**

El sorteig es farà el dia 29 de maig de 1987, davant de notari als locals del
PATRONAT D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, c/. València, 244 - Telf. 215 27 39 - 08007 Barcelona

Qualsevol taló estripat o esmenat serà nul.
Caduca als tres mesos.

El dipositari: **Joan E. Jarque i Jutglar**
President del Patronat d'Amics de Catalunya Cristiana

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT!

Desitjo participar en el TRADICIONAL SORTEIG 1987 en suport de CATALUNYA CRISTIANA

Envieu-me.....

☐ Talonaris a 5.000 ptes.

☐ Butlletes a 100 ptes.

Nom i cognoms

Adreça

Població

C.P.

Trameto l'import per

☐ xec barrat que incloc

☐ gir postal

CATALUNYA CRISTIANA c/. València 244, 2n. 08007 BARCELONA

DONEM SUPORT A CATALUNYA CRISTIANA

PODEU ADQUIRIR BUTLLETES A LES SEGÜENTS

Llibreries:

La Hormiga de Oro, Avinguda Portal de l'Àngel, 3
Balmesiana, Duran i Bas, 6
Signe, Mallorca, 301